

Programmabegroting 2017

Gemeente Dronten

September 2016

Besluitvorming:

Raad 3 november 2016

Inhoudsopgave

1. Aanbiedingsnota	4
2. Recapitulatie per Programma	9
3. Programma's.....	11
Programma 0 Algemeen bestuur	12
Programma 1 Openbare orde en veiligheid	17
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	20
Programma 3 Economische zaken	22
Programma 4 Onderwijs	25
Programma 5 Cultuur, recreatie en welzijn	28
Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	31
Programma 7 Volksgezondheid	36
Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	40
Programma 9 Algemeen	43
Algemene dekkingsmiddelen, raming onvoorzien en mutaties reserves	46
Overzicht baten en lasten en geprognoseerde balans	48
4. Paragrafen	50
Paragraaf lokale heffingen	51
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	55
Paragraaf grondbeleid	70
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	77
Paragraaf bedrijfsvoering	79
Paragraaf verbonden partijen	82
Paragraaf financiering	89
Subsidieparagraaf	92
Paragraaf informatisering	94
5. Financiële begroting op programma en op taakvelden	96
Bijlage: Afkortingenlijst	105

1. Aanbiedingsnota

Aan de leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Het Collegeprogramma 2014-2018 is grotendeels ten uitvoer gebracht en ook in het komende jaar wordt daarop een goed gevolg gegeven. Het beeld over de komende jaren is positief. Er wordt een steady koers gevaren zonder structureel begrotingstekorten in het meerjarige perspectief. Kortom: een gezonde financiële huishouding.

Macro economisch gezien trekt de economie nog steeds licht aan en is er bijvoorbeeld in het afgelopen jaar opnieuw sprake van een lichte stijging van de huizenprijzen. Ook trekt de vrijetijdseconomie aan, wat goed kan zijn voor de gemeente Dronten met haar vele campings, evenementen en andere recreatieve mogelijkheden.

Ondanks deze voorzichtig positieve economische prognose bestaat er voor gemeenten in het algemeen onzekerheid over de ontwikkelingen ten aanzien van de inkomende financiële stromen vanuit het rijk. Dit geldt zowel voor de basisuitkering vanuit de Algemene Uitkering als specifiek voor de inkomsten ten behoeve van het sociaal domein. Naar verwachting zullen in de toekomst keuzes moeten worden gemaakt over de invulling en intensiteit van dienstverlening vanuit de gemeente en participatie vanuit de samenleving, om een gezonde financiële huishouding te kunnen garanderen.

Om deze uitdagingen het hoofd te bieden, proberen we steeds meer samen met de samenleving op te trekken. Een optimale samenwerking met een goed gedoseerde mix van ontzorgen en participatie door die burger zelf. Hier ligt een maatschappelijke uitdaging voor de komende jaren, die we graag aangaan.

Dit vereist vanuit de kantoororganisatie een andere manier van denken en handelen; mede daardoor is in 2016 een organisatievernieuwing gestart. Waarbij zowel vernieuwing in de structuur als cultuur centraal staan, om zo samen te werken aan een toekomstbestendige – of eerder toekomst*behendige* – organisatie.

Binnen deze organisatievernieuwing zal ook gekeken worden hoe de transities in het sociaal domein kunnen worden ingebed in de organisatie, zodat het huidige programma met ingang van 1 januari 2018 onderdeel uitmaakt van de reguliere organisatie.

In de transformatie van het Sociaal Domein werken we op basis van het programma “Dronter Koers”. Daarbij werken we met onze partners samen om mensen ‘op hun behoefte afgestemde zorg’ te leveren. Daarbij sluiten wij graag aan op andere maatschappelijke initiatieven en zullen we na inbedding in de organisatie blijven zoeken naar participatie met alle betrokken personen en partijen die hier een rol in (zouden) kunnen spelen.

Hetzelfde geldt voor de Omgevingswet, waarvan de implementatie is uitgesteld tot 1 januari 2019. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke plannen vereenvoudigen en samenvoegen, zodat het straks bijvoorbeeld makkelijker is om bouwprojecten te starten. Dit uitstel van implementatie van de Omgevingswet met 1 jaar geeft ons de ruimte om de gevolgen goed in beeld te brengen en het inregelen van een goede uitvoering van de Omgevingswet mee te nemen in de vernieuwing van de organisatie.

Digitalisering

De samenleving digitaliseert en daar sluiten we op aan. Zo brengt het Programma “Dienstverlening” digitale dienstverlening naar een hoger niveau, waarbij we ook rekening houden met mensen die minder “digitaalvaardig” zijn. De website is inmiddels vernieuwd en ‘responsive’ gemaakt, wat betekent dat de website apparaat onafhankelijk altijd dezelfde informatie in dezelfde lay-out aanbiedt.

Afspraken maken kan eenvoudig digitaal en ook is geleidelijk aan gestart met afspraken maken en interactie met de burger via social media zoals Facebook en What's App. Dit alles om ‘daar te zijn waar de klant is’.

Intern zorgt de implementatie van zaakstelsel “Mozard” voor stroomlijning en het kunnen meten van de backoffice processen van onze dienstverlening. Samen met het continu klanttevredenheidsonderzoek, biedt

ons dat de informatie om continu te kunnen blijven leren van ons eigen handelen en dienstverlening ook af te stemmen op de klant.

Ook de diverse bestuurlijke verantwoordingsdocumenten – waaronder de programmabegroting – zullen steeds meer digitaal en interactief ter beschikking gesteld worden, waarbij de diepgang van de verstrekte informatie wordt afgestemd op de doelgroep. Een eerste start met de implementatie daarvan is in de tweede helft van 2016 gemaakt en doorontwikkeling zal plaatsvinden in de komende jaren.

Horizontaal toezicht

In 2016 is een Compliance verkenning uitgevoerd door de Belastingdienst om te komen tot 'Horizontaal Toezicht' (HT). HT betekent dat vanuit een basishouding van openheid en vertrouwen door de gemeente in samenwerking met de Belastingdienst continu wordt gewerkt aan kwaliteit. Centraal staat de vraag 'waar zit de borging van fiscaliteit, waar kunnen risico's zich voordoen en wie signaleert dit dan en onderneemt actie'. Uit de eerste verkenning in het eerste deel van 2016 komen een aantal verbeteracties voort, die in het najaar van 2016 worden doorgevoerd, om dan in 2017 te komen tot een HT-overeenkomst met de Belastingdienst.

Interbestuurlijk Toezicht

Het interbestuurlijk toezicht, het toezicht tussen gemeenten en provincies, is vereenvoudigd. Hiervoor is de Wet Revitalisering Generiek Toezicht ingevoerd. (wet RGT) Uitgangspunt van de wet RGT is vertrouwen.

Wijzigingen in het restant van 2016

Dit document is opgesteld begin september. In de resterende maanden van 2016 is het mogelijk dat de gemeenteraad nog besluiten neemt, die financiële consequenties hebben. Zonder uitputtend te zijn, valt te denken aan onderwerpen die op basis van een PM-post in de kadernota zijn opgenomen. Wanneer de gemeenteraad in de komende maanden positief besluit over dergelijke voorstellen, zullen de financiële consequenties daarvan via een begrotingswijziging verwerkt worden.

Met veel genoegen presenteren wij u daarom hierbij de begroting 2017.

Nieuw beleid

De ambitie van de gemeente laat zich vertalen in het nieuwe beleid van de gemeente. Nieuw beleid verdelen we in 'beleid met financiële gevolgen' en 'beleid zonder financiële gevolgen'. Het nieuwe beleid mét financiële gevolgen heeft betrekking op de onderwerpen genoemd in onderstaande tabel.

Programma 0 Algemeen bestuur

Extra taken griffie	€ 27.000
Luchtfoto's	€ 15.000
Kanaalregisseur internet KCC (dekking va 2019)	€ 64.000

Programma 1 Openbare orde en veiligheid

Coördinatie veiligheid	€ 64.000
Coördinatie evenementen, 50% dekking leges	€ 32.000

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Terreinafwerking De Noord - De Helling (kap.lasten)	€ 13.500
---	----------

Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk

Taakuitbreiding OBD	p.m.
Peuterspeelzaal, incidenteel	€ 30.000 2017 en 2018
Algemeen Maatschappelijk Werk incidenteel (dekking SD)	€ 46.000 2017, 2018 en 2019

Programma 7 Volksgezondheid

Asbesttaken	€ 88.000
-------------	----------

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Omgevingswet, incidenteel	€ 30.000 2017 en 2018
---------------------------	-----------------------

Woonvisie, incidenteel	€ 30.000 2017 en 2018
------------------------	-----------------------

Programma 9 Algemeen

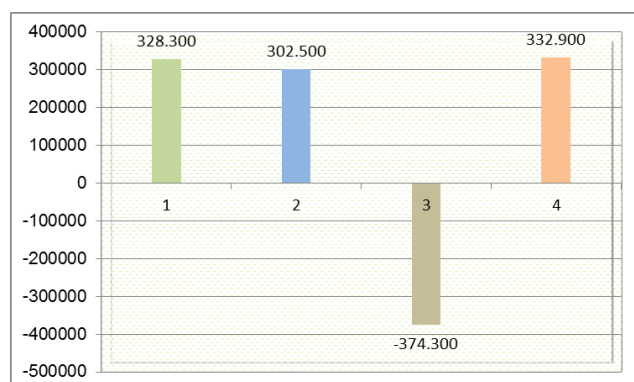
Regiefunctionaris Verbonden partijen 0,5 fte incidenteel	€ 40.000 2017 en 2018
Team HRM 0,6 fte HR Administratie structureel	€ 48.000
Team HRM 0,6 fte HR Advies incidenteel	€ 48.000 2017 en 2018
ICT 1 fte (met dekking vanaf 2018 € 30.000 uit ICT budget)	€ 80.000
Vrijval stelpost overhead ter dekking structurele claims	€ 98.000 voordelig

Gemeentefinanciën in een oogopslag

Het meerjarig financieel perspectief voor Dronten is dan ook redelijk tot goed, zeker in vergelijking met vele andere gemeenten. De financiële positie is onder andere gebaseerd op de laatste gegevens uit de meicirculaire 2016 gemeentefonds. De toekomst vraagt echter nog altijd om waakzaamheid, mede gelet op de eerder genoemde onzekerheden ten aanzien van de Algemene Uitkering en de taken in het sociale domein. Het is desondanks gelukt een structureel sluitende begroting voor te leggen.

Waarbij opgemerkt dat in het financiële beeld de financiële gevolgen van de op Prinsjesdag gepresenteerde Rijksbegroting voor het jaar 2017 nog niet verwerkt zijn. De gevolgen daarvan meerjarig, vertaald in de septembercirculaire 2016, verwerken we in de slotrapportage 2016. Mocht het beeld van de septembercirculaire 2016 zodanig zijn dat er op korte termijn actie nodig is, dan komen wij in een eerder stadium bij de raad terug.

Nieuw begrotingsresultaat 2017-2020:

Financiële beschouwing

De programmabegroting (kaderstellend) is een uitvoeringsdocument van de kadernota (richtinggevend) waar onder andere de acties van het nieuwe beleid voor het desbetreffende jaar nader zijn uitgewerkt.

1. Wijzigingen BBV

Conform de nieuwe BBV bepalingen zijn de verplichte beleidsindicatoren opgenomen. Deze indicatoren zijn overgenomen van de website www.waarstaatjegemeente.nl. Deze indicatoren geven geen meerjarige prognose. We willen graag in 2017 met de raad afstemmen in hoeverre deze beleidsindicatoren voor hen voldoende informatie geven. Naast de verplichte set indicatoren staan in het bijlagenboek nog een aantal aanvullende kengetallen. Deze zijn toegevoegd om een vergelijk op die indicatoren/ kengetallen met voorgaande programmabegrotingen van de gemeente Dronten mogelijk te maken.

Voor de nieuwe investeringen vanaf 2017 hebben we te maken met de nieuwe BBV-regel voor de verplichting om alle investeringen te activeren. In de begroting is daarom voor de nieuwe investeringen de structurele kapitaallast meegenomen in tegenstelling tot het incidentele budget waar met de Kadernota 2017 rekening gehouden werd. Deze wijziging veroorzaakt met name de financiële effecten programmabegroting onder 5. in onderstaande tabel.

De wijzigingen met betrekking tot de overhead-systematiek worden bij programma 0 verder toegelicht.

2. Nieuw financieel meerjarenbeeld

Onderstaande tabel geeft het nieuwe structurele begrotingsresultaat:

Structureel begrotingsresultaat 2017-2020				
Omschrijving	2017	2018	2019	2020
Stand programmabegroting 2016-2019 tevens startpunt Kadernota 2017	354.000	-164.000	-792.000	-792.000
1. Besluitvorming (nov 2015-juni 2016) verwerkt bij Kadernota	566.000	904.000	1.017.000	1.017.000
2. Mutaties Kadernota 2017	-1.221.000	-350.000	-130.000	1.029.000
Stand Kadernota 2017	-301.000	390.000	95.000	1.254.000
3. Tussentijdse wijzigingen (op basis van besluitvorming) nog te verwerken	-15.900	-13.600	109.300	140.500
Beginstand voortgangsrapportage incl. tussentijdse wijzigingen en incl. Kadernota 2017	-316.900	376.400	204.300	1.394.500
4. Financiële effecten Voortgangsrapportage 2016	-3.454.500	-916.300	-1.426.100	-1.251.100
Stand na Voortgangsrapportage 2016	-3.771.400	-539.900	-1.221.800	143.400
5. Financiële effecten Programmabegroting 2017-2020	508.500	63.400	686.600	189.500
Stand programmabegroting 2017-2020	-3.262.900	-476.500	-535.200	332.900
6. Waarvan incidentele lasten *	3.591.200	779.000	161.000	0
Structureel begrotingsresultaat 2017-2020	328.300	302.500	-374.200	332.900

3. Dekkingsvoorstel

De begrotingssaldi van de eerste 2 jaren zijn positief en een dekkingsplan is daarom niet nodig. Na deze jaren verandert het positieve saldo van de begroting in een tekort voor het jaar 2019 van ruim € 374.00. In 2020 herstelt het begrotingssaldo zich tot een positief saldo van € 333.000. Hierdoor kunnen we spreken van een structureel sluitend beeld met daarbij de kanttekening dat er mogelijke bezuinigingsopties op de plank liggen om ook het jaar 2019 sluitend te kunnen maken.

De uitkomsten van de septembercirculaire gemeentefonds zijn ten tijde van het schrijven van deze aanbestedingsbrief niet bekend. In deze circulaire worden o.a. de laatste consequenties van het rijksbeleid (miljoenennota) voor gemeenten vertaald. Steeds meer tekenen zijn er van een verbeterende economische situatie. Wellicht worden deze positieve signalen meegenomen in de septembercirculaire 2016.

4. Begroting vast stellen

Programmaplan

In deze begroting treft u de programma's aan evenals het overzicht algemene dekkingsmiddelen en de raming voor onvoorziene uitgaven. Binnen het programmaplan is het geheel van de ramingen van de begroting 2017 en volgende jaren opgenomen. Met de vaststelling van het programmaplan geeft de raad aan, welke speerpunten er zijn en op welke wijze deze worden bereikt (d.w.z. uitgevoerd door het college), welke middelen daarvoor beschikbaar zijn en uit welke bronnen deze middelen zullen worden verkregen.

Paragrafen

In de paragrafen worden onderwerpen behandeld, die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. De paragrafen bevatten de beleidsuitgangspunten van beheersmatige activiteiten. Door vaststelling van de paragrafen worden de beleidsuitgangspunten, die ten grondslag liggen aan de beheersmatige activiteiten, door u vastgesteld.

5. Vermogenspositie gemeente

Bij de vermogenspositie van de gemeente gaat het met name om de stand van de algemene reserve. Het beleid voor deze reserve is verwoord in de nota reserves en voorzieningen die in juni 2016 is vastgesteld. Ook in de paragraaf weerstandsvermogen in deze programmabegroting wordt een nadere toelichting gegeven op de vermogenspositie van de gemeente waarin ook de financiële kengetallen zijn opgenomen. De stand van de algemene reserve bedraagt op 1 januari 2016 (stand jaarrekening 2015) ruim 49,1 miljoen euro. In de nota reserves en voorzieningen is als norm vastgelegd dat de gemeentelijke risicobuffer tenminste 10% van de gemeentelijke exploitatie moet bedragen. Met een exploitatiebegroting van € 102 miljoen euro in 2017 moet de buffer dus minimaal € 10,2 miljoen zijn. De algemene reserve is in totaal 49,1 miljoen en dus ruim hoger dan deze norm.

Slot

Dit is de derde begroting die ons college in de deze raadsperiode aan uw raad aanbiedt. Wij vertrouwen erop dat u met deze begroting een goed begrotingsbesluit kunt nemen voor het komende jaar.

Dronten, 13 september 2016

Het college van Dronten,

R. Kool
secretaris

mr. A.B.L. de Jonge
burgemeester

2. Recapitulatie per Programma

2017	Baten	Lasten	Saldo
Programma 0	€ 829.685	-€ 4.135.974	-€ 3.306.289
Programma 1	€ 127.000	-€ 2.662.620	-€ 2.535.620
Programma 2	€ 2.931.632	-€ 9.866.547	-€ 6.934.915
Programma 3	€ 146.271	-€ 1.216.152	-€ 1.069.881
Programma 4	€ 854.775	-€ 5.520.919	-€ 4.666.144
Programma 5	€ 2.412.223	-€ 14.937.661	-€ 12.525.438
Programma 6	€ 10.086.474	-€ 36.458.223	-€ 26.371.749
Programma 7	€ 7.174.819	-€ 7.658.734	-€ 483.915
Programma 8	€ 3.482.387	-€ 5.260.760	-€ 1.778.373
Programma 9	€ 1.293.427	-€ 1.759.502	-€ 466.075
Algemene dekkingsmiddelen	€ 67.640.486	-€ 490.437	€ 67.150.049
Overhead	€ 410.054	-€ 11.288.312	-€ 10.878.258
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	-€ 142.000	-€ 142.000
Saldo van baten en lasten	€ 97.389.233	-€ 101.397.841	-€ 4.008.608
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma	€ 1.153.501	-€ 407.789	€ 745.712
Resultaat			-€ 3.262.896
Waarvan incidenteel			€ 3.591.200
Structureel begrotingsresultaat 2017			€ 328.304

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Dronten,
in zijn openbare vergadering van november 2016

Voorzitter,

Griffier,

3. Programma's

In dit beleidsdeel van onze Programmabegroting geven we aan wat we binnen de beleidsprogramma's willen realiseren. Het gaat om:

Programma 0 Algemeen bestuur

Programma 1 Openbare orde en veiligheid

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Programma 3 Economische zaken

Programma 4 Onderwijs

Programma 5 Cultuur, recreatie en welzijn

Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk

Programma 7 Volksgezondheid

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Programma 9 Algemeen

Algemene dekkingsmiddelen, raming onvoorzien en mutaties reserves

Daarnaast worden diverse onderwerpen uitgewerkt in de paragrafen.

Hierin worden de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Dit is meer gedetailleerde informatie over de specifieke onderwerpen zoals de lokale heffingen en de investeringen in wegen, riolering etc..

Programma 0 Algemeen bestuur

Algemene omschrijving
Het programma omvat het openbaar bestuur, de communicatie met de inwoners, de gemeentelijke basisadministratie en de interne en externe dienstverlening.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's:

- Financiële verordening 2016
- Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid 2003
- Toekomstvisie De kracht van Dronten 2014
- Programmaplan Dienstverlening 2015-2018
- Kwaliteitshandvest Dienstverlening
- Archiefverordening 2011
- Inspraakverordening 2007
- Referendumverordening 2013
- Verordening rechtspositie raadsleden en wethouders 2015
- Verordening ambtelijke bijstand raad en raadsleden 2003
- Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen 2014
- Verordening gemeentelijke rekenkamer 2010
- Verordening op het onderzoekrecht van de raad 2006
- Verordening bestuurlijke integriteit voor bestuurders 2012
- Verordening regelende de instelling en toekenning van een gemeentelijke erepenning
- Verordening duurzaamheidslening 2013
- Verordening commissie bezwaarschriften 2010
- Verordening reglement van orde raad 2013
- Verordening vergoeding leden stembureaus
- Verordening werkgeverscommissie 2011

Wat willen we bereiken in 2017 en verder?

Nieuw beleid

Extra taken griffie (€ 27.000)

Na het vertrek van de adjunct-griffier is een nieuwe benoemd. De beschikbare formatie is uitgebreid. Het groeiend aantal activiteiten betreft het vergroten van de betrokkenheid van inwoners bij de politiek, de organisatie daarvan, de grotere inzet van de website als communicatie- middel tussen raad en inwoners, de verdere digitalisering van de informatiestromen en het grotere beroep op de griffie voor politieke advisering aan fracties en individuele raadsleden. De extra personeel kosten (0,3 fte) bedragen structureel € 27.000 per jaar.

Luchtfoto's (€ 15.000)

Elk jaar worden door de gemeente Dronten luchtfoto's genomen. Deze luchtfoto's zijn belangrijk voor de ondersteuning van werkprocessen en de actualisatie van basisregistraties zoals de BGT en de BAG. De ontwikkeling rondom digitale mogelijkheden van luchtfoto's gaat snel. Vanaf 2017 gaan we ook 360 graden foto's inwinnen, omdat het daarmee mogelijk is om vanuit perspectief ook achter woningen te kijken.

Kanaalregisseur internet KCC (€ 64.000)

Alle voorzienbare incidentele programma-activiteiten kunnen in 2017 worden gedekt vanuit de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde programmabudgetten. Voor de inzet van structurele extra capaciteit op het digitale kanaal in de vorm van een kanaalregisseur internet, is met deze begroting voorzien door een toekenning van 0,8 fte voor de jaren 2017 en 2018. De verdere uitrol van het programma dienstverlening

elders in de organisatie zal tot besparing van fte gaan leiden, waardoor per saldo niet van formatie-uitbreiding sprake hoeft te zijn.

Bestaande ontwikkelingen

Basisregistratie Personen (BRP)

In 2017 zal duidelijk worden wanneer Dronten zal gaan aansluiten op de landelijke BRP. Het project operatie BRP wordt intern opgestart en daarmee worden de (financiële) gevolgen en de te ondernemen stappen inzichtelijk gemaakt.

Programma verbetering dienstverlening

De gemeente Dronten gaat de dienstverlening aan de Drontense samenleving de komende jaren verder verbeteren. Digitaal waar het kan, persoonlijk waar dat nodig is. Programmatisch vormgegeven en uit te voeren, zoals omschreven in het Programmaplan verbetering Dienstverlening 2015-2018, in mei 2015 door de gemeenteraad vastgesteld.

Belangrijke speerpunten binnen het Programmaplan voor de periode 2015-2018 zijn de realisatie van het gemeentelijk KCC, waarbinnen 80% van de (aan-)vragen van onze inwoners en bedrijven direct worden afgehandeld. Daarnaast gaat de gehele organisatie volledig zaakgericht werken, waarmee over alle dienstverleningskanalen (balie, telefonie, email, post, digitaal loket) zicht en voortgangsbewaking komt op alle klantvragen. Daarmee kunnen onze inwoners en bedrijven via hun persoonlijke internetpagina continue zicht houden op de bij de gemeente lopende zaken. Eind 2017 koersen we erop om alle dienstverleningskanalen per afdeling te hebben aangesloten op het zaakgericht werken, waardoor alle klantcontacten nauwgezet door de burger zelf, als door ons kan worden gevolgd. Als gevolg daarvan zal ook een groot deel van de meest gestelde vragen dan door het klantcontactcentrum worden beantwoord in plaats van door de vakafdelingen zelf.

Social media zal worden toegevoegd als extra dienstverleningskanaal, nadat daarvoor in de tweede helft van 2016 reeds een pilot werd uitgevoerd. Hiermee is tevens uitvoering gegeven aan de eerder door de raad in december 2014 vastgestelde motie rondom het doen van een onderzoek voor het gebruiken van Whatsapp als dienstverleningskanaal. Ook zal vanaf 2017 de door de burgers en bedrijven ervaren dienstverlening breder inzichtelijk zijn. De ervaren dienstverlening in zowel de frontoffice als de backoffice, de 2e lijn van onze dienstverleningsprocessen, zal dan inzichtelijk zijn. Op basis hiervan zal de organisatie continue onze dienstverlening aan de samenleving verbeteren. In 2017 wordt verder veel aandacht besteed aan het verder verbeteren van onze telefonische dienstverlening.

Regionale samenwerking

We pakken binnen de Regio Zwolle als overheid (19 gemeenten en 4 provincies) een belangrijke rol als verbinder en aanjager en werken op basis van vrijwilligheid en in verschillende samenstellingen samen. Kennis van en over elkaar tussen ondernemers blijft een belangrijk aandachtspunt. Ons gezamenlijk doel blijft daarom een effectieve verbinding te slaan tussen lokale ondernemers, onderwijs, onderzoeksorganisaties en overheden. Regio Zwolle wil de ontwikkelde innovatie-infrastructuur en de aansturing (governance) voor de lange termijn bestendigen. Samen investeren in uitvoering, versterking en waar nodig inhoudelijke aanscherping van het regionaal sociaal en economisch beleid.

We participeren actief in de regio Zwolle vooral op economisch gebied met een accent op agro en food.

Er is een visiedocument 2016-2020 opgesteld waar momenteel uitvoer aan gegeven wordt. In september 2016 is het uitvoeringsplan 2016-2017 gereed. Dit werkplan is opgesteld in samenspraak met de regionale partners.

Naast het actief benaderen van bedrijven, dienen bedrijven zich aan voor aansluiting met het cluster. Met hen worden gesprekken gevoerd. Ook de kring van participerende gemeenten in het cluster groeit.

Om de ingezette en succesvolle koers van het Agri en Food cluster in 2017 en verder te kunnen continueren, is voldoende financiering van groot belang. Financiële bijdragen vanuit de diverse overheden zijn in dit stadium onmisbaar, waarbij de bijdrage vanuit het bedrijfsleven vergroot dient te worden.

Het college wil de initiatieven doorzetten die we de afgelopen jaren zowel in Flevoland als met de regio Zwolle als met gemeenten op de Veluwe op verschillende terreinen hebben opgezet. We blijven aangesloten op de arbeidsmarktregio Flevoland. Binnen het sociaal domein werken we door op basis van de afspraken die we hebben gemaakt op het terrein van inkoop (centrumregeling Almere) en over de vormgeving van een Flevolands meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling

Op het terrein van de bedrijfsvoering, zal eind 2016/begin 2017 besluitvorming kunnen plaatsvinden over toetreding tot het shared service centrum ONS (OmriNgd door Samenwerking). Bij positieve besluitvorming voor wat betreft inkoop, personeels- en salarisadministratie en ICT-beheer zullen we in 2017 voorbereidingen treffen voor de daadwerkelijke toetreding per 1 januari 2018. Indien toetreding tot de samenwerking geen goede optie blijkt te zijn, blijven wij de genoemde taken zelf (en in uitbesteding v.w.b. ICT beheer) uitvoeren. Mogelijk dat wij dan opnieuw naar andere partners op zoek gaan.

De beproefde samenwerking op gebied van HRM in zowel de regio Flevoland (SWIF), als in de regio Zwolle (Talentenregio) geeft aanleiding tot enthousiaste voortzetting in 2017.

Cofinanciering in het kader van Leader etc.

Verwacht wordt dat de eerste formele beschikkingen op aanvragen daadwerkelijk begin 2017 worden toegekend. Daarna kunnen de aanvragers ook daadwerkelijk aan de slag gaan.

Interbestuurlijk Toezicht (IBT)

De gemeente geeft in het kader van IBT op constructieve wijze invulling aan de zes toezichtdomeinen. Om IBT verder te borgen zal vanaf de jaarrekening 2016 en de programmabegroting 2018 een separate paragraaf worden opgenomen waarin de IBT kengetallen zullen worden opgenomen. Verder zullen provincie en gemeenten streven naar meer gelijktijdigheid in het IBT proces en het daarop volgend moment van vaststellen van de beoordeling door GS.

Duurzaamheid

In 2017 zal verder gewerkt worden aan het besparen van CO2, het stimuleren van eerlijke handel, het mogelijk maken van energieprojecten en het informeren van bewoners en bedrijven op het gebied van energiebesparing en opwekking. Projecten uit 2016 zullen doorlopen in 2017 zoals de verduurzaming van vervoersmethoden en besparingsmaatregelen voor de gebouwde omgeving. Dit wordt verder uitgewerkt in het Klimaatbeleidsplan. De drie doelen Energie besparen, lokaal energie opwekken en stimulering lokale handel worden vormgegeven in acties welke positieve bijdragen leveren aan energieonafhankelijkheid. Het samenwerken met de betrokkenen en de voorbeeldfunctie van de gemeentelijke organisatie zijn hierin belangrijke aandachtspunten.

Verkiezingen

De volgende Tweede Kamerverkiezing vindt plaats op 15 maart 2017. In de begroting is hiervoor budget beschikbaar.

OVERHEAD

Om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, wordt in het BBV voorgeschreven dat vanaf het programmaplan 2017 een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead.

In de programma's moeten de kosten worden opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, wordt een definitie van de overhead geïntroduceerd. De definitie voor overhead luidt: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Conform deze nieuwe voorschriften is de overhead in deze programmabegroting centraal begroot in programma 0 onder taakveld overhead.

In onderstaande tabel is aangegeven wat de verschuiving van de overhead voor effecten heeft per programma ten opzichte van 2016.

Overzicht Apparaatskosten Begroting 2017

Overzicht verschuiving overhead		2016	2017	Vershil
<i>62218: doorverdeling op basis van uurtarief inclusief overhead</i>				
prog 0 raad/college/griffie	11/12001	1.396.510	1.436.219	
prog 0	62218	3.413.889		
	11001		1.224.900	
inkomsten detacheringen	30001		-410.054	
6007. overhead	11001		6.640.208	
6007. mat overhead	343..		4.648.104	8.728.978
prog 1	62218	1.334.216		
	11001		772.232	-561.984
prog 2	62218	1.499.661		
	11001		845.051	-654.610
prog 3	62218	637.111		
	11001		374.890	-262.221
prog 4	62218	531.045		
	11001		264.731	-266.314
prog 5	62218	1.697.643		
	11001		1.065.929	-631.714
prog 6	62218	6.287.559		
	11001		3.452.422	-2.835.137
prog 7	62218	2.173.518		
	11001		1.275.107	-898.411
prog 8	62218	2.724.674		
	11001		1.924.102	-800.572
prog 8 grex	62219	1.846.038		
	11001		951.599	-894.439
prog 9	62218	27.092		
	11001		0	-571.561
onverdeeld 696000	62218	544.469		
Apparaatskosten incl. mat overhead		24.113.425	24.465.440	352.015
Hogere lasten 2017 tov 2016				
Uitbreiding formatie kadernota 5 fte			300.000	
cao loonstijging 0,4%			88.000	
lagere mat kosten			-36.000	
			352.000	

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	Vereniging	Lid VNG	Jaarlijkse bijdrage op basis van inwoneraantal ± € 50.000

Voor de taakomschrijving en kengetallen van deze verbonden partij verwijzen wij u door naar de Paragraaf verbonden partijen.

Beleidsindicatoren (BBV)

Naam Indicator	Eenheid	2017	Bron
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	7,3	Eigen gegevens
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	7,1	Eigen gegevens
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	600	Eigen begroting
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	8%	Eigen begroting
Overhead	Kosten als % van de totale lasten	10%	Eigen begroting

Wat gaat dit kosten?

Baten & lasten	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
<i>Lasten</i>						
Bestaand beleid	6.564.445-	7.205.859-	15.318.286-	14.446.682-	13.983.871-	13.949.300-
Nieuw beleid	-	-	106.000-	106.000-	42.000-	42.000-
Totaal lasten	6.564.445-	7.205.859-	15.424.286-	14.552.682-	14.025.871-	13.991.300-
<i>Baten</i>						
Bestaand beleid	884.290	841.100	1.239.739	1.192.839	1.136.139	1.136.139
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	884.290	841.100	1.239.739	1.192.839	1.136.139	1.136.139
Exploitatieresultaat	5.680.156-	6.364.759-	14.184.547-	13.359.843-	12.889.732-	12.855.161-
Toevoeging aan reserve	187.104-	66.578-	1.812-	2.084-	2.356-	2.628-
Onttrekking aan reserve	1.208.716	280.406	69.500	-	-	-
Resultaat na mutaties in reserve	4.658.544-	6.150.931-	14.116.859-	13.361.927-	12.892.088-	12.857.789-

De toename van lasten bestaand beleid in programma 0 hebben betrekking op de wijziging van presentatie overhead conform BBV.

Programma 1 Openbare orde en veiligheid

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op integrale veiligheid, het waarborgen van veiligheid, het voeren van regie op evenementen(beleid), het voorkomen van rampen en daarnaast de coördinatie bij rampenbestrijding.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's:

- Dertien rampenbestrijdingsplannen
- Regionaal crisisplan
- Regionaal beleidsplan
- Regionaal risicoprofiel
- Integraal Veiligheidsbeleid 2016-2019
- APV 2015
- Beheerverordening Attractiepark en evenemententerrein Spijkweg 30
- Brandbeveiligingsverordening 1997
- Verordening op de heffing en invordering van brandweerrechten 2009
- Verordening brandveiligheid en hulpverlening 1997
- Verordening inzake speelautomatenhallen

Wat willen we bereiken in 2017 en verder?

Nieuw beleid

Coördinatie veiligheid (€ 64.000)

Alle voorzienbare inzet kan in 2017 vorm krijgen vanuit het daarvoor door de raad beschikbaar gestelde personeelsbudget, zoals genoemd in de kadernota. Voor de structurele inzet van 0,8 fte voorziet deze begroting in formatie-uitbreiding voor het veiligheidsveld.

Coördinatie evenementen (€ 32.000, met 50% dekking via legesverhoging)

Alle voorzienbare inzet kan in 2017 vorm krijgen vanuit het daarvoor door de raad beschikbaar gestelde personeelsbudget en aanvullende dekking uit de evenementenleges, zoals genoemd in de kadernota. Voor de structurele inzet van 0,4 fte voorziet deze begroting in formatie-uitbreiding op het taakveld "evenementen".

Hogere wettelijke eisen in combinatie met project Lelystad Airport

Op 29 juni 2016 is de intentie uitgesproken dat Brandweer Flevoland gaat samenwerken met Lelystad Airport. Deze samenwerking biedt zowel Brandweer Flevoland als Lelystad Airport de kans efficiënt mensen en middelen in te zetten en zich voor te bereiden op toekomstige ontwikkelingen. Omdat de Brandweer nog altijd in een fase van afspraken en onderhandeling zit, kan zij nog geen financiële consequenties noemen.

Op basis van het businesscasedocument "Samen nog sterker de toekomst in" zullen scenario's worden uitgewerkt om zowel vanuit kwalitatieve als financiële overwegingen te anticiperen op de gevolgen van hogere wettelijke eisen en tegelijk ook in de toekomst de mate van efficiency te handhaven. De hogere wettelijke eisen omvatten vakbekwaamheid en arbeidshygiëne. Deze samenwerking leidt tot minder meerkosten. Indien uiteindelijk niet wordt gekozen voor samenwerking met Lelystad Airport lopen deze kosten op van € 363.000 in 2018 tot een jaarlijks bedrag van € 625.000 in 2021 en verder. Deze kosten hebben betrekking op de lokale brandweezorg van alle gemeenten in Flevoland. Dit betekent voor onze gemeente € 38.000 aan toekomstige meerkosten. Kortom de hogere eisen op het gebied van vakbekwaamheid en arbeidshygiëne zullen met/ zonder samenwerking Lelystad Airport voor Brandweer Flevoland altijd leiden tot structurele extra kosten.

Aanvullend leidt doorgroeien naar een ander huisvestingsconcept in de toekomst ook tot aanpassingen in de decentrale huisvesting. Dit heeft qua locatie geen consequenties voor de drie bestaande brandweerkazernes in onze gemeente. Een en ander kan wel gevolgen hebben voor de bezettingsgraad van de kantoorruimtes in bijvoorbeeld Dronten. Deze herinrichting zal in nauw overleg met gemeenten besproken worden. De financiële consequenties hiervan zullen u via een apart voorstel worden aangeboden.

Bestaande ontwikkelingen

Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) 2016-2019

Op 23 juni 2016 is het integraal veiligheidsbeleid 2016-2019 vastgesteld door u. De financiële gevolgen van deze ambities zijn reeds verwerkt.

Voor het realiseren van projecten in het kader van integrale veiligheid is vanuit het IVB 2012-2015 het werkbudget structureel doorgevoerd. Dit werkbudget kan grotendeels als dekking gelden voor het IVB 2016-2019. Aanvullend is in de kadernota 2016 nog voor de implementatie van een viertal thema's (Burgernet, woninginbraken, georganiseerde criminaliteit en radicalisering) incidenteel geld beschikbaar gesteld. De verwachting is dat deze thema's na genoemde perioden niet ophouden te bestaan, waardoor aansluitend een budget benodigd is voor het beheersbaar houden van deze thema's. Dit bedrag is lager dan in de implementatiefase.

Aanpak (georganiseerde) criminaliteit en toegenomen taken openbare orde en veiligheid

In de strijd tegen georganiseerde criminaliteit hebben we inmiddels een stap gezet. Het is zaak nu waar mogelijk door te pakken. Belangrijk is op de reeds ingeslagen en succesvolle weg verder te gaan. Naast het toepassen van bestaande en bewezen methoden moet ruimte zijn om na te denken over nieuwe mogelijkheden. Hierbij wordt o.a. gedacht aan het signaleren van illegale prostitutie i.r.t. mensenhandel, vergroten van bewustwording van agrarische sector als doelwit van criminaliteit, operationalisatie en verdere implementatie van het Digitaal Opkopers Register. Daarnaast blijven monitoren van casussen op het gebied van Damocles en Bibob en daar waar noodzakelijk wijzigingen aanbrengen.

Samenwerking veiligheid

De heterdaadkracht oefeningen van de politie zullen tweejaarlijks worden georganiseerd. Er wordt bekeken welke acties vanuit Burgernet en/of Waaks! en het PKVW kunnen worden aangehaakt. Het JIT blijft nauw samenwerken met de VO-scholen. Voor Burgernet staat een promotie actie gepland. Ook in 2017 zullen weer informatieavonden voor Waaks! deelnemers worden georganiseerd. Indien succesvol zullen de Mobeyes ook in 2017 worden ingezet.

Radicalisering

Bij succes wordt bekeken of de training Diamant verder kan worden uitgerold. Naast samenwerking met de VO-scholen wordt bekeken hoe de samenwerking met de basisscholen op dit vlak verder kan worden vormgegeven. Scholing blijft een punt van aandacht.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang
Veiligheidsregio Flevoland	GR	Lid veiligheidsbestuur	Jaarlijkse bijdrage 2017-2020 € 1.347.933

Voor de taakomschrijving en kengetallen van deze verbonden partij verwijzen wij u door naar de Paragraaf verbonden partijen.

Beleidsindicatoren (BBV)

Naam Indicator	Eenheid		Jaar	Bron
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	134,1	2014	Bureau Halt
Harde kern jongeren	Aantal per 10.000 inwoners	0,3	2014	KLPD
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	1	2015	CBS
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2,7	2015	CBS
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	3	2015	Bureau Halt

Wat gaat dit kosten?

Baten & lasten	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
<i>Lasten</i>						
Bestaand beleid	3.157.504-	3.247.154-	2.566.620-	2.566.902-	2.513.685-	2.510.323-
Nieuw beleid	-	-	96.000-	96.000-	96.000-	96.000-
Totaal lasten	3.157.504-	3.247.154-	2.662.620-	2.662.902-	2.609.685-	2.606.323-
<i>Baten</i>						
Bestaand beleid	151.126	111.000	111.000	111.000	111.000	111.000
Nieuw beleid	-	-	16.000	16.000	16.000	16.000
Totaal baten	151.126	111.000	127.000	127.000	127.000	127.000
Exploitatieresultaat	3.006.378-	3.136.154-	2.535.620-	2.535.902-	2.482.685-	2.479.323-
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	170.147	41.093	41.093	41.093	41.093	41.093
Resultaat na mutaties in reserve	2.836.231-	3.095.061-	2.494.527-	2.494.809-	2.441.592-	2.438.230-

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten gericht op het beheer en onderhoud van (water-) wegen, straten, bermen, pleinen, bruggen openbare verlichting en gladheidbestrijding. Daarnaast het opstellen/ vernieuwen van beleid en het treffen van verkeersmaatregelen ten behoeve van de verkeersafwikkeling, de verkeerscirculatie en de verkeersveiligheid.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's:

- Beleids- en beheerplan wegen 2016
- Beleids- en beheerplan bruggen 2016
- Beleids- en beheerplan openbare verlichting 2013-2017
- Gemeentelijk verkeer- en vervoerplan, 2003-2013, update 2017
- Beleidsplan gladheidbestrijding 2012-2017
- Parkeervisie Centrum Dronten – 2009

Wat willen we bereiken in 2017 en verder?

Nieuw beleid

Terreinafwerking De Noord - De Helling (€ 13.500, vanaf 2018 gemiddelde kapitaallast looptijd 60 jr)

Als een van laatste onderdeel van de afronding van het centrum (behoudens Walvisstraat) moeten De Helling en De Noord nog worden afgewerkt. De verwachting is dat de ontwikkeling in het parkgebied qua bouwactiviteiten in 2016 worden afgerond, zodat we in 2017-2018 kunnen starten met de terreinafwerking van De Noord en De Helling.

Bestaande ontwikkelingen

Fietspad de Zuid

Vanwege het parallelle traject met het GVVP is de uitvoering van de aanpassingen aan de Zuid opgenomen in het uitvoeringsprogramma van het GVVP. Vaststelling van het GVVP zal plaatsvinden in de gemeenteraad eind 2016. De uitvoering van de aanpassingen starten in 2017 en lopen door in 2018.

Herinrichting De Noord Energieweg - Brug De Zate

De wens van de stuurgroep Hanzekwartier is De Noord een extra kwaliteitsimpuls te geven. Op het moment loopt een verkenning naar een variant met een middenberm. Met deze variant zijn mogelijk extra kosten gemoeid. Als de stuurgroep Hanzekwartier besluit voor de kwaliteitsimpuls te gaan en dus een middenberm aan te leggen, wordt de raad in het najaar via separaat raadsvoorstel gevraagd eventueel extra budget beschikbaar te stellen. De verkenning naar deze eventuele meerkosten is nagenoeg afgerond. De eventuele

extra te vragen middelen zullen dus aanvullend zijn op de reeds beschikbare beheermiddelen en de in 2016 beschikbaar gestelde middelen via de kadernota (€ 300.000).

Verstevinging wegbermen

De wegen in het buitengebied worden steeds meer en intensiever belast door de wijzigingen in functies van de agrarische bedrijven. Dit leidt tot meer en zwaarder transport. Hier zijn de buitenwegen niet op ingericht. Het bermverstevingingsprogramma voorziet in een extra investering in de periode tot en met 2018. Daarna gaat het terug naar de reguliere investeringsniveau van € 67.400 per jaar. Naast het bermverstevingingsprogramma zullen ook de passeerstroken verlengd worden in de komende 4 jaar conform het beheerplan wegen 2016-2020.

Het bermverstevingingsprogramma tot en met 2018:

- 2017: delen Elandweg en Zeebiesweg;
- 2018: delen van de Alikruikweg, Ansjoisweg en Visvijverweg.

Beleidsindicatoren (BBV)

Naam Indicator	Eenheid		Jaar	Bron
Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	%	5	2014	VeiligheidNL
Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	%	4	2014	VeiligheidNL

Wat gaat dit kosten?

Baten & lasten	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
<i>Lasten</i>						
Bestaand beleid	9.938.261-	10.651.295-	9.866.547-	10.841.328-	8.992.812-	8.963.710-
Nieuw beleid	-	-	-	13.600-	20.800-	20.500-
Totaal lasten	9.938.261-	10.651.295-	9.866.547-	10.854.928-	9.013.612-	8.984.210-
<i>Baten</i>						
Bestaand beleid	3.409.284	3.063.392	2.931.632	2.844.068	2.660.384	2.660.384
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	3.409.284	3.063.392	2.931.632	2.844.068	2.660.384	2.660.384
Exploitatieresultaat	6.528.977-	7.587.903-	6.934.915-	8.010.860-	6.353.228-	6.323.826-
Toevoeging aan reserve	79.263-	554.709-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	984.591	192.263	25.554	1.625.554	23.551	23.551
Resultaat na mutaties in reserve	5.623.649-	7.950.349-	6.909.361-	6.385.306-	6.329.677-	6.300.275-

Programma 3 Economische zaken

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op ondersteuning en uitbouw van het bestaande economisch potentieel. Hieronder vallen bedrijventerreinen, land en tuinbouw, winkelcentra, werkgelegenheid, markten en exploitatie van gemeentelijke eigendommen.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's:

- Nota detailhandel 2002, update 2006
- Structuurvisie Dronten 2030 (2012)
- Kantorenvise 2004
- Nota grondbeleid 2010
- Standplaatsenbeleid/ herziening 2013
- Bestemmingsplan Buitengebied, 2007
- Koersen op karakter, 2010-2015
- Beleidsnota toerisme en recreatie, 2008
- Strategische visie Oostkant Dronten, 2010
- Ruimtelijk economisch ontwikkelingskader en uitvoeringsprogramma initiatieven Oostkant Dronten, 2012-2018
- Van Eiland naar WIJLand, gebiedsvisie Drieslag – Wisentweg 2012-2025
- Algemene verordening ondergrondse infrastructuur 2015
- Marktgeldverordening 2016
- Marktreglement 2013
- Marktverordening 2013
- Winkeltijdenverordening 2014

Wat willen we bereiken in 2017 en verder?

Nieuw beleid

Flevo Funfields, (€ 24.000, vanaf 2017 gemiddelde kapitaallast looptijd 60 jr voor landmark en € 50.000 structureel voor initiatieven gebiedsontwikkeling)

De in de Kadernota 2017 genoemde initiatieven voor gebiedsontwikkeling zullen verder worden uitgewerkt. Continuerend programma Flevo Funfields met uitzetten prijsvraag voor realisatie landmark en verdere procesgang Nieuwe Natuur. Daarnaast hopen we dat het bedrijfsleven genoeg heil ziet in de realisatie van de kabelbaan (zoals benoemd in de Kadernota 2017), zodat ook deze gerealiseerd kan worden.

Actieplan Centrum Dronten

Winkelgebied

Met het Actieplan Centrum zijn we gezamenlijk en integraal aan de slag om de vitaliteit en aantrekkelijkheid van het centrum van Dronten te verbeteren. Belangrijke leidraad voor de aanpak is de publicatie van Platform 31 "Winkelgebied van de toekomst, bouwstenen voor de publiek private samenwerking".

Wie zijn dan "wij"? Dit zijn de ondernemers in het centrum van Dronten, de Meerpaal, de grote vastgoedeigenaren en de gemeente. De uitwerking van de plannen voor het plein De Rede moeten eind 2016 gereed zijn zodat voor Koningsdag 2017 de werkzaamheden zijn afgerond.

Het programma Actieplan Centrum zal naast de genoemde grotere fysieke ingrepen ook nog kleinere ingrepen of activiteiten krijgen waarvoor in de begroting financiële middelen zijn opgenomen. Voor de kosten koopstromenonderzoek Oost Nederland, passantentellingen, congressen en een Wi-Fi-applicatie is € 20.000 in 2017 en € 30.000 in 2018 geraamd.

Herinrichting Walvisstraat (€ 27.500, vanaf 2019 gemiddelde kapitaallast looptijd 60 jr)

De herinrichting van de Walvisstraat is vooralsnog de laatste voorziene grote fysieke ingreep in het centrum van Dronten. Hiervoor is geld beschikbaar gesteld in de Kadernota 2017. De realisering wordt voorzien voor 2019. Het plan wordt in 2017-2018 uitgewerkt. Verwachte uitvoeringskosten zijn € 750.000, (inclusief € 30.000 aan onderzoeks- en voorbereidingskosten).

Bestaande ontwikkelingen

Sociaal economische agenda (SEA)

De SEA is vol in beweging. De nieuwe economische visie waaraan de SEA groepen bijgedragen hebben zal rond de zomer in route gebracht gaan worden. In deze actualisatie zullen de successen uit Koersen op Karakter worden voortgezet en zullen aanvullingen gedaan worden op nieuwe ontwikkelingen. Naast de voorbereiding van de nieuwe Visie is in de groepen voortvarend gewerkt. Belangrijke ontwikkeling is de opening van het ondernemerspunt waarin overheid, onderwijs en ondernemers elkaar vinden, kennis delen en samenwerking stimuleert.

Wij informeren u nog nader over het nog vast te stellen acquisitieplan Poort van Dronten (3de kwartaal 2016) waarin de focus ligt op de agro-food keten. We rollen samen met onze partners tal van acties uit.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang
Liander N.V. (netwerkbedrijf, voorheen Nuon)	NV	Stemrecht/ zeggenschap op basis van 0,357% aandelen	Dividendopbrengst 2017 € 339.089 (€ 257.887 in 2015)
Technofonds Flevoland B.V.	BV	Lid algemeen bestuur	Eventuele tekorten komen volgens een verdeelsleutel ten laste van de aandeelhouders. De huidige fondsomvang bedraagt € 9,9 miljoen.
Vitens N.V.	NV	Stemrecht/ zeggenschap op basis van 98.457 aandelen	Dividendopbrengst 2017 € 265.834 (€ 320.526 in 2015)

Voor de taakomschrijving en kengetallen van deze verbonden partijen verwijzen wij u door naar de Paragraaf verbonden partijen.

Beleidsindicatoren (BBV)

Naam Indicator	Eenheid		Jaar	Bron
Functiemenging	%	47,1	2015	LISA
Bruto Gemeentelijk Product	Verhouding tussen verwacht en gemeten product	97	2013	Atlas voor Gemeenten
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	141,6	2015	LISA

Wat gaat dit kosten?

Baten & lasten	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
<i>Lasten</i>						
Bestaand beleid	1.173.582-	1.777.822-	1.115.152-	698.890-	698.983-	699.075-
Nieuw beleid	-	-	101.000-	111.000-	107.500-	121.000-
Totaal lasten	1.173.582-	1.777.822-	1.216.152-	809.890-	806.483-	820.075-
<i>Baten</i>						
Bestaand beleid	260.746	146.271	146.271	146.271	146.271	146.271
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	260.746	146.271	146.271	146.271	146.271	146.271
Exploitatieresultaat	912.836-	1.631.551-	1.069.881-	663.619-	660.212-	673.804-
Toevoeging aan reserve	16.372-	425.676-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	212.800	425.676	-	-	-	-
Resultaat na mutaties in reserve	716.408-	1.631.551-	1.069.881-	663.619-	660.212-	673.804-

Programma 4 Onderwijs

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's:

- Verordening leerlingenvervoer 2015
- Beleidskader Voor- en Vroegschoolse Educatie 2015-2018
- Jeugdnota Opgroeien en Opbloeien in Dronten (2013-2017)
- Diverse notities CJG (zie ook prog.7)
- Overlegverordening onderwijsbeleid 2006
- Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen 2011

Algemene omschrijving

Dit programma bevat de activiteiten op het gebied van onderwijs. Het passend onderwijs is in augustus 2014 gestart en de invulling van de jeugdhulp is vanaf januari 2015 door de gemeente georganiseerd. In Dronten werken gemeente en onderwijs nauw samen met alle partners jeugd om beide ontwikkelingen op elkaar aan te sluiten en de Dronter jeugd optimaal te ondersteunen. Een goed en een breed aanbod van onderwijs vormt een belangrijke randvoorwaarde voor de kwaliteit en aantrekkelijkheid van Dronten als woon- en werkgemeente. Samen met het onderwijs organiseren we dan ook een passend onderwijsaanbod voor Dronten in een adequate huisvesting.

Wat willen we bereiken in 2017 en verder?

Bestaande ontwikkelingen

Passend onderwijs en jeugdhulp

In 2016 zijn we gestart met een aantal pilots om kinderen de juiste ondersteuning aan te bieden bij voorschoolse voorzieningen en op de scholen. Het gaat hierbij om de pilot Sterk Voorschools en de pilot GGZ op school. Sterk Voorschools bestaat uit dagbehandelingsgroep Beestenboel en ambulante begeleiding op voorschoolse voorzieningen. Bij GGZ op school zetten we GGZ aanbod op de scholen in. Bij goede resultaten zetten we beide pilots in 2017 voort. De kosten hiervoor worden binnen het budget jeugdhulp opgevangen.

Daarnaast is in schooljaar 2016-2017 de Driemaster gestart als SBO+ voorziening. Na besluit bij het bestuur van het SWV zal het project van start gaan. Randvoorwaarde is wel dat er voldoende middelen zijn voor personele inzet bij de startfase. Ook in 2017 onderhouden we nauwe contacten met de samenwerkingsverbanden, waarbij we streven om steeds meer leerlingen thuisnabij te kunnen opvangen. Overleggen en afstemming tussen gemeente, voorschoolse voorzieningen, onderwijs en SWV vindt ten minste 2x per jaar plaats via het OOGO (LEA) overleg. Voor het voortgezet onderwijs sluit de gemeente aan bij het regionaal overleg passend onderwijs VO IJssel Vecht.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

Op basis van het beleidskader Voor- en Vroegschoolse Educatie 2015-2018 is bij de meeste voorschoolse voorzieningen de signalering, indicering en toeleiding bij de consultatiebureaus belegd en gaan we meer

resultaatgericht werken. Dit betekent dat de middelen het kind volgen. Op deze manier kunnen we kinderen nog gericht ondersteunen. Daarnaast verwachten we door deze koerswijziging het bereik van de VVE doelgroep nog verder te vergroten. VVE wordt volledig bekostigd uit geormerkte rijksmiddelen.

Leerlingenvervoer

In het eerste kwartaal van 2017 vindt de afronding plaats van de aanbesteding van het leerlingenvervoer. Vanaf 1 augustus zal dan worden gewerkt met de "gegunde" vervoerder. Na de gunning kunnen wij een globale berekening opstellen over de mogelijke financiële voor of nadelen van de aanbesteding. Deze aanbesteding is ook de reden om de overschrijding voor 2016 (€ 80.000 nadelig incidenteel) niet structureel te verwerken in de begroting 2017.

Leerplicht/ Regionale Meld en Coördinatie punt (RMC) voor voortijdig schoolverlaters (vsv-ers)

Ook in 2017 werkt Leerplicht/ RMC volgens de Dronten Koers. Zo neemt leerplicht/ RMC deel aan ronde tafelgesprekken, indien sprake is van schoolverzuim en zijn er verzuimprotocollen. Leerplichtambtenaren hebben reguliere casus overleggen en nauw contact met de GGD en het samenwerkingsverband passend onderwijs.

Regionaal is een nieuw samenwerkingsovereenkomst gesloten rondom VSV. Om dit de komende jaren goed te kunnen monitoren is OC&W voornemens om jaarlijks een VSV scan in te laten vullen door de gemeente. Hiervoor zal de gemeente een registratiesysteem aanpassen en moet voldoende tijd worden ingeramd.

Onderwijshuisvesting

Voortgezet Onderwijs (VO)

In 2017 zal uitvoering worden gaan gegeven aan de sanering van de overtollige onderwijshuisvesting op de bestaande locaties. Streven is er op gericht deze sanering van ruimte nog voor de start van het schoolseizoen 2017/2018 te hebben afgerond. Deze sanering van ruimte gaat gepaard met aanpassingen in de bestaande gebouwen waarvoor een bedrag van € 800.000 reeds beschikbaar is. De hiervoor benodigde aanvullende middelen zijn in de voortgangsrapportage 2016 aangevraagd en gedekt vanuit de bestemmingsreserve accommodatiebeleid.

De Onderwijshuisvesting VMBO (Het Perron, Hanzekwartier) is in 2016 volledig operationeel geworden. Samen met de Schoolbesturen wordt onderzocht hoe de afstemming met betrekking tot herlocatie van het praktijkonderwijs wordt ingevuld. (Mede-)gebruik ruimtes en andere functionele en ruimtelijke integratie en afstemming zal in 2017 worden onderzocht en worden gedekt uit het budget Accommodatiebeleid.

Basisonderwijs (BO)

Het huisvestingsvoorstel zoals dat in 2016 door de gezamenlijke schoolbesturen is verwoord voor de huisvesting Dronten Centrum zal in 2017 concreet worden uitgewerkt. Met het oog op een dalende tendens van de leerlingenaantallen als mede onderwijskundige vernieuwingen als passend onderwijs en een meer bestuurlijke samenwerking (efficiëntie) van de schoolbesturen zullen de visie en het plan voor Dronten Centrum ook een vertaling krijgen naar de andere onderwijslocaties. De beide uitwerkingen (Dronten Centrum concreet en totaal Dronten meer programmatisch) gaan binnen de (financiële) kaders van het accommodatiebeleid in 2017 plaatsvinden.

Beleidsindicatoren (BBV)

Naam Indicator	Eenheid		Jaar	Bron
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	0	2014	DUO
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	88	2014	DUO
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2,5	2012	DUO

Wat gaat dit kosten?

Baten & lasten	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
<i>Lasten</i>						
Bestaand beleid	5.781.292-	6.183.502-	5.520.919-	5.481.554-	5.449.234-	5.404.336-
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	5.781.292-	6.183.502-	5.520.919-	5.481.554-	5.449.234-	5.404.336-
<i>Baten</i>						
Bestaand beleid	959.995	957.031	854.775	860.557	860.557	860.557
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	959.995	957.031	854.775	860.557	860.557	860.557
Exploitatieresultaat	4.821.297-	5.226.471-	4.666.144-	4.620.997-	4.588.677-	4.543.779-
Toevoeging aan reserve	174.639-	195.397-	328.029-	445.252-	455.100-	455.100-
Onttrekking aan reserve	50.220	9.935	9.935	9.935	9.935	9.935
Resultaat na mutaties in reserve	4.945.716-	5.411.933-	4.984.238-	5.056.314-	5.033.842-	4.988.944-

Programma 5 Cultuur, recreatie en welzijn

Algemene omschrijving

Het programma omvat het ontwikkelen, in stand houden of beëindigen van voorzieningen op de gebieden cultuur, recreatie, sport en welzijn en de aanleg en het beheer van het openbaar groen.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's:

- Structuurvisie Dronten 2030
- Oostkant Dronten Strategische Visie
- Beheerplan Stranden en Voorlanden, 2008-2017
- Groenbeleid- en beheerplan 2010-2015
- Bosbeleidsplan gemeente Dronten 2006
- Algemene Subsidieverordening 2017
- Speelruimteplan 2007
- Erfgoedverordening 2016
- Beheerplan kunst in de openbare ruimte
- Samen in beweging, sportnota Dronten 2014-2017
- Cultuurvisie 2015
- Verordening anti-discriminatievoorziening 2011

Wat willen we bereiken in 2017 en verder?

Nieuw beleid

Kunstgrasveld BAS

In juni 2016 heeft de raad besloten dat er een onderzoek komt naar de mogelijkheden van een kunstgrasveld voor BAS voetbal. Samen met de vereniging zal worden gezocht in hoeverre er mogelijkheden zijn om te komen tot een budget neutrale oplossing.

Bestaande ontwikkelingen

Vervangingsinvesteringen Meerpaal

In december 2015 heeft college een akkoord bereikt met de Meerpaal over de vervangingsinvesteringen voor gebouw en niet gebouw gebonden vervangingen (15 december 2015 B15.001692). De raad is hiervan per brief op de hoogte gebracht (2 februari U16.000622/MO/KE)

Daarmee kwam een einde aan een jarenlange discussie.

Eén van de afspraken is dat de Meerpaal de niet gebouw gebonden vervangingen financiert en de gemeente vanaf 2020 binnen de budgettaire mogelijkheden de gebouw gebonden vervangingen. De gemeentelijke lasten voor de gebouw gebonden vervangingen worden vanaf 2020 gedekt uit de financiële vrijval. Hiervoor is jaarlijks € 25.000 beschikbaar. Dit bedrag valt jaarlijks vrij uit de rentelasten over het gebouw (in 2020 is dat € 25.000, in 2021 is dit € 50.000 etc.)

In 2020 moet de gemeente € 275.000 investeren op basis van het MOP. Dan is de voorziening nog niet gevormd. Deze investeringen kunnen worden geactiveerd en de afschrijving en rentelasten kunnen uit de vrijval worden gedekt.

Vervolgens kan vanaf 2021 vanuit de vrijval van de rente, de voorziening wel worden opgebouwd. In 4 jaar tijd (2021- 2025) ontstaat een voorziening van in totaal € 375.000. In 2025 moet de eerstvolgende investering worden gedaan van € 203.000. Die kan dan volledig uit de voorziening worden gedekt.

Toekomstvisie zwembaden

Na besluitvorming over nieuwbouw zwembad Overboord in het najaar 2016 wordt een (extern) adviseur aangesteld die het nieuwbouwtraject begeleid. Vervolgens kunnen het ontwerp van het nieuwe zwembad en het bestek worden opgesteld en de voorbereidingen van het aanbestedingstraject in gang worden gezet. De gunning vindt eind 2017 plaats. Halverwege 2018 zijn naar verwachting alle vergunningen voor de bouw verleend en wordt gestart met de bouw. Met een bouwtijd van ruim een jaar wordt het nieuwe zwembad aan het eind van 2019 opgeleverd.

Begin 2017 wordt duidelijk op welke wijze burgerparticipatie volgens dorpsbelangen plaats kan vinden rondom de buitenbaden in Biddinghuizen en Swifterbant.

Ontwikkeling MFG Swifterbant

Na de aanbestedingsprocedure die start in de 2^e helft van 2016, zal 2017 in het teken staan van het ontwerpproces, de voorbereiding van de omgevingsvergunning en de bestemmingsplanprocedure. Ingestoken wordt op een gezamenlijk oplopen van beide laatstgenoemde trajecten middels een coördinatiebesluit.

Parallel aan het ontwerpproces zal een beleidsnotitie worden opgesteld inzake het toewijzingsbeleid voor de gemeentelijke sociale huurwoningen alsmede een voorstel rond de bestuurlijke verantwoordelijkheden binnen de gemeente. Extra kosten die nog voortvloeien uit het in 2016 aangenomen amendement rond het aanbesteden van het MFG Swifterbant zijn in de voortgangsrapportage meegenomen. De dekking van de overige kosten zijn voorzien uit de kapitaallasten voor de MFG gedeelten en het budget van 5,1 miljoen euro waarmee de raad in mei 2016 heeft ingestemd. De financiën rond de huurwoningen zullen daarbij op een separate wijze in de financiële verantwoordingen zichtbaar worden gemaakt.

Ontwikkeling fase 2 MFG Biddinghuizen

Doorlopend project: Na vaststelling door de raad van de kaders voor financiering fase 2 in november 2015 zijn we nu samen met de stichting bezig om te komen tot planvorming MFG fase 2. De planvorming zal worden afgerond met een gezamenlijke realisatieovereenkomst op basis waarvan de raad de definitieve financiering kan vaststellen. Naar verwachting zal dat plaatsvinden in het 1^e kwartaal van 2017.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang
Coöperatie Gastvrije Randmeren	Coöperatie	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 22.800
Erfgoedcentrum Nieuw Land	GR	Bestuur GR	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 75.000

Voor de taakomschrijving en kengetallen van deze verbonden partijen verwijzen wij u door naar de Paragraaf verbonden partijen.

Beleidsindicatoren (BBV)

Naam Indicator	Eenheid		Jaar	Bron
Niet sporters	%	50,2	2014	RIVM

Wat gaat dit kosten?

Baten & lasten	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
<i>Lasten</i>						
Bestaand beleid	15.556.520-	15.858.540-	14.937.661-	14.358.627-	14.309.100-	14.085.117-
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	15.556.520-	15.858.540-	14.937.661-	14.358.627-	14.309.100-	14.085.117-
<i>Baten</i>						
Bestaand beleid	2.784.893	2.443.399	2.412.223	2.381.047	2.349.871	2.349.871
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	2.784.893	2.443.399	2.412.223	2.381.047	2.349.871	2.349.871
Exploitatieresultaat	12.771.626-	13.415.141-	12.525.438-	11.977.580-	11.959.229-	11.735.246-
Toevoeging aan reserve	698.773-	897.432-	77.948-	83.831-	89.110-	89.110-
Onttrekking aan reserve	2.239.512	1.578.686	594.586	609.905	603.370	603.370
Resultaat na mutaties in reserve	11.230.887-	12.733.887-	12.008.800-	11.451.506-	11.444.969-	11.220.986-

Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk

Algemene omschrijving:

Dit programma omvat activiteiten die gericht zijn op verlening bijstand, activering & re-integratie, inkomensondersteuning voor minima, uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening, het programma jeugd, wijk- en buurtbeheer, inburgering, algemeen maatschappelijk werk, zorg, kinderopvang, en peuterspeelzaalwerk. Binnen dit programma vallen ook de nieuwe taken die per 1 januari 2015 zijn overgeheveld naar de gemeente: Wmo, Jeugdwet en Participatiewet.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's:

- Besluit eigen bijdragen en financiële tegemoetkomingen 2013
- Debiteurenbeleid Dronten 2013 (collegebesluit)
- Verordening handhaving Sociale Zaken 2013
- Ontwikkelingsvisie en aanpak wijk- en buurtbeheer 2011-2015
- Beleid Toezicht en Handhaving kinderopvang en peuterspeelzaalwerk 2013
- Kaderstelling Wet inburgering 2007
- Programma jeugdbeleid 2009
- Beleidskaders herstructurering sociale werkvoorziening 2012
- Drieluik Sociale Visie 2030 (2013)
- Visie Awbz 'samen een eigentijdse aanpak voor Dronten ontwikkelen'
- Visie Jeugdhulp Dronten 2014 - 2017
- Visiedocument Dronten@work 2014
- Beleidsplan Transitie Sociaal Domein 2014
- Vrijwilligerswerk en familiezorg 2015 - 2018
- Verordening Wmo 2015
- Verordening Jeugdhulp 2015
- Verordening Tegenprestatie Participatiewet 2015
- Verordening Loonkostensubsidie Participatiewet 2015
- Verordening Individuele studietoelage 2015
- Re-integratie verordening participatiewet 2016
- Beleidsplan Armoede

Wat willen we bereiken in 2017 en verder?

Nieuw beleid

(verhoogde) Asielinstroom en statushouders

Hoe de asielinstroom zich in 2017 gaat ontwikkelen is nog onduidelijk. Het college heeft in juli 2016 het verzoek van het COA gehonoreerd om de tijdelijke uitbreiding met 300 personen met nog 3 jaar te verlengen.

Dit tegen dezelfde voorwaarden als in 2014, geen extra kosten voor de gemeente op het gebied van veiligheid, gezondheidszorg, onderwijs etc..

De verwachting is dat in de september circulaire meer duidelijk wordt over de bijdrage vanuit het Rijk. Daarna kunnen we voor u een kosten baten overzicht opstellen. De financiële consequenties zijn nu op PM gezet.

Statushouders:

Voor 2017 wordt gerekend op een taakstelling om 102 statushouders te huisvesten in Dronten. De toename maar ook de samenstellingen van gezinnen(ouders met kinderen, alleenstaanden, jongeren etc) zal een

verdere beslag leggen op de woningvoorraad. Enerzijds zien we een afnemende doorstroom op de (huur) woningmarkt en anderzijds dat de beschikbare voorraad (gezinswoning) niet aansluit bij de vraag naar een woning(alleenstaanden).

Door de toename van het aantal te huisvesten statushouders wordt ook de druk op de begeleiding groter, daarnaast is in het uitwerkingsakkoord vastgelegd dat de begeleiding uitgebreid dient te worden met een participatieverklaringstraject. Dit wordt een verplicht onderdeel van het inburgeringsexamen.

Gezien deze uitbreiding ontvangt een gemeente ook meer financiële middelen vanuit het Rijk. De bijdrage voor participatie en begeleiding is van 1.000 euro opgehoogd naar 2.370 euro voor elke statushouder boven de 18 jaar. Met vluchtelingenwerk is voor 2017 een nieuwe afspraak vastgelegd over de begeleiding.

Daarnaast vinden we als college het belangrijk dat statushouders zo snel mogelijk naar de arbeidsmarkt toe geleid worden (zie brede aanpak statushouder).

Project brede aanpak statushouder:

In de voortgangsrapportage 2016 hebben we u gemeld dat gezien de toename van het aantal statushouders de pilot is opengesteld voor meer deelnemers dan in eerste instantie is voorgesteld. We willen deze nieuwe inwoners zo snel mogelijk begeleiden naar school en werk. Dit betekent ook dat de kosten hoger zullen uitvallen voor deze pilot en er dus minder middelen overblijven voor een vervolg of een alternatief afhankelijk van het resultaat van de evaluatie. Na de evaluatie ontvangt u een voorstel over hoe nu verder.

Taakuitbreiding OBD (p.m.)

Het OBD (Stichting Overlegorgaan Belangenbehartiging Dronten) heeft de afgelopen jaren bij de invoering bij de transitie veel inzet gepleegd. De werkdruk is sinds de invoering van de transitie nog niet afgenomen.

Daarnaast is het OBD bezig de vertegenwoordiging van cliënten vanuit de Jeugdwet vorm te geven. In 2016 heeft het OBD aangegeven dat de werkdruk hoog ligt en dit gevolgen heeft voor een volledige bezetting.

Daarom heeft het OBD de gemeente gevraagd om ondersteuning voor het OBD. In de loop van 2016 wordt samen met het OBD gekeken hoe de ondersteuning kan worden vormgegeven en de continuïteit kan worden gewaarborgd in 2017 en volgende jaren.

Peuterspeelzaal (€ 30.000, incidenteel in 2017 en 2018)

Besloten is de bezuiniging van € 30.000 uit te stellen totdat de harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk wordt ingevoerd.

Algemeen Maatschappelijk Werk (€ 46.000, incidenteel 3 jaar met dekking binnen sociaal domein)

In de voortgangsrapportage 2016 hebben we u gemeld over de wachtlijst bij het algemeen maatschappelijk werk. We hebben u ook gemeld dat hiervoor in 2016 extra financiële middelen aan MDF zijn toegekend om de wachtlijst te minimaliseren.

Samen met MDF wordt de wachtlijst gemonitord en besproken. Ook voor 2017 t/m 2019 willen we hiervoor extra middelen uit het sociale domein inzetten. Deze kosten worden gedekt binnen het sociale domein en vallen daarmee binnen het beleidsuitgangspunt van de budgetneutraliteit van de transitie.

Bestaande ontwikkelingen

Sociaal Domein algemeen

Eind april heeft de raad de 'Actualisatie beleid en uitvoering Sociaal Domein 2016' vastgesteld. In dit document is de ingezette koers uit het beleidsplan Transitie Sociaal Domein (TSD) verder uitgewerkt en zijn thema's en speerpunten voor de komende jaren beschreven. De koers uit het beleidsplan en de in de Actualisatie beschreven thema's en speerpunten worden in 2017 doorgetrokken. Mochten de realisatiecijfers bij de jaarrekening 2016 en/of tussentijdse stuurcijfers daartoe aanleiding geven dan zal het college met nadere voorstellen voor de raad komen.

In de tweede helft van 2017 is de evaluatie van het beleidsplan TSD vormgegeven. De conclusies en aanbevelingen van deze evaluatie zullen de opmaat vormen naar de volgende beleidsperiode 2019 – 2022.

Integraal jeugdbeleid

In Dronten West is voor jongeren in de leeftijd van 12-16 jaar een ontmoetingsplek ("chillpoint") ingericht in het voormalig semi-permanent schoolgebouw De Vierlander. Onder begeleiding van de jongerenwerkers van de MP komen jongeren hier gemiddeld twee avonden per week bij elkaar. Het gaat om een positieve groep jongeren, maar ook om jongeren die kwetsbaar zijn en gevoelig zijn voor experimenteren. Contact houden met deze jongeren is daarom van groot belang. Het gebouw De Vierlander staat op de nominatie voor sloop. Om die reden wordt gezocht naar een permanente ruimte voor een chillpoint in Dronten-West.

Radicalisering van allochtone jongeren is een landelijk probleem. Ook in Dronten is het beleid erop gericht de weerbaarheid van islamitische jongeren tegen radicale invloeden te vergroten en de allochtone jongeren zoveel mogelijk actief te laten deelnemen aan de Nederlandse samenleving. De contacten tussen de gemeente en de moskeeën zijn aangehaald. Periodiek worden gesprekken gevoerd om de ontwikkelingen met elkaar te bespreken en eventuele problemen in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken.

De positie van het jongerenwerk in de Dronter Koers wordt steeds sterker. Het aantal hulpvragen van jongeren aan de jongerenwerkers van de Meerpaal is sterk toegenomen. De jongerenwerkers krijgen op basis van hun vertrouwensrelatie met de jongeren waardevolle informatie, waardoor zij in staat zijn problemen vroegtijdig te signaleren en waar nodig de jongeren snel door te verwijzen.

Tot slot kan worden gemeld dat er verzoeken zijn binnengekomen voor de aanleg van calisthenicspark. Calisthenics is een verzamelnaam voor alle oefeningen die worden uitgevoerd met het eigen lichaamsgewicht of in combinatie met minimale apparatuur. In de volksmond wordt het ook wel "buiten fitness" genoemd. In overleg met de jongeren waar de verzoeken vandaan komen, worden de mogelijkheden verder onderzocht. Zie verder tekst: gezondheidsbeleid.

Participatiewet

Uit de actualisatie beleid en uitvoering Sociaal Domein 2016 blijkt dat het tekort in de meerjarenbegroting van de Participatiewet verder oploopt. Dit was al duidelijk in het beleidsplan Transitie Sociaal Domein (2014), maar het tekort is door extra bezuinigingen van het rijk nog verder opgelopen.

De raad heeft in 2014 besloten de tekorten voor 2015 en 2016 te dekken uit de bestemmingsreserve Transitie Sociaal Domein en tegelijkertijd is samen met de gemeente Kampen gewerkt aan een business case om te komen tot efficiëntere uitvoering van de Participatiewet (re-integratie en Wsw). Inmiddels is berekend dat de business case in eerste instantie ongeveer € 70.000 oplevert; dit is circa 10% van het begrote tekort (ruim € 700.000 in 2018).

In de kadernota 2017 is aangegeven dat het college bij de programmabegroting een aantal uitgewerkte opties komt om het tekort terug te dringen met daarbij een voorkeursvariant. Dit met als doel de Participatiewet aan het eind van deze beleidsperiode (2018) binnen de financiële kaders te kunnen uitvoeren. In het najaar van 2016 zijn scenariokeuzes aangeboden. Gezien de omvang van het tekort zal er naast verdere efficiency maatregelen ook gekeken worden naar inzet van ondersteuning en begeleiding aan de verschillende doelgroepen. In 2017 wordt het gekozen voorstel doorgevoerd en geïmplementeerd.

Minima/armoedebelaid

In 2017 zal het armoedebelidsplan conform de bouwstenen die in het beleidsplan zijn beschreven verder worden uitgevoerd. De opgestarte projecten in 2015 in het kader van preventie met het maatschappelijk middenveld en subsidiering om armoede en schulden te voorkomen worden voortgezet. De ontwikkelde training vroeg signalering voor professionals en vrijwilligers zullen deels nog doorlopen in het eerste kwartaal van 2017. Daarnaast worden -indien de pilot succesvol is- klanten waarvan meerdere signalen bekend zijn op het gebied van betalingsachterstanden proactief benaderd. Het Beste Idee van Dronten zal worden voortgezet op basis van de ervaringen van 2015/2016. Net als in 2016 zullen in 2017 inwoners middels een campagne over het aanbod van de Collectieve zorgverzekering 'De Friesland' proactief worden geïnformeerd en middels de folder minimaregelingen worden geïnformeerd over de mogelijkheden van het beleid van de gemeente Dronten. In 2017 zal uitvoering gegeven worden aan de motie betreffende het opzetten en uitvoeren van een minima effect rapportage in het kader van het armoedebelaid.

Vrijwilligers- en familie zorgbeleid

In 2017 zal Vraag Elkaar worden ingebed in de werkzaamheden van de Meerpaal Welzijn. De werkwijze van Vraag Elkaar wordt meegenomen door de medewerkers van de Meerpaal en wordt verder ingebed in de wijknetwerken in de gemeente Dronten. De proef met de regeling voor vergoeding van de VOG's aan vrijwilligers(organisaties) in de gemeente Dronten wordt geëvalueerd. Wanneer de behoefte onder de vrijwilligersorganisaties nog steeds bestaat is er een mogelijkheid dat de regeling een structureel karakter krijgt. De contacten tussen de Meerpaal Welzijn en de gidsen in de wijknetwerken zal verder worden vormgegeven. Hiermee wordt de samenwerking tussen de informele en formele zorg versterkt en kan daardoor direct bijdragen aan de eigen kracht van inwoners.

In het project Mantelkring Dronten voor mantelzorgers, uitgevoerd door LWPC (Lianne Wolfert Personal Coaching) worden mantelzorgers op basis van onder andere gezamenlijke interesses ondersteund in het maken en onderhouden van vriendschappen met elkaar. De bijeenkomsten en ontmoetingen die voor de mantelzorgers worden georganiseerd, geven mantelzorgers de gelegenheid om even echt iets voor zichzelf te doen; iets waarbij de zorgvrager niet betrokken is. Het feit dat dit een vrijetijdsbesteding is (in plaats van expliciet lotgenotencontact en/of thematische bijeenkomsten) wordt daarom bijzonder gewaardeerd. In 2017 kijken hoe we verder gaan met dit project.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang
Werkvoorzieningschap Kampen – Dronten (IMPact)	GR	Bestuur GR	Bijdrage op basis van 68,6 AJ (programma-raming 2017 Impact) WSW 2017 € 1.708.351
Regionale Sociale Recherche	GR	Lid bestuuroverleg	Jaarlijkse bijdrage 2017 op basis van het aantal cliënten per 1 januari 2016 (655) € 86.863

Voor de taakomschrijving en kengetallen van deze verbonden partijen verwijzen wij u door naar de Paragraaf verbonden partijen.

Beleidsindicatoren (BBV)

Naam Indicator	Eenheid		Jaar	Bron
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar	582	2015	LISA
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	1,75	2012	Verwey Jonker Instituut
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	4,91	2012	Verwey Jonker Instituut
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	67,4	2015	CBS
Achterstands-leerlingen	% 4 t/m 12 jarigen	8,88	2012	Verwey Jonker Instituut
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	0,97	2012	Verwey Jonker Instituut
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	288,2	2015	CBS
Lopende re-integratie-voorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	263,5	2015	CBS

Naam Indicator	Eenheid		Jaar	Bron
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	8,5	2015	CBS
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	1,5	2015	CBS
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	nb	nb	CBS
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	nb	nb	GMSD

Op 30 september zullen de cijfers aan het CBS worden aangeleverd over het 1^e halfjaar 2016.
Op dit moment zijn er nog geen actuele gegevens beschikbaar.

Wat gaat dit kosten?

Baten & lasten	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
<i>Lasten</i>						
Bestaand beleid	40.855.914-	43.260.053-	36.382.223-	35.387.912-	35.180.897-	35.113.068-
Nieuw beleid	-	-	76.000-	76.000-	46.000-	-
Totaal lasten	40.855.914-	43.260.053-	36.458.223-	35.463.912-	35.226.897-	35.113.068-
<i>Baten</i>						
Bestaand beleid	10.172.227	10.150.017	10.086.474	9.896.474	9.865.474	9.863.874
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	10.172.227	10.150.017	10.086.474	9.896.474	9.865.474	9.863.874
Exploitatieresultaat	30.683.687-	33.110.036-	26.371.749-	25.567.438-	25.361.423-	25.249.194-
Toevoeging aan reserve	4.305.460-	29.736-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	3.592.886	936.030	280.243	141.000	46.000	-
Resultaat na mutaties in reserve	31.396.261-	32.203.742-	26.091.506-	25.426.438-	25.315.423-	25.249.194-

De lagere lasten vanaf 2017 hebben betrekking op de overhead die nu conform BBV in programma 0 is opgenomen.

Programma 7 Volksgezondheid

Algemene omschrijving

Dit programma omvat activiteiten die gericht zijn op Centra Jeugd en Gezin (exclusief jeugd maatwerkdeel Wmo is programma 6), gezondheidszorg, milieu, integrale handhaving en vergunningverlening, afvalverzameling en reiniging, water en riolering alsmede de gemeentelijke begraafplaats.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's:

- Register gemeenschappelijke regelingen Dronten 2015
- Gemeenschappelijke regeling 'Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland' 2016
- Gezondheidsnota 2014 - 2017
- Beheerverordening gemeentelijke begraafplaats Dronten 2015
- Verordening begraafplaatsrechten 2016
- Gezondheidsnota 2014-2017
- Notitie Vormgeving CJG (2010)
- Notitie Doorontwikkeling CJG (2011)
- Algemene Subsidieverordening 2017
- Programma Vergunningen & Handhaving 2015-2018
- Windbeleid 2012
- Verbreed Gemeentelijk Riolering Plan 2016
- Stedelijk Waterplan 2006
- Beleidsnota Duurzaam Dronten (2012-2016)
- Verordening afvalstoffenheffing 2016
- Rioleringsverordening 2009
- Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2016
- Afvalbeleidsplan 2021

Wat willen we bereiken in 2017 en verder?

Nieuw beleid

Asbesttaken (€ 88.000 structureel)

Gemeenten en provincies hebben een deel van hun uitvoerende taken ondergebracht bij omgevingsdiensten en bundelen daarmee kennis, kunde en capaciteit. De omgevingsdienst krijgt op deze wijze ook beter de mogelijkheid om ketentoezicht vorm te geven / te organiseren op regionaal niveau. De kwaliteitscriteria verlangen eenzelfde deskundigheid en capaciteit voor de asbesttaak. Deze criteria zijn per 14 april 2016 wettelijk verankerd in de Wet VTH. Tot nu toe vond lokaal de asbesttaken ad-hoc plaats en deze willen we nu volgens de kwaliteitscriteria in de Wet VTH laten plaatsvinden door een deskundige van de omgevingsdienst conform het basistakenpakket.

Voor de gemeente Dronten werd in 2015 (gedeeltelijk) toezicht uitgevoerd bij asbestsloop door bedrijven. De omvang van de taak, gemeten naar de landelijke maatstaf, is echter zo groot dat een professionele uitvoering van het asbesttoezicht niet binnen de eerder overgedragen capaciteit kan worden uitgevoerd. Uitrail met de overgedragen capaciteit voor Wabo-toezicht is niet mogelijk omdat de aard van het werk een andere expertise vraagt. De gemeente Dronten heeft daarom een aparte maatwerkaanbieding voor de uitvoering van de asbesttaken ontvangen.

Veel gemeenten hebben nog niet de bedrijfsmatige asbesttaken uitbesteed aan de omgevingsdienst conform het basistakenpakket. Dat geldt ook voor Dronten. De omgevingsdiensten zijn juist voor deze keten gerelateerde taken opgericht. In de Kadernota 2017 was hier een p.m. post voor opgenomen. De werkzaamheden ten aanzien van het toezicht op asbest zijn beknopt omschreven in de maatwerkaanbieding. Hierbij is geraamd welke capaciteit nodig is voor de uitvoering van deze werkzaamheden. Er is een onderverdeling gemaakt in de taken:

- beoordelen enkelvoudige sloopmelding asbest;
- beoordelen van asbestinventarisatierapporten (basistaak);
- beoordelen ISZW melding asbestsanering (basistaak);
- toezicht op het verwijderen van asbest door bedrijven (basistaak);
- controle vrijgave en stortbonnen (basistaak);
- toezicht bij calamiteiten, asbestbranden;
- het juridisch, incl. strafrechtelijk afhandelen van overtredingen;
- toezicht bij afvalinzamelstations.

In de maatwerkaanbieding van de OFGV is een onderverdeling gemaakt in de taken die onder de zogenoemde basistaken vallen die door de gemeenten verplicht ondergebracht dienen te worden bij een omgevingsdienst en extra taken. Voor de basistaken (verplichte taken) bedragen de kosten € 88.000 (0,85 Fte).

Bestaande ontwikkelingen

Volksgezondheid

Activiteiten op het terrein van de speerpunten als genoemd in de Nota Lokaal gezondheidsbeleid worden in 2017 gecontinueerd.

De huidige Nota lokaal gezondheidsbeleid heeft een looptijd tot en met 2017. In dit verband zal in 2017 worden geëvalueerd of de in de nota opgenomen speerpunten van beleid daadwerkelijk zijn gerealiseerd. Tevens zal er onderzoek worden gedaan naar de effectiviteit van het ingezette beleid aan de hand waarvan kan worden bepaald of bijstelling noodzakelijk is. In de nieuwe gezondheidsnota zal ook aandacht worden besteed aan de veranderende rol van de GGD. Eind 2017 zal een nieuwe dan wel aangepaste Nota lokaal gezondheidsbeleid ter besluitvorming worden voorgelegd.

Voor 2017 beschikt de gemeente ook weer over een bijdrage vanuit de regeling Gezond in de Stad (GIDS gelden). Hiermee worden project ondersteunt die bijdragen aan verbetering van de gezondheid van diverse doelgroepen. Een van de plannen is het realiseren van zogenaamde calisthenics parken.

Calisthenics is een verzamelnaam voor alle oefeningen die worden uitgevoerd met het eigen lichaamsgewicht of in combinatie met minimale apparatuur. Het doel van calisthenics is een krachtig en lenig lichaam op te bouwen. In Biddinghuizen hebben jongeren contact met de gemeente en wordt inmiddels gewerkt aan een plan om te komen tot een calisthenicsvoorziening in Biddinghuizen. Ook zijn er gesprekken gaande met de CAH om samen op het terrein van de CAH een park te ontwikkelen. Beide ontwikkelingen zijn mede in het kader van het gezondheidsbeleid en worden kunnen financieel ondersteund worden door de bijdrage Gezond in de Stad van het Rijk. De raad zal per brief op de hoogte worden gehouden.

Windbeleid

In 2016 zal door de betrokken overheden (gemeenten Dronten, Lelystad, Zeewolde en de provincie Flevoland) het Regioplan Wind worden vastgesteld. Daarmee is er een structuurvisie die het ruimtelijk kader biedt voor initiatiefnemers tot de ontwikkeling van windparken. Aanvankelijk zou een projectbureau worden opgestart worden met EFRO-subsidie. Deze subsidie is niet verkregen. Gemeente Lelystad wenst vooralsnog niet te participeren in een projectbureau. De gemeenten Dronten en Zeewolde zijn een EU-aanbesteding gestart voor het inrichten van een projectbureau. Deze is in september 2016 afgerond.

In de kadernota 2016 (begroting 2016) is door de gemeenteraad 5 x € 90.000 per jaar beschikbaar gesteld voor de financiering van het projectbureau. Vooralsnog wordt voorgesteld deze middelen in de begroting te handhaven en in 2017 te bekijken of deze middelen nog benodigd zijn. De reden is dat er nu gekozen wordt om de kosten van het projectbureau te dekken via de nota 'Kostenverhaal' en anterieure overeenkomsten

met initiatiefnemers. De nota 'Kostenverhaal' zal hier in 2016 op aangepast worden en aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Afvalbeleidsplan 2016 – 2021

Het Afvalbeleidsplan is door de raad in juni 2016 vastgesteld en bevat het beleid en de hoofdlijnen van uitvoering om uiterlijk 2020 de scheiding van het huishoudelijk afval zodanig verbeterd te hebben dat er per inwoner nog maximaal 100 kg restafval wordt aangeboden, een afvalscheidingspercentage van 75% wordt behaald en dat de herbruikbare waardevolle afvalstromen (zoals gft, plastic, blik, drankenkartons, oud papier en karton, glas, textiel etc.) zoveel mogelijk gescheiden worden ingezameld.

De gekozen beleidslijn is per 1 oktober 2016 de inzamelfrequentie van het restafval bij de laagbouw terug te brengen naar 1 maal per 4 weken en per 1 oktober 2017 gefaseerd over te gaan op omgekeerd inzamelen waarbij de inzameling van restafval plaats vindt via ondergrondse containers op wijkniveau en de overige fracties via huis aan huis inzameling.

In 2017 zal het Afvalbeleidsplan nader worden geconcretiseerd en de invoering van omgekeerd inzamelen per 1 oktober 2017 worden voorbereid. Vanaf 1 oktober zal worden gestart met de plaatsing van de ondergrondse containers en invoering van omgekeerd inzamelen.

Belangrijke onderdelen zijn het opstellen van een implementatieplan, communicatieplan en plaatsingsplan van de ondergrondse containers. De informatie naar de burger is belangrijk en wordt vormgegeven door algemene informatie en aangevuld met informatieavonden op wijkniveau over directe effecten en plaatsing van ondergrondse containers. In de uitvoeringsfase aandacht voor de operationele zaken zoals aanschaf inzamelmiddelen, aanschaf inzamelvoertuig en aanleg van de ondergrondse- en bovengrondse inzamelinfrastructuur. De effecten en resultaten zullen worden gemeten.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang
GGD Flevoland	GR	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 708.417
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	NV	Stemrecht/ zeggenschap op basis van 48 aandelen	De gemeente staat garant voor een geldlening van de NV. Voor deze garantiestelling ontvangt de gemeente een provisie in 2017 van € 97.728
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	GR	Bestuur GR	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 646.159

Voor de taakomschrijving en kengetallen van deze verbonden partijen verwijzen wij u door naar de Paragraaf verbonden partijen.

Wat gaat dit kosten?

Baten & lasten	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
<i>Lasten</i>						
Bestaand beleid	8.732.640-	10.674.704-	7.570.734-	7.473.327-	7.668.490-	7.669.723-
Nieuw beleid	-	-	88.000-	88.000-	88.000-	88.000-
Totaal lasten	8.732.640-	10.674.704-	7.658.734-	7.561.327-	7.756.490-	7.757.723-
<i>Baten</i>						
Bestaand beleid	7.883.651	9.617.504	7.174.819	7.301.553	7.426.541	7.300.660
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	7.883.651	9.617.504	7.174.819	7.301.553	7.426.541	7.300.660
Exploitatieresultaat	848.989-	1.057.200-	483.915-	259.774-	329.949-	457.063-
Toevoeging aan reserve	60.087-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Resultaat na mutaties in reserve	909.076-	1.057.200-	483.915-	259.774-	329.949-	457.063-

De lagere lasten vanaf 2017 hebben betrekking op de overhead die nu conform BBV in programma 0 is opgenomen.

Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Algemene omschrijving

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op de ruimtelijke ordening (ontwikkelingsvisie, bestemmingsplannen, welstandstoezicht en handhaving) en volkshuisvesting (woningbouw nieuw en bestaand, woonwagencentrum) en bouwgrondexploitaties.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's:

- Vigerende bestemmingsplannen
- Geactualiseerde Woonvisie 2016
- Welstandsnota 2013
- Bouwbesluit 2012
- Nota grondbeleid 2010
- GEO-visie Dronten 2011
- Structuurvisie Dronten 2030 (2012)
- Beleidsnota huisvesting arbeidsmigranten (Afwijkingenbeleid)
- Beleidsnota Studentenhuisvesting (Afwijkingenbeleid)
- Bouwverordening 2002
- Legesverordening 2016
- Procedureregeling planschade 2005

Wat willen we bereiken in 2017 en verder?

Nieuw beleid

Omgevingswet (€ 30.000, incidenteel 2017 en 2018)

In 2017 worden de eerste stappen gezet in de uitrol van de nieuwe omgevingswet. In het 4de kwartaal van 2016 wordt u hierin meegenomen aan de hand van een procesvoorstel. Naar verwachting is deze eerste claim van € 30.000 niet toereikend voor de implementatie van de omgevingswet. Uit het procesvoorstel en het plan van aanpak zal moeten blijken welke aanvullende middelen nog meer noodzakelijk zijn voor de verdere implementatie van de omgevingswet.

Woonvisie (€ 30.000, incidenteel 2017 en 2018))

Eind juni 2016 heeft de raad de nieuwe Woonvisie vastgesteld. Deze visie is het kader voor de in de periode tot 2021 uit te voeren activiteiten. Aan de hand van een nog op te stellen uitvoeringsagenda wordt nader gezien wanneer wat wordt opgepakt. Voor 2017 is in ieder geval van belang het realiseren c.q. ophogen van de in de woonvisie opgenomen woningbouwproductie; dit vraagt een optimale aansluiting van de diverse in voorbereiding zijnde woningbouwplannen bij wat de markt vraagt. Extra aandacht is daarbij ook nodig voor marketingactiviteiten. Verder moeten eind 2016 de prestatieafspraken met OFW zijn afgerond; dan is ook duidelijk aan welke thema's c.q. doelgroepen in 2017 prioriteit wordt gegeven.

Bestaande ontwikkelingen

Hanzekwartier

De ontwikkelingen van het Hanzekwartier beginnen nu concreet vorm te krijgen met de nieuwbouw bij de Scholenzone en de planontwikkeling aan de Havenkade. Ook bij het station zijn concrete plannen voor nieuwbouw van woningen en in combinatie met Retail functies. In 2017 zal aan de weg De Noord groot onderhoud en een reconstructie worden uitgevoerd. Afhankelijk van de verkoopresultaten zal de eerste woningbouw aan De Noord ter hoogte van het voormalige Ottoplein in uitvoering zijn. Daarnaast is met projectontwikkelaar(s) de planuitwerking van de locatie Havenkade gaande.

Woningbouwontwikkelingen Swifterbant

De verwachting is dat in 2017 op basis van het nieuw ingestoken participatietraject tot de formulering van een nieuwe woningbouwstrategie voor Swifterbant zal worden gekomen.

De Gilden / Het Palet

In De Gilden vinden nog op enkele locaties bouwwerkzaamheden plaats. Een grote locatie die nog ontwikkeld moet worden betreft de wateras (nabij het centrum van Dronten-west). Op deze locatie zijn enkele ontwikkelaars bezig (grondgebonden) woonproducten te ontwikkelen nadat eerder al de ambitie om hier appartementen te ontwikkelen verlaten was. In 2017 moeten deze plannen in verkoop zijn.

De landschappelijke hoofdstructuur van Het Palet is inmiddels aangelegd, daarmee heeft de wijk vorm gekregen en een groene uitstraling. De routes voor langzaam verkeer zijn tevens aangelegd en in deze hoofdstructuur opgenomen. In 2017 wordt een aanvang gemaakt met de bouwwerkzaamheden in Het Palet en de gronden die hiervoor in beeld zijn in eigendom bij de gemeente en bouwrijp. Na de crisis op de woningmarkt laat de markt zien nu weer duidelijk in beweging te zijn. Het Palet is volop in beeld voor zowel reguliere bouwproducten als ook voor innovatieve concepten. De kavelverkoop van de Wisentzone loopt nu in vrije verkoop gestaag door nadat de eerste 14 kavels via een verloting waren uitgegeven.

Beleidsindicatoren (BBV)

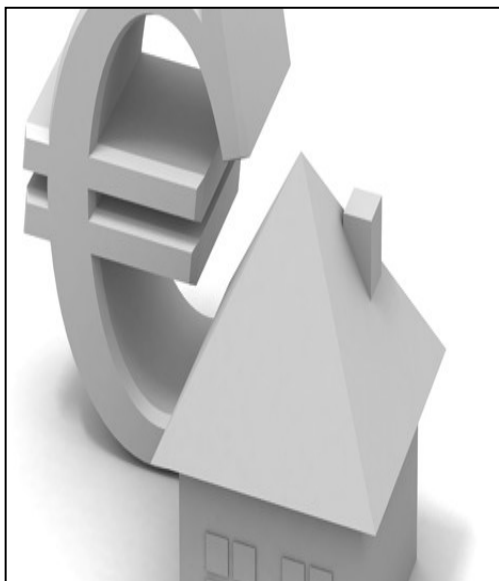
Naam Indicator	Eenheid		Jaar	Bron
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	191	2015	CBS
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	6,5	2013	Basisregistratie adressen en gebouwen
Demografische druk	%	51,7	2016	CBS
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	708	2016	COELO
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	708	2016	COELO

Wat gaat dit kosten?

Baten & lasten	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
<i>Lasten</i>						
Bestaand beleid	5.070.557-	6.543.296-	5.200.760-	4.760.575-	5.051.015-	4.948.101-
Nieuw beleid	-	-	60.000-	60.000-	-	-
Totaal lasten	5.070.557-	6.543.296-	5.260.760-	4.820.575-	5.051.015-	4.948.101-
<i>Baten</i>						
Bestaand beleid	4.780.550	4.146.787	3.482.387	3.421.187	3.657.993	3.561.673
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	4.780.550	4.146.787	3.482.387	3.421.187	3.657.993	3.561.673
Exploitatieresultaat	290.007-	2.396.509-	1.778.373-	1.399.388-	1.393.022-	1.386.428-
Toevoeging aan reserve	75.660-	1.054.606-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	370.562	2.400.606	-	-	-	-
Resultaat na mutaties in reserve	4.895	1.050.509-	1.778.373-	1.399.388-	1.393.022-	1.386.428-

De lagere lasten vanaf 2017 hebben betrekking op de overhead die nu conform BBV in programma 0 is opgenomen.

Programma 9 Algemeen

Algemene omschrijving

Onder dit programma valt de uitvoering van de Wet Waardering Onroerende Zaken, de heffing en invordering van belastingen (exclusief de baten), niet aan andere programma's, c.q. het overzicht algemene dekkingsmiddelen toe te rekenen lasten en baten.

Vastgestelde regelgeving en beleidsnota's:

- De uitvoering van de Wet WOZ is geregeld in de Wet Waardering Onroerende Zaken en de daarop gebaseerde uitvoeringsbesluiten
- Diverse verordeningen op het gebied van belastingen en retributies
- Verordening VROM starterslening 2013
- Accommodatiebeleid 2015
- Verordening bezwaarschriften 2010

Wat willen we bereiken in 2017 en verder?

Nieuw beleid

Regiefunctionaris Verbonden partijen (0,5 fte incidenteel voor 2 jaar (2x €40.000))

In het verleden is de uitvoering van verschillende taken overgeheveld naar externe partners. In het ene geval in de vorm van een zogenaamde 'verbonden partij', in het andere geval door een gemeenschappelijke regeling aan te gaan of de diensten simpelweg bij een bestaande externe partij onder te brengen. Voorbeelden daarvan zijn GBLT voor het innen van (de meeste) belastingen, het NLE en OFGV. Bij het wegzetten van bestaande werkzaamheden en taken bij deze partijen, is weinig (GBLT) of geen (andere regelingen) formatie binnen de gemeente Dronten behouden gebleven, om het borgen en toezien op de naleving van de gemaakte afspraken te beheren.

Dit wordt bevestigd in het recent uitgevoerde Rekenkamer onderzoek, waaruit blijkt dat de regiefunctie die noodzakelijk is om het nakomen van de afspraken door verbonden partijen goed te beheren, onvoldoende is ingevuld.

Voor het invullen van die noodzakelijke regiefunctie, is in de komende 2 jaren 0,5 fte vereist. In die periode zal worden gekeken hoe deze taken binnen de organisatie ingebed kunnen worden en of elders formatie beschikbaar is of komt, om ook structureel de sturing en regie te borgen.

Team HRM (0,6 fte HR Administratie, € 48.000 structureel en 0,6 fte HR Advies, €48.000 incidenteel voor 2017 en 2018)

In 2015 zijn uit het rapport van onderzoek van Salarisprofs verbeterpunten t.b.v. de afdeling HRM naar voren gekomen. Zoals het 4-ogen principe, het inrichten van controle op zowel de automatisering systemen als het menselijke handelen, een betere aansluiting van de salarisadministratie op de financiële administratie, betrouwbare managementrapportages met een goede analyse, het inrichten en onderhouden van geautomatiseerde formatie- en bezettingsoverzichten.

In het afgelopen jaar is gebleken dat de extra taken die hierdoor aan de HR Administratie zijn toegevoegd, niet met de bestaande bezetting kunnen worden uitgevoerd. Ook komen er continu nieuwe ontwikkelingen en wet- en regelgeving op ons af, die leiden tot extra werk. Zoals bijvoorbeeld introductie van het Individuele Keuze Budget (IKB), verplicht voor alle gemeenten per 1 januari 2017, waarbij het arbeidsvoorwaarden systeem zowel beleidsmatig als automatisering technisch gezien herzien dient te worden. Daardoor is sprake van structurele versterking van het team HR Administratie met 0,6 fte.

Voor HR Advies geldt dat zij over onvoldoende tijd beschikken voor het ontwikkelen van strategisch personeelsbeleid, het vertalen van nieuw beleid naar regelingen voor de gemeente, kennisdeling en het begeleiden van het ontwikkeltraject van de organisatie én de leidinggevenden en medewerkers. Daartoe is sprake van versterking HR Advies voor een periode van 2 jaar met (eveneens) 0,6 fte .

ICT uitbreiding beheer (€ 80.000, structureel waarvan dekking vanaf 2018 € 30.000 uit ICT budget)
ICT en informatiemanagement zijn van toenemend belang en randvoorwaardelijk voor (de continuïteit van) de bedrijfsvoering en dienstverlening. Als gemeente dienen we daarbij aan te sluiten op de generieke digitale infrastructuur van de overheid. Dit doen we via de midoffice. Dat is een verdeelstation voor het intern gegevens delen en het (verplicht) delen met en afnemen van gegevens met andere overheden. Deze informatievoorziening is bedrijfskritisch. Belangrijke informatiesysteem in de midoffice zijn het zaaksysteem (Mozard) en de Digi-koppeling (Enable-U).

Om de midoffice goed te kunnen beheren is er op dit moment slechts 1 midoffice beheerder. We hebben gemerkt dat de invoering, het beheren en dadelijk door ontwikkelen zoveel inspanning vraagt van onze enige midoffice beheerder, dat we ten aanzien van de continuïteit, beheer en ontwikkeling te kwetsbaar zijn geworden. Een uitbreiding met 1 fte is noodzakelijk. Invoering van het zaakgericht werken gaat anders stagneren, terwijl de eerste ervaringen zeer positief zijn m.b.t. bedrijfsvoering en dienstverlening. Dit genereert daardoor ook meer vraag vanuit de organisatie.

Voordelen in ICT zitten in minder benodigde applicaties en licenties. Ingaande 2018 kan daardoor vanuit de ICT budgetten € 30.000 worden bespaard.

Vrijval stelpost overhead (€ 98.000 structureel voordelig)

De structurele claims bedrijfsvoering (HRM/ICT) kunnen worden gedekt uit het positieve saldo taakstelling overhead, te weten € 98.000. Het positieve saldo taakstelling overhead is afgelopen jaar ontstaan na de uitbreiding van formatie in o.a. het sociaal domein. De taakstelling overhead is volledig gerealiseerd en de middelen die nu vrijkomen kunnen ingezet worden voor noodzakelijke uitbreiding van overhead.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang
Gemeente- en waterschapsbelastingen voorheen Lococensus Tricijn (GBLT)	GR	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 491.000

Voor de taakomschrijving en kengetallen van deze verbonden partij verwijzen wij u door naar de Paragraaf verbonden partijen.

Wat gaat dit kosten?

Baten & lasten	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
<i>Lasten</i>						
Bestaand beleid	1.066.618-	3.077.916-	1.641.502-	1.971.542-	2.844.086-	2.850.375-
Nieuw beleid	-	-	118.000-	88.000-	-	-
Totaal lasten	1.066.618-	3.077.916-	1.759.502-	2.059.542-	2.844.086-	2.850.375-
<i>Baten</i>						
Bestaand beleid	795.676	1.294.004	1.293.427	1.292.882	1.470.919	1.469.555
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	795.676	1.294.004	1.293.427	1.292.882	1.470.919	1.469.555
Exploitatieresultaat	270.942-	1.783.912-	466.075-	766.660-	1.373.167-	1.380.820-
Toevoeging aan reserve	108.666-	421.375-				
Onttrekking aan reserve	179.279	420.414	132.590	66.590	-	-
Resultaat na mutaties in reserve	200.329-	1.784.873-	333.485-	700.070-	1.373.167-	1.380.820-

Algemene dekkingsmiddelen, raming onvoorzien en mutaties reserves

Dit programma geeft inzicht in de algemene dekkingsmiddelen. Het betreft met name de onroerende zaakbelastingen, hondenbelasting, toeristenbelasting, forensenbelasting en de algemene uitkering uit het gemeentefonds, dividend, het saldo van de financieringsfunctie en de overige algemene dekkingsmiddelen. De genoemde heffingen kennen in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij aanwendbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van de specifieke uitkeringen in de programma's, waar ze voor een deel de kosten dekken, onder de baten verantwoord. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de middelen die vrij besteedbaar zijn. Daarna wordt aandacht besteed aan de post onvoorzien en de mutaties uit de reserves die verwerkt zijn in de begroting en de bij de Kadernota 2017 aangegeven mutaties ten aanzien van de algemene dekkingsmiddelen.

Bezuinigingen

Bij de kadernota is een lijst van mogelijke bezuinigingsmaatregelen (vanuit Kadernota 2015) als bijlage opgenomen.

Van deze lijst is besloten om deze maatregelen niet vast te stellen maar deze pas te behandelen op het moment dat dit financieel noodzakelijk is. Het financiële beeld van de begroting 2017 is structureel sluitend waardoor er op dit moment geen noodzaak tot verdere bezuinigingen is.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Tot de algemene dekkingsmiddelen worden gerekend:

Algemene dekkingsmiddelen	Realisatie 2015	Begroting 2016	2017	2018	2019	2020
<i>Lokale heffingen:</i>						
Onr. Zaakbelastingen	9.299.000	8.969.000	9.051.700	9.146.600	9.258.700	9.258.700
Hondenbelasting	273.000	285.000	285.000	285.000	285.000	285.000
Toeristenbelasting	1.045.000	1.037.000	1.037.000	1.037.000	1.037.000	1.037.000
Forensenbelasting	167.000	182.000	182.000	182.000	182.000	182.000
Precariobelasting	922.000	915.000	915.000	915.000	915.000	915.000
Algemene uitkering GF	32.018.000	34.031.000	32.540.925	32.900.089	32.842.863	32.881.490
Integratieuitkering Sociaal Domein	22.148.000	20.623.000	19.213.762	18.474.381	18.375.422	18.273.363
Dividenden	1.005.000	892.000	604.900	604.900	604.900	604.900
Bespaarde rente reserves	3.635.000	3.472.000	3.472.000	3.472.000	3.472.000	3.472.000
Garantiestellingsprovisie HVC	98.000	97.000	97.000	97.000	97.000	97.000
Totaal	70.610.000	70.503.000	67.399.287	67.113.970	67.069.885	67.006.453

Lokale heffingen

De lokale heffingen zoals hiervoor geraamd worden nader toegelicht in de paragraaf lokale heffingen.

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De algemene uitkering is geraamd op basis van de informatie zoals aangegeven in de zogenaamde meicirculaire 2016. Zoals u kunt constateren blijft de algemene uitkering na een daling in 2016 vanaf 2017 redelijk stabiel.

Integratie uitkering sociaal domein

De integratie uitkering sociaal domein bestaat uit de onderdelen jeugd, participatie, WMO taken nieuw en WMO taken oud (huishoudelijke verzorging). Met ingang van 2016 zijn de nieuwe verdeelmethodieken verwerkt in de begroting.

Dividenden

Tot deze raming behoren de dividenden van HVC, Vitens, Nuon en Alliander. Het neerwaartse verloop heeft te maken met de verkoop van de Nuon aandelen in tranches tot en met 2015.

Bespaarde rente reserves

Verwijzend naar de Staat van reserves en voorzieningen is op basis van de gecalculerde rente over de standen aan het begin van het jaar de rente in 2017 ingezet als dekkingsmiddel voor de exploitatie. Voor een inhoudelijke toelichting ten aanzien van het beleid op reserves en voorzieningen verwijzen wij u naar de nota reserves en voorzieningen welke in uw raad van juni 2016 is behandeld.

Raming onvoorzien

Onvoorzien eenmalig

Om onverwachte uitgaven (van incidentele aard) te kunnen opvangen, is in de begroting een raming onvoorzien opgenomen, gebaseerd op € 3,50 per inwoner. De raming onvoorzien bedraagt voor het jaar 2017 € 142.000.

Onvoorzien structureel

De post structureel onvoorzien is bedoeld om onvoorziene structurele uitgaven te kunnen afdekken. Deze post kent de gemeente Dronten niet.

Mutaties in reserves

De exploitatie van de gemeente Dronten wordt beïnvloed door stortingen in reserves en onttrekkingen uit reserves. Het BBV geeft aan dat het resultaat van de exploitatie onderverdeeld moet worden in een resultaat voor bestemming en in een resultaat na bestemming. Het verschil in beide is dat in het resultaat na bestemming de mutaties in de reserves is meegenomen. De mutaties in reserves zijn een gevolg van vastgesteld beleid. Voor de mutaties in de reserves verwijzen we naar de staat van reserves en voorzieningen in het bijlagenboek bij de begroting 2017.

Baten & lasten	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Lasten						
Bestaand beleid	6.600.929-	46.427.791-	407.789-	531.167-	546.566-	546.838-
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	6.600.929-	46.427.791-	407.789-	531.167-	546.566-	546.838-
Baten						
Bestaand beleid	11.848.108	47.610.979	1.153.501	2.494.077	723.949	677.949
Nieuw beleid	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	11.848.108	47.610.979	1.153.501	2.494.077	723.949	677.949
Exploitatieresultaat	5.247.179	1.183.188	745.712	1.962.910	177.383	131.111
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	-	-
Resultaat na mutaties in reserve	5.247.179	1.183.188	745.712	1.962.910	177.383	131.111

Overzicht baten en lasten

2017	Baten	Lasten	Saldo
Programma 0	€ 829.685	-€ 4.135.974	-€ 3.306.289
Programma 1	€ 127.000	-€ 2.662.620	-€ 2.535.620
Programma 2	€ 2.931.632	-€ 9.866.547	-€ 6.934.915
Programma 3	€ 146.271	-€ 1.216.152	-€ 1.069.881
Programma 4	€ 854.775	-€ 5.520.919	-€ 4.666.144
Programma 5	€ 2.412.223	-€ 14.937.661	-€ 12.525.438
Programma 6	€ 10.086.474	-€ 36.458.223	-€ 26.371.749
Programma 7	€ 7.174.819	-€ 7.658.734	-€ 483.915
Programma 8	€ 3.482.387	-€ 5.260.760	-€ 1.778.373
Programma 9	€ 1.293.427	-€ 1.759.502	-€ 466.075
Algemene dekkingsmiddelen	€ 67.640.486	-€ 490.437	€ 67.150.049
Overhead	€ 410.054	-€ 11.288.312	-€ 10.878.258
Heffing VPB	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	-€ 142.000	-€ 142.000
Saldo van baten en lasten	€ 97.389.233	-€ 101.397.841	-€ 4.008.608
Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma	€ 1.153.501	-€ 407.789	€ 745.712
Resultaat			-€ 3.262.896
Waarvan incidenteel			€ 3.591.200
Structureel begrotingsresultaat 2017			€ 328.304

Geprognoseerde balans

ACTIVA	Jaarrekening 2015	Prognose 2016	Prognose 2017	Prognose 2018	Prognose 2019	Prognose 2020
VASTE ACTIVA						
Immaterieel	0	0	0	0	0	0
Materieel	46.269	47.531	45.030	45.024	45.016	45.008
Financieel	50.753	52.115	51.510	51.497	50.161	27.202
Totaal vaste activa	97.022	99.646	96.540	96.521	95.177	72.210
VLOTTENDE ACTIVA						
Voorraden						
NIEG	327	327	327	327	327	327
overige voorraden	5.614	5.614	5.614	5.614	5.614	5.614
Onderhanden werk waaronder IEG's	17.017	24.580	24.580	24.580	24.580	24.580
Totaal voorraden	22.958	30.521	30.521	30.521	30.521	30.521
Uitzettingen < 1 jaar						
Schatkistbankieren	15.260	8.299	5.799	3.430	3.483	24.204
Vorderingen op openbare lichamen	4.745	4.700	4.700	4.500	4.500	4.500
Overige vorderingen	7.040	6.000	6.000	5.000	5.000	5.000
Totaal uitzettingen	27.045	18.999	16.499	12.930	12.983	33.704
Liquide middelen	2.522	650	500	500	500	500
Overlopende activa	1.219	1.000	500	500	500	500
Totaal vlottende activa	53.745	51.170	48.020	44.451	44.504	65.225
	150.767	150.816	144.560	140.972	139.681	137.435
PASSIVA						
VASTE PASSIVA						
Reserves	79.264	72.642	68.638	66.233	65.613	64.019
Voorzieningen	31.079	39.526	40.709	41.940	43.724	45.507
Vaste schulden > 1 jaar	29.084	26.648	24.213	21.799	19.344	16.909
Totaal vaste passiva	139.427	138.816	133.560	129.972	128.681	126.435
VLOTTENDE PASSIVA						
Kasgeldlening	0	0	0	0	0	0
Overige schulden	5.058	6.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Overlopende passiva	6.282	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
Totaal vlottende passiva	11.340	12.000	11.000	11.000	11.000	11.000
	150.767	150.816	144.560	140.972	139.681	137.435

4. Paragrafen

Paragraaf lokale heffingen

Algemeen

Het totale pakket van gemeentelijke heffingen wordt gelegitimeerd door een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening. Voor de hoogte van de tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

- Voortzetten van gemaakte keuzes vanuit het verleden. Voorwaarde is dat de keuzes moeten voldoen aan het wettelijk toegestane;
- Kostendekkendheid van tarieven en leges;
- De tarieven en leges, met uitzondering van enkele belastingen, stijgen niet meer dan 0.7% ten opzichte van 2016. (gemiddeld gewogen percentage voor de gemeentelijke loonkostenontwikkeling en prijzen van derden ((loonkosten 0,4 % + prijzen derden 1 %) : 2).
- Dit geldt uiteraard niet voor tarieven die wettelijk worden vastgelegd of waarbij via besluitvorming een ander afwijkend tarief is afgesproken;
- De verwerking van de kaders die door de raad zijn aangegeven in de Kadernota 2017 inclusief aangenomen moties en amendementen en vastgestelde ombuigingsvoorstellen.

Het beleid over de lokale lasten is opgenomen in:

- De diverse belastingverordeningen;
- De nota kwijtscheldingsbeleid.

De geraamde inkomsten

De lokale heffingen genereren de volgende inkomsten in 2017:

Opbrengsten Soort heffing	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Onroerende zaakbelastingen	9.299.000	8.969.000	9.051.693	9.146.566	9.258.683	9.258.683
Afvalstoffenheffing	3.912.000	3.880.000	3.925.694	4.038.070	4.164.660	4.221.140
Rioolrechten	2.333.000	2.565.000	2.241.000	2.285.009	2.335.862	2.335.862
Leges:						
- Burgerzaken	356.000	387.000	387.000	387.000	387.000	387.000
- Bouwvergunningen	634.000	1.097.000	1.097.000	1.097.000	1.097.000	1.097.000
- Overige leges	96.000	pm	71.000	71.000	71.000	71.000
(Water)toeristenbelasting	1.045.000	1.037.000	1.037.000	1.037.000	1.037.000	1.037.000
Forensenbelasting	167.000	182.000	182.000	182.000	182.000	182.000
Marktgelden	27.000	28.000	28.000	28.000	28.000	28.000
Grafrechten	478.000	320.000	320.000	320.000	320.000	320.000
Hondenbelasting	273.000	285.000	285.000	285.000	285.000	285.000
Openbare orde en veiligheid	39.000	25.000	41.000	41.000	41.000	41.000
Precariobelasting	923.000	915.000	915.000	915.000	915.000	915.000
Reclamebelasting	0	190.000	190.000	190.000	190.000	190.000
Totaal lokale heffingen	19.581.000	19.880.000	19.771.387	20.022.645	20.312.205	20.368.685

Belastingbeleid en hoofdlijnen diverse heffingen

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en het overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen wordt onderstaand toegelicht.

Onroerende zaakbelastingen

Wij stellen voor om de onroerende zaakbelastingen trendmatige te verhogen met 0,7%. Het tarief van de belasting bedraagt een percentage van de heffingsmaatstaf. Met ingang van het jaar 2007 worden de onroerende goederen jaarlijks opnieuw getaxeerd (wettelijke verplichting). Op basis van deze gegevens worden de tarieven als volgt:

Omschrijving	Percentage 2016	Verhogingen	Percentage 2017
Gebruikersbelasting	0,1763 %	Trend 0,7 %	0,1775 %
Eigenarenbelasting:			
-dient in hoofdzaak tot woning	0,1666 %	Trend 0,7 %	0,1678 %
-dient niet in hoofdzaak tot woning	0,2141 %	Trend 0,7 %	0,2156 %

NB: bovenstaande percentages zijn onder voorbehoud omdat de waardeontwikkeling van de onroerende goederen ertoe kan leiden dat de percentages aangepast moeten worden om dezelfde OZB opbrengst te kunnen genereren.

Afvalstoffenheffing

Evenals voorgaande jaren wordt ook voor 2017 uitgegaan van een kostendeckingspercentage van 100 %. Er is voor gekozen een trendmatige verhoging van 0,7%. De tarieven afvalstoffenheffing 2017 bedragen € 242,90 per huishouden in het binnengebied en op € 215,10 per huishouden in het buitengebied.

Rioolheffing

Het rioolrecht wordt vastgesteld in het kader van het gemeentelijk rioleringsplan. Voor het jaar 2016 bedraagt de heffing € 139,80. Uit het rioolbeheersplan dat onlangs is geactualiseerd blijkt dat het tarief 2017 omlaag kan worden bijgesteld na € 125 op basis van prijspeil 2016. Naast de verlaging voortvloeiende uit het GRP stellen wij voor de tarieven trendmatig aan te passen met 0.7%. Bovenstaand verwerkt te hebben komt het tarief rioolrechten daarmee in 2017 op € 125,90.

(Water)Toeristenbelasting

Het tarief voor toeristenbelasting was in 2012 € 0,95 per persoon per overnachting. De ontwikkeling is afhankelijk van volumegroei. Dit monitoren we net zoals in 2015 op basis van de aangiften 2016. Indien de volumegroei in opbrengst niet gehaald wordt, dan zal de hoogte van het tarief toeristenbelasting afgeleid worden van de door de gemeente geraamde opbrengst 2016 in de begroting 2016. Uitgaande van gelijkblijvende omstandigheden en 0,07% stijging zou het tarief in 2017 € 0,96 per persoon per overnachting moeten worden. Gezien de lopende afspraken met de ondernemers is het voorstel om dit tarief op € 0,95 te handhaven.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven over de waarde van de woning/stacaravan. Voor 2017 stellen wij voor de tarieven trendmatig te verhogen met 0,7 %. Afhankelijk van de economische waarde van het object bedraagt de in 2017 te betalen belasting tussen € 132 en € 610.

Marktgelden

In de begroting 2017 is voor deze heffing rekening gehouden met een stijging van de tarieven 0,7 %. In de tabel op de vorige tabel is dit niet te zien omdat het een afronding betreft die kleiner is dan € 1.000.

Grafrechten

Voor de begraafrechten wordt uitgegaan van de trendmatige tariefstijging van 0,7 %. Voor 2017 betekent dit het volgende voor de meest voorkomende tarieven:

Begraafrecht wordt € 826; Begraafplaatsrecht wordt € 1.361; Grafrecht voor 20 jaar wordt € 898; Gedenktekenrecht wordt € 340 (steen op een graf); Recht aanleg grafkelder € 995.

Hondenbelasting

Ook voor de hondenbelasting stellen wij voor om de tarieven trendmatig te verhogen met 0,7 %. De belasting voor de eerste hond komt daarmee in 2017 op € 66,20 en voor iedere volgende hond op € 111,50. Kennels betalen € 291,60 (alle tarieven inclusief afronding/hantering maandtarief).

Leges/ Tarieven

Ook voor de leges en tarieven geldt het uitgangspunt van een trendmatige verhoging met 0,7 %. Uitgezonderd de wettelijk voorgeschreven tarieven. Uit praktische overwegingen worden afrondingen toegepast. Wettelijk vastgestelde tarieven worden aangepast aan de in dat kader toegestane mutaties.

Totaal berekening van kostenverdeelstaat Afvalheffing:			
kosten taakveld (incl. omslagrente)		3.224.056	
inkomsten taakveld (excl. Heffingen)		497.211	
netto kosten taakveld			2.726.845
toe te rekenen kosten:			
overhead (incl.omslag rente)	78%	516.837	
BTW	21%	602.011	
			1.118.849
Totale kosten			3.845.694
Opbrengst heffingen			3.845.694
Dekkingspercentage			100%

Totaal berekening van kostenverdeelstaat Rioolheffing:			
kosten taakveld (incl. omslagrente)		1.889.942	
inkomsten taakveld (excl. Heffingen)		0	
netto kosten taakveld			1.889.942
toe te rekenen kosten:			
overhead (incl.omslag rente)	78%	163.430	
BTW	21%	187.629	
			351.058
Totale kosten			2.241.000
Opbrengst heffingen			2.241.000
Dekkingspercentage			100%

Aanduiding lokale lastendruk

Eén van de uitgangspunten in de gemeente Dronten de laatste jaren is dat de ombuigingsoperatie in principe geen extra lastenverzwaring als gevolg van belastingverhoging voor de burger in de gemeente Dronten zal opleveren. Dit is de afgelopen jaren gelukt. Ook dit jaar kunnen wij stellen dat wij geen extra lasten (buiten de reguliere trendmatige verhogingen voor inflatiecorrectie) bij de burgers neerleggen. Als wij het over de lastendruk voor de burgers hebben dan spreken wij over de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Dit zijn de belastingen die bij iedere huishouding worden geheven. Uitgaande van een woning met een economische waarde van € 178.000 is de belastingdruk voor een huishouden als volgt:

Belastingsoort	2016	2017 incl verlaging GRP excl trendmatig	2017 incl verlaging GRP en trendmatig
Afvalstoffenheffing	241,20	241,20	242,90
Rioolrechten	139,80	125,00	125,90
<i>Onroerende-zaakbelasting</i>			
- Eigenaar woning (waarde € 178.000)	296,55	296,55	298,63
Totaal lastendruk (<u>zonder</u> eigen woning)	381,00	366,20	368,80
Totaal lastendruk (<u>met</u> eigen woning)	677,55	662,75	667,43

Verder zijn we er bij de berekening van de belastingdruk van uitgegaan dat de eigenaren van onroerende goederen die verhuren de extra tariefsverhoging doorrekenen in de huurprijs zodat de gebruiker van de woning daadwerkelijk betaald (in de praktijk is dit niet altijd mogelijk).

Zoals uit de tabel blijkt stijgt de belastingdruk voor 2017 niet, ondanks de trendmatige stijging van 0,7 %. Dit komt door de daling van het tarief rioolrecht.

Beschrijving kwijscheldingbeleid

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijschelding worden verleend. Kwijschelding is uitsluitend van toepassing op de volgende heffingen: afvalstoffenheffing, rioolrechten en hondenbelasting (voor wat betreft de eerste hond). Door de aanscherping van het rijksbeleid op het gebied van kwijschelding voelen de zogenaamde minima het steeds meer in hun portemonnee.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

In 2009 is het beleid weerstandsvermogen en risicobeheersing in de nota risicomanagement vastgesteld. In 2010 is een organisatie brede risico-inventarisatie gehouden.

De risico's worden halfjaarlijks geactualiseerd bij de begroting en de jaarrekening. Risico's met een financieel gevolg worden door de concerncontroller beoordeeld en opgenomen in de risico-inventarisatie van deze paragraaf. De risico's zoals voorzien in deze begroting 2017 zijn geactualiseerd, mede op basis van de jaarrekening 2015 en de begroting 2016.

In verband met de nieuwe taken in het Sociaal Domein is de actualisatie van de nota Risicomanagement uitgesteld. In het 4e kwartaal 2016 wordt een geactualiseerde nota aan de gemeenteraad voorgelegd.

Het weerstandsvermogen wordt gedefinieerd als "het vermogen van de gemeente Dronten om onverwachte en niet-reguliere kosten op te kunnen vangen teneinde de taken te kunnen voortzetten". Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de relatie tussen weerstandscapaciteit en anderzijds uit risico's waarvoor noch voorzieningen zijn getroffen noch verzekeringen zijn afgesloten.

De paragraaf weerstandsvermogen delen wij op in de volgende elementen:

- weerstandscapaciteit;
- risico-inventarisatie;
- relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

Bij weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt in:

- a) een incidentele component die als buffer dient voor het tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten en van onvoorzienbare externe ontwikkelingen;
- b) een structurele component die kan worden benut om structurele tegenvallers te compenseren, indien de financiële planning- en control instrumenten onvoldoende soelaas bieden om structurele tegenvallers op te lossen.

Ad. a. Incidentele componenten

De incidentele componenten van het weerstandsvermogen bestaan uit:

1. de algemene reserve;
2. de post onvoorzien eenmalig;
3. de stille reserves.

1. De algemene reserve

In de nota Reserves en voorzieningen 2016 die in juni 2016 door de raad is vastgesteld is het onderscheid in Algemene reserve vrij en Algemene reserve niet vrij besteedbaar vervallen in verband met het niet meer toerekenen van fictieve rente aan reserves. De Algemene Reserve Nuon is ook samengevoegd met de Algemene Reserve. Indien de Algemene reserve substantieel afneemt, verwerken we de structurele rente-effecten in de begroting.

Incidentele weerstandscapaciteit (Algemene Dienst)	Stand
Algemene reserve stand 1-1-2016	43.565.500
Algemene reserve stand 1-1-2017	49.044.400
Onvoorzien	142.000
Stille reserves	p.m.
TOTAAL	49.186.400

De algemene reserves zijn opgenomen exclusief de algemene reserve GREX.

In de nota Reserves en voorzieningen (vastgesteld in 2016) is als eigen norm vastgelegd dat de gemeentelijke risicobuffer tenminste 10% van de gemeentelijke exploitatie moet bedragen. Met een exploitatiebegroting van € 102 miljoen in 2017 moet de buffer dus minimaal € 10,2 miljoen zijn. De algemene reserves zijn in totaal € 49,2 miljoen en dus ruim hoger dan deze norm. Dit geldt ook voor de komende jaren.

2. De post onvoorzien éénmalig

Jaarlijks wordt binnen de begroting rekening gehouden met een raming voor onvoorziene uitgaven van € 3,50 per inwoner. Dat maakt dat in de begroting een post onvoorzien is opgenomen van € 142.000 voor incidentele uitgaven.

3. De stille reserves

Stille reserves zijn activa die onder de opbrengstwaarde of tegen nul op de balans zijn gewaardeerd. Dat betekent dat de boekhoudkundige waarde lager is dan de reële waarde. Indien de activa verkoopbaar zijn, is de opbrengst bij eventuele verkoop dan éénmalig vrij inzetbaar. In praktijk zijn stille activa echter vaak niet verkoopbaar. Stille reserves van de gemeente Dronten worden daarom op voorhand niet meegenomen bij het bepalen van de weerstandscapaciteit.

In de volgende tabel is aangegeven wat de weerstandscapaciteit is voor het incidenteel opvangen van exploitatietekorten en onvoorzienbare ontwikkelingen:

Ad. b. Structurele componenten

Onder de structurele componenten van de weerstandscapaciteit vallen:

- de onbenutte belastingcapaciteit;
- de post onvoorzien structureel.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente Dronten kan onderverdeeld worden in:

1. Onroerende Zaakbelastingen (OZB);
2. Rioolheffingen en afvalstoffenheffing;
3. Leges en andere heffingen.

1. OZB

De OZB is de belangrijkste lokale belasting. Weliswaar gelden geen maximumtarieven en maximumstijgingspercentages, maar dat betekent niet dat de gemeente zo maar de tarieven mag verhogen. In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) tussen gemeenten en rijk wordt jaarlijks de macronorm vastgesteld. Ten tijde van het opmaken van deze programmabegroting is er nog geen percentage bekend.

Om de onbenutte belastingcapaciteit van Dronten te bepalen, wordt de OZB-stijging vergeleken met de toegestane macronorm. Voor 2016 is deze macronorm bepaald op 1,57%. Omdat de macronorm 2017 nog niet bekend is hanteren we in onderstaande berekening de norm van 2016.

In onderstaande tabel is te zien dat er voor 2017 in beperkte mate sprake is van onbenutte belastingcapaciteit in de OZB:

Omschrijving	geraamde opbrengst 2016	maximum 2017	geraamde opbrengst	ruimte
OZB	8.969.000	9.109.813	9.051.693	58.120
% stijging		1,57%	0,70%	

2. Rioolheffingen en afvalstoffenheffing

De rioolheffingen en de afvalstoffenheffing zijn heffingen voor het gebruik van de riolering en voor het inzamelen van afval. De wet geeft aan dat de (meerjarige) baten niet hoger mogen zijn dan de (meerjarige) lasten.

Het verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP) 2016 is de basis voor het toekomstig onderhoud aan de riolering. Er is een voorziening Rioolbeheer gevormd om de toekomstige lasten voor het vGRP af te dekken. De voorziening Rioolbeheer bedraagt € 17,8 miljoen per ultimo 2016. De voorziening is ontstaan door een overdekking op het rioolbeheer in de afgelopen jaren. In het vGRP is aangegeven hoe de rioolheffingen zich de komende jaren ontwikkelen. Dit houdt in dat op dit moment geen rekening kan worden gehouden met een onbenutte belastingcapaciteit binnen de rioolheffingen.

Voor de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid van de afvalbeheerkosten, waarbij jaarlijks het overschot of tekort wordt verrekend met de egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing. Het saldo van deze egalisatievoorziening wordt weer ingezet om de tarieven (incidenteel) te verlagen of om toekomstige kosten te dekken. De egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing bedraagt afgerond € 1,6 miljoen per eind 2016.

Aangezien uitgegaan wordt van maximale kostendekkendheid is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit in de riool- en afvalstoffenheffing.

3. Leges en andere heffingen

Uitgangspunt van de leges en andere heffingen is maximale kostendekkendheid van de kosten. Ook hier is dus geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

Ad. b. De post onvoorzien structureel

De post structureel onvoorzien is bedoeld om onvoorziene structurele uitgaven te kunnen afdekken. De gemeente Dronten kent geen structurele stelpost voor onvoorzien.

Conclusie

Al met al heeft Dronten slechts een geringe structurele weerstandscapaciteit van 58.000 euro in de exploitatie.

Risico-inventarisatie

Tot de risico's behoren alle zaken van materiële betekenis voor de financiële situatie, waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd, geen verzekeringen zijn afgesloten of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid.

De gemeentelijke risico's zijn in te delen in twee hoofdgroepen:

- macro-economisch gebonden risico's (exogene risico's);
- organisatiegebonden risico's (endogene risico's).

In onderstaande risicokaart zijn de risico's opgenomen, onderverdeeld naar kans en impact, waaruit de risicoscore wordt bepaald op basis van kans-score x impact-score. Het aantal risico's is in onderstaande tabel vermeld:

Risicokaart Dronten

		Impact in euro's				
		< 25.000	25.000 49.999	tot 50.000 99.999	tot 100.000 499.999	> 500.000
		Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
K a n s	Zeer groot (81-100%) Score					
	Groot (61-80%) Score				2	3
	Gemiddeld (41-60%) Score		1		6	2
	Klein (21-40%) Score		1	3	1	
	Zeer klein (1-20%) Score	1	1	3	4	3

Leeswijzer: het getal 4 rechtsonder op de kaart geeft aan dat er vier risico's zijn geformuleerd met impact-score 5 en kans-score 1. Deze vier risico's hebben een risicoscore van $5 \times 1 = 5$.

In onderstaand schema zijn de risico's inclusief risicoscore vermeld. De gewijzigde risico's en risico's met een hoge risicoscore (8 en hoger) worden nader toegelicht.:

Omschrijving risico's	Progr	Verwachte kans	Verwachte impact	Eenmalig of structureel	Risico score
Exogene risico's:					
Uitkeringen van het Rijk	0	70%	500.000	Structureel	20
Precariobelasting	0	↑ 70%	900.000	Structureel	20
Transities Sociaal Domein	6	70%	1.500.000	Structureel	20
SW bedrijf	6	80%	200.000	Structureel	16
Inkomensdeel P-wet	6	70%	250.000	Structureel	16
Regelgeving Vpb en BBV	0	↓ 50%	↓ 200.000	Structureel	12
Leerlingenvervoer	4	40%	50.000	Structureel	6
Bijstand zelfstandigen	6	50%	30.000	Structureel	6
Bodemsaneringen	7	20%	500.000	Eenmalig	5
Minimabeleid	6	10%	50.000	Structureel	3
Renteontwikkelingen	0	10%	50.000	Structureel	3
Endogene risico's:					
Grondexploitatie (risico in algemene dienst)*	8	70%	4.000.000	Structureel	20
Eigenaarschap soc huurwoningen MFG Swifterbant (nieuw)	8	50%	2.000.000	Eenmalig	15
Beheerkosten openbare ruimte	2	50%	200.000	Structureel	12
OFGV herziening kostprijsberekening (nieuw)	7	50%	200.000	Structureel	12
Minder legesinkomsten omgevingsvergunning	8	↓ 50%	↓ 100.000	Structureel	12
Kosten ICT	0	50%	100.000	Structureel	12
Programma dienstverlening/ BRP	0	50%	100.000	Structureel	12
Personele risico's	0	40%	200.000	Structureel	8
Inkomsten begraafplaats	7	40%	60.000	Structureel	6
Procedures subsidies	5	40%	50.000	Eenmalig	6
Garantstellingen OFW (WSW)	8	1%	1.300.000	Eenmalig	5
Garantstellingen HVC	7	10%	950.000	Eenmalig	5
Garantstellingen Impact	6	10%	260.000	Eenmalig	4
Overige garantstellingen	0	5%	130.000	Eenmalig	4
Europese aanbestedingen	0	10%	150.000	Eenmalig	4
Gladheidbestrijding	7	20%	100.000	Eenmalig	4
Schade vandalisme	Div	40%	30.000	Eenmalig	4
Gebruik accommodaties	Div	5%	50.000	Eenmalig	3
Reïntegratieprocedure	0	5%	40.000	Eenmalig	2
Kosten bestuursdwang	Div	10%	15.000	Eenmalig	1
Totaal			14.265.000		

* risico's van grondexploitaties worden apart berekend in de perspectiefnota.

Toelichting op gewijzigde risico's en risico's met een hoge risicoscore (8 of hoger)

Risico Uitkeringen van het rijk

Toelichting

De algemene uitkering gemeentefonds is afhankelijk van de rijksuitgaven (samen de trap op en samen de trap af), van de rijkskortingen bij de decentralisatie van taken en van wijzigingen in het verdeelmodel van de algemene uitkering. Forse kortingen kunnen leiden tot een meerjarig niet sluitende begroting.

Beheersmaatregel

In de Programmabegroting 2015 zijn bezuinigingsvoorstellen doorgevoerd om het begrotingstekort 2015 en 2016 af te dekken. De meerjarenraming is voor 2017 en 2018 sluitend. Opties voor extra bezuinigingen zijn bij de Kadernota 2015 uitgewerkt, maar op dit moment niet noodzakelijk. Afhankelijk van de financiële situatie kunnen die op een later moment worden ingezet.

Risico precariobelasting nutsnetwerken –gewijzigd-

Toelichting

Met ingang van 2012 is de gemeente Dronten precario gaan heffen op kabels en leidingen (nutsnetwerken). De opbrengst bedroeg in 2012 en 2013 ruim 600.000 euro en vanaf medio 2014 wordt ruim 900.000 euro aan precario geheven door een aanpassing in het aantal m2. Het Rijk heeft al meerdere malen aangegeven deze precariobelasting te willen verbieden. In februari 2016 heeft de minister een wetsvoorstel ingediend waarbij uitgegaan wordt van een overgangstermijn van 10 jaar voor gemeenten die precariobelasting op nutsnetwerken heffen. De kans is door dit wetsvoorstel dus aanmerkelijk verhoogd maar het is nog niet zeker of het wetsvoorstel wordt aangenomen.

Beheersmaatregel

Zodra het Rijk de regelgeving conform het wetsvoorstel aanpast moeten we de heffing van precario in 10 jaar tijd afbouwen. Dit betekent dat we in de meerjarenraming jaarlijks ingaande 2018 90.000 euro lagere inkomsten kunnen opnemen wat een effect heeft op het begrotingssaldo.

Risico's transitie Sociaal Domein

Algemeen risico transitie sociaal domein:

Het risico is dat de nieuwe taken niet binnen de overgedragen rijksbudgetten kunnen worden uitgevoerd.

Toelichting:

Het onbekende terrein en de nieuwe doelgroepen die naar ons overkomen, brengen risico's met zich mee die zich moeilijk laten vertalen. De uitvoering van de jeugdhulp en de verschillende taken die vanuit de AWBZ zijn overgedragen zijn nieuw voor de gemeente. Ook bij de Participatiewet komen nieuwe doelgroepen op ons af. Bovendien hebben we te maken met forse bezuinigingen.

Met ingang van 2016 is gefaseerd overgestapt naar een verdeling van de Rijksbudgetten op basis van objectieve verdeelmodellen. Uit de meicirculaire 2016 blijkt dat de invloed hiervan op het Wmo-budget te verwaarlozen is. Voor het Jeugdbudget daarentegen krijgt de gemeente Dronten een fikse korting te verwerken, oplopend tot 11% structureel (boven op de autonome korting van 15% die doorgevoerd is bij de invoering van de nieuwe Jeugdwet). De jeugdhulp in het kader van voogdij en jeugdbescherming/jeugdreclassering 18+ wordt met ingang van 2017 bekostigd op basis van historisch gebruik (T-2). Dit betekent voor 2017 een verlaging van het budget van ca. 500.000 euro. Voor de Jaren erna flucueert het budget. Ook bij de participatiewet is een extra korting doorgevoerd.

Beheersmaatregel:

Door een goede monitoring van budgetuitputting te organiseren willen we continu zicht houden op de uitgaven, zodat we snel kunnen bijsturen wanneer dit nodig is. Daarnaast is een bestemmingsreserve transitie sociaal domein gecreëerd (samenvoeging van een drietal bestaande reserves ter hoogte van bijna

€ 2 miljoen) om overgangskosten in de eerste jaren te kunnen opvangen. Bij de jaarrekening 2015 is € 2 miljoen aan deze reserve toegevoegd. Dit positieve saldo is relatief gezien de taakstelling voor komende jaren. Na een ingroeiperiode van drie jaar zouden de rijksmiddelen structureel toereikend moeten zijn. Ten aanzien van de jeugdhulp wordt nagegaan of het historisch budget voorgedij en jeugdbescherming/jeugdreclassering 18+ voor het jaar 2017 goed is berekend. Het ministerie van VWS heft aangegeven de knelpunten van gemeenten op te pakken. Ten aanzien van de Participatiewet is gebleken dat de business case niet genoeg oplevert om het tekort vanaf 2017 op te vangen. Er zal dus verder gekeken moeten worden of er binnen de kaders van het beleidsplan Transitie Sociaal Domein (TSD) mogelijkheden zijn dit tekort terug te dringen. Als dit niet mogelijk blijkt, zal het beleidsplan TSD – deel Participatiewet bijgesteld moeten worden.

Risico's transitie Wmo/AWBZ

Toelichting:

De transitie Wmo bevat onder meer de volgende risico's:

- Het aantal inwoners dat een beroep doet op de Wmo neemt toe;
- Meer gebruik van duurdere zorg dan verwacht;
- Juridische risico's (toename bezwaarschriften), de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep dwingen ons om de huishoudelijke hulp anders te organiseren;
- Er wordt onvoldoende verwezen naar en gebruik gemaakt van voorliggende algemene voorzieningen;
- Toename van verwarde mensen in schrijnende omstandigheden;
- Een toename van onregelde huishoudens van mensen met verstandelijke beperkingen en/of geestelijke gezondheidsproblemen;
- Faillissement zorgaanbieders.

Beheersmaatregel:

Om de risico's te beperken of op te kunnen vangen zijn de volgende maatregelen getroffen:

- Een deel van ons budget reserveren we voor onvoorziene en onontkoombare uitgaven in de vorm van een stelpost;
- Door de contractering te baseren op kostprijzen betalen we de werkelijke kosten in plaats van de kosten op historische grondslag;
- Opgedane ervaringen worden verwerkt in de inkoopovereenkomsten 2017.

Professionals worden getraind in systemisch en relationeel werken. Door de eenduidige toegang en werkwijze werken we integraal, vraag- en resultaatgericht. Oplossingen zullen meer gevonden worden in het sociaal netwerk en algemene voorzieningen. We werken samen in het, waar nodig, opstellen van één plan van aanpak voor ondersteuning en zorg van inwoners. Met ingang van 2017 zijn er structureel meer middelen beschikbaar voor de hulp bij het huishouden. Daardoor neemt het financieel risico op deze vorm van ondersteuning iets af.

Sociaal risico (1): Een toename van hulpvragen

De bevolking van de gemeente Dronten vergrijst. Tussen 2010 en 2020 neemt het aantal 65-plussers toe van 13,2% naar 16,9% (2.370 inwoners). Ondanks dat het aantal ouderen toeneemt, en daarmee hoogstwaarschijnlijk ook de hulpvraag van inwoners nemen de budgetten langzaam af. Daarnaast blijven ouderen steeds langer thuis wonen, waardoor het beroep op de Wmo-voorzieningen zoals woningaanpassingen, rolstoelen en ondersteuning aan huis groter wordt.

Beheersmaatregel:

Door de voorliggende en algemene voorzieningen beter te positioneren en verbindingen te leggen tussen verschillende voorzieningen willen we ervoor zorgen dat veel hulpvragen van inwoners hiermee worden opgevangen. Daardoor voorkomen we dat het aantal inwoners dat gebruik maakt van maatwerkvoorzieningen te sterk zal stijgen. Door de efficiënte contractering (op basis van kostprijs), kunnen we meer mensen helpen met hetzelfde budget.

Sociaal risico (2): ontregelde huishoudens en verwarde personen

De GGZ, en daarmee ook de crisisdienst van de GGZ, voor volwassenen valt onder de Zorgverzekeringswet. Een goede samenwerking tussen de gemeente (interventieteam), de politie en de crisisdienst van de GGZ is van groot belang om adequaat te handelen bij crises. De GGZ heeft te kampen met bezuinigingen, waardoor er te weinig tijd en ruimte is om altijd in actie te komen bij geval van crisis.

Beheersmaatregel:

Met de doorontwikkeling van het interventieteam en de samenwerking met verschillende partijen wordt ingezet op het verbeteren van de samenwerking tussen het interventieteam en de crisisdienst van de GGZ. In regionaal verband wordt het functioneren van de crisisdienst GGZ gemonitord.

Financieel en sociaal risico: Faillissement zorgaanbieder

De bezuinigingen en de wijze waarop aanbieders hier mee omgaan, kan mogelijk leiden tot faillissement van aanbieders, waardoor het aanbod voor onze inwoners in gevaar kan komen.

Beheersmaatregel:

De gemeente contracteert aanbieders via de methode bestuurlijk aanbesteden. Wij sturen op een breed palet aan aanbieders om risico te spreiden zodat ingeval van faillissement andere aanbieders de cliënten kunnen overnemen en continuïteit van zorg voor onze inwoners zoveel mogelijk gegarandeerd wordt.

Risico's Jeugdwet

Toelichting:

Met het gefaseerd doorvoeren van het objectieve verdeelmodel neemt het financiële risico bij de Jeugdwet behoorlijk toe. Bij de Jeugdwet is er naast het financieel risico (ontoereikend budget) ook sprake van een juridisch en sociaal risico. Op basis van de resultaten 2015 (4^e kwartaalrapportage

Sociaal Domein) is begin 2016 geconstateerd in de *Actualisatie beleid en uitvoering sociaal domein 2016* dat het beleidskader van het beleidsplan Transitie Sociaal Domein niet hoeft te worden aangepast.

Door de verdere kortingen van het rijk is het financiële risico (ontoereikend budget) groter geworden. Of dit ook leidt tot een groter juridisch en sociaal risico kunnen we pas beoordelen op basis van de resultaten in 2016 en 2017.

Juridisch risico: uitvoering leidt tot bezwaren en knelpunten pgb

Omdat door of namens de gemeente een groot aantal nieuwe beschikkingen zal worden afgegeven, verwachten we ook extra bezwaarschriften. In 2015 is de regio - vanuit de landelijke afspraken en het overgangsrecht – verplichtingen aan gegaan met de huidige aanbieders. Als veel ouders kiezen voor het aanvragen van een persoonsgebonden budget (pgb) voor bovenlokale hulp, lopen we een financieel risico (toekenning) of een juridisch risico (afwijzing). Voor lokale ondersteuning is dit risico beperkt, omdat niet vooraf verplichtingen zijn aangegaan voor de omvang van het aanbod.

Beheersmaatregel: In de loop der jaren ontstaat jurisprudentie waarmee duidelijker wordt wat wel of niet mogelijk is in het kader van de Jeugdwet. De behandeling van bezwaarschriften en eventuele aanpassing van het beleid kunnen extra capaciteit vergen. Dit risico heeft zich tot op heden nog niet voorgedaan, de pgb gesprekken zijn gevoerd en hebben niet geleid tot toename van bezwaarschriften.

Sociaal risico: uitvoering van beleid geeft niet de gewenste resultaten of leidt tot ongewenste resultaten

Het voormalig systeem van jeugdzorg heeft een aantal negatieve effecten die wij met ons nieuwe beleid willen voorkomen. Daarnaast hebben we de opdracht om te de-medicaliseren en te normaliseren. De doelen daarvan zijn opgenomen in het beleidsplan.

Wij willen geen gezinnen tussen de wal en het schip, geen lokale wachtlijsten en tegelijkertijd willen we meer gezinnen die het op Eigen Kracht redden of met vormen van ondersteuning in plaats van hulp. Het kan zijn dat in de uitvoering blijkt dat ons beleid niet tot het gewenste resultaat bij gezinnen leidt of zelfs tot ongewenste resultaten.

Beheersmaatregel:

Wij volgen in deze beleidsperiode de uitvoering intensief. Ook leggen wij het beleid niet in beton vast, maar zijn wij bereid op basis van de praktijk het beleid tussentijds aan te passen.

Financieel en sociaal risico: Faillissement zorgaanbieder

Door bezuinigingen en meer inzet op lichtere zorgvormen en preventieve maatregelen zal het volume/ budget beschikbaar voor een aantal Jeugdhulp aanbieders teruglopen. Dit kan mogelijk leiden tot faillissement, waardoor passend aanbod voor onze inwoners in gevaar kan komen.

Beheersmaatregel:

De gemeente contracteert aanbieders via de methode bestuurlijk aanbesteden. Wij sturen op een breed palet aan aanbieders om risico te spreiden zodat ingeval van faillissement andere aanbieders de cliënten kunnen overnemen en continuïteit van zorg voor onze inwoners zoveel mogelijk gegarandeerd wordt. Afgelopen jaar zijn 1 lokale en 2 regionale aanbieders in financiële problemen gekomen. Daarbij zijn afspraken gemaakt over continuïteit van zorg en overname van personeel. Bij 1 aanbieder is een fusie met een andere aanbieder gerealiseerd.

Risico's Participatiewet/herstructurering SW-bedrijf

Toelichting:

De financiële kaders van de participatiewet bevatten onder meer de volgende risico's: de doelgroep wordt groter, vanwege de recessie doen meer mensen een beroep op bijstand en de beschikbare re-integratiemiddelen lopen terug (van 1,1 miljoen in 2015 tot 832.000 euro in 2021). Dit is een daling van 18%. Het WSW-budget maakt vanaf 1 januari 2015 onderdeel uit van het Participatiebudget. Ook dit brengt risico's met zich mee, omdat de beschikbare middelen voor mensen met een Wsw-indicatie omlaag gaan, de pensioenkosten fors stijgen door het stopzetten van nieuwe instroom, de huidige omzet van het SW-bedrijf onder druk staat en het rijk geen herstructureringsfaciliteit meer beschikbaar stelt. In de kadernota 2014 is aangegeven dat de uitvoering van de participatiewet binnen de door het rijk beschikbaar gestelde kaders dient plaats te vinden. Een uitzondering hierop zijn de genoemde eventuele exploitatietekorten die gedurende de herstructurering periode 2013-2017 van het SW-bedrijf IMpact zijn benoemd.

In het beleidsplan TSD is voor de Participatiewet een knip gemaakt tussen de jaren 2015 - 2016 en de periode vanaf 2017. Dit in afwachting van de resultaten van de business case uitvoering Participatiewet/ Wsw. Inmiddels is berekend dat de business case om te beginnen circa € 70.000 oplevert. Deze bijdrage aan de begroting van de Participatiewet is niet voldoende om het tekort op te lossen. Dit vraagt naar alle waarschijnlijkheid om een heroverweging van het beleidsplan TSD – deel Participatiewet. En daarmee de afweging om niet alle doelgroepen met dezelfde intensiteit te activeren/ ondersteunen of bepaalde (onderdelen van) doelgroepen niet langer te activeren/ ondersteunen. Hierbij moet het risico in kaart worden gebracht dat een keuze in doelgroepen kan leiden tot toenemende problematiek bij die doelgroepen. Dit zou kunnen leiden tot afname van de uitstroom wat een negatief effect op het inkomensdeel heeft. Het kan ook leiden tot hogere zorgkosten.

Beheersmaatregel:

In het najaar 2016 wordt aan de raad een voorstel gepresenteerd met daarin voorstellen om het tekort op het participatiebudget terug te dringen. Op grond van het projectplan Participatiewet worden maatregelen uitgewerkt die kunnen leiden tot een heroverweging van het beleidsplan TSD-deel Participatiewet. Bij die maatregelen worden de risico's benoemd en afgewogen.

Risico op bijdrage in exploitatietekort werkvoorzieningschap Impact

Toelichting:

Impact voert de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) uit voor de gemeenten Kampen en Dronten via een gemeenschappelijke regeling. Deelnemende gemeenten dragen naar rato bij aan een eventueel exploitatietekort. Dronten draagt 25% van de tekorten van IMpact. Vanaf 2011 staat de gemeente garant voor geldleningen van IMpact bij de BNG. Voor die garantstelling heeft Dronten een 1^e hypotheek gevestigd op de bedrijfslocatie van IMpact in Dronten. Dit risico is onder garantstellingen opgenomen.

IMpact heeft begroot het jaar 2016 af te sluiten met een verlies van € 678.000. De gemeenten Kampen en Dronten bevoorschotten dit tekort in de verhouding 75%-25% om een liquiditeitstekort in 2016 te

voorkomen. Voor Dronten is deze extra bijdrage 169.500 euro.

Beheersmaatregel:

De gemeenten volgen en beoordelen de ontwikkelingen bij Impact kritisch o.a. middels maandrapportages. Daarnaast heeft de business case die samen met de gemeente Kampen is uitgevoerd geleid tot het besluit om de Participatiewet te gaan uitvoeren in het gezamenlijk netwerkplatform Kampen-Dronten. Het samenwerken binnen dit platform leidt tot synergie- en schaalvoordelen. In de 2e fase (2017) wordt bekeken of er op minder locaties gewerkt kan worden en wordt gestart met het verkennen van de mogelijkheden om bedrijfsonderdelen van Impact in de markt onder te brengen.

Risico inkomensdeel P-wet

Toelichting

Er kunnen begrotingstekorten ontstaan bij hogere uitgaven voor het inkomensdeel P-wet zonder dat daar extra rijkinkomsten tegenover staan.

In 2013 is een flink overschot op het inkomensdeel P-wet ontstaan. Dit was enerzijds te danken aan de effecten van het ingezette beleid, waardoor het aantal uitkeringsgerechtigden in aantal stabiel is gebleven en anderzijds aan het vervallen van de afspraken in het bestuursakkoord, waardoor de “oude” berekeningssystematiek van vóór het bestuursakkoord wordt toegepast. Het overschot 2013 is conform het raadsbesluit bij de 4^e firap 2013 in de daarvoor bestemde reserve inkomensdeel gestort. Met deze reserve is het financiële risico lager geworden. In 2014 werden de effecten van het op slot gaan van de WSW en Wajong zichtbaar. De instroom van de doelgroep met een zorgperspectief nam toe. Gelijk met de instroom van nieuwe doelgroepen die voorheen in de Wajong en WSW terecht kwamen, is in 2015 de berekeningssystematiek voor de BUIG aangepast.

Voor 2015 is de uitkering flink lager uitgevallen. Zowel over 2015 als 2016 loopt een bezwaar tegen de hoogte van de uitkering, waarvan de basis voor de berekeningsgrondslag niet overeenkomt met onze gegevens. Tekorten tot en met 5 procent zullen binnen de eigen begroting opgelost moeten worden. Voor tekorten tussen de 5 en 10 procent geldt een bijdrage van 50%. Op basis hiervan is de kans op het voordoen van dit risico bij de begroting 2016 verhoogd en de impact verlaagd, rekening houdend met de bestemmingsreserve inkomensdeel.

Beheersmaatregel

In de uitvoering optimaal inzetten op de poortwachtersfunctie, arbeidsbemiddeling en handhaving om instroom te beperken en uitstroom te bevorderen en daarmee de uitgaven op het inkomensdeel te beperken. Voor incidentele overschrijdingen wordt de bestemmingsreserve inkomensdeel ingezet. Deze reserve is echter niet toereikend om meerjarige tekorten op te vangen.

Risico regelgeving Vpb en BBV –gewijzigd–

Toelichting

Door wijzigingen in de BBV kunnen o.a. minder rentekosten worden doorgerekend aan de grondexploitaties. Per 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen (hierna Vpb) in werking getreden. In april 2016 is het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. De wijzigingen hebben negatieve gevolgen voor onze begroting. Een deel van de effecten op onze meerjarenbegroting is doorgerekend. Ondanks dat met name de Vpb al in werking is getreden en de wijzigingen van de BBV zijn vastgesteld, zijn de exacte effecten van al deze wijzigingen nog moeilijk te bepalen. Dit is ook in een raadsbrief in februari 2016 met de raad gedeeld. Het deel wat we nu kunnen berekenen betreft met name de beperking van de rente die wij vanuit de gemeentelijke exploitatie kunnen doorrekenen aan de grondexploitatie. Het gaat om in totaal bijna € 900.000. In de kadernota 2017 is voorgesteld dit nadeel te dekken door wijzigingen in ons financieel beleid (geen rente meer toerekenen aan reserves). Het nadelig effect van de overige wijzigingen is op dit moment moeilijk in te schatten. We gaan in bovenstaande risicotabel uit van een maximaal effect van 200.000 euro.

Beheersmaatregel

In deze begroting is de wijziging wat betreft het rentenadeel en de dekking via de wijzigingen in het financieel beleid verwerkt. In de loop van 2017 verwachten we een beter beeld te hebben op de effecten van de overige wijzigingen in het BBV en vanuit de Vpb.

Risico grondexploitatie: risico op tekorten voor algemene dienst

Toelichting

Wanneer tekorten en afwaarderingen in de grondexploitatie niet binnen de algemene reserves van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen, dient vanuit de algemene reserve een aanvulling plaats te vinden op de algemene reserve Grondexploitatie. De stand van de reserve grondexploitatie per 1-1-2016 bedraagt € 1 miljoen. De woningmarkt vertoont een licht herstel. Dit is ook verwerkt in het woningbouwprogramma dat in juni 2016 is vastgesteld (woonvisie 2016-2021). Bij de uitgifte van de bedrijventerreinen zien we de effecten van het huidige lichte economisch herstel nog niet terug in de verkoop van bedrijfskavels.

De gewijzigde voorschriften van de BBV en de daaruit volgende noodzakelijke beheermaatregelen voor complexen met een looptijd langer dan 10 jaar vormen een aanzienlijk risico. Ook de gevolgen van de invoering van de Wet op de Vennootschapsbelasting (VpB) zullen een negatief effect hebben op de geprognoseerde resultaten. Bij het opstellen van de slotrapportage 2016 en de perspectiefnota 2017 (bij de jaarrekening 2016) worden deze effecten financieel verwerkt. Medio 2016 wordt een nieuwe nota grondbeleid aan de raad aangeboden waarin de wijzigingen BBV en VpB zijn verwerkt.

Beheersmaatregel

Grondexploitaties worden in ieder geval zowel bij de slotrapportage als bij de jaarrekening geactualiseerd en er wordt strak gemonitord op de voortgang en financiële stand van zaken. Indien tussentijds substantiële wijzigingen voordoen, worden deze indien nodig aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming. Woningbouwprognoses worden periodiek bijgesteld. In 2014 is een aantal maatregelen genomen om een negatief resultaat op grondexploitaties te beperken. Ook zijn de parameters voor opbrengst- en kostenstijging voor de periode 2013-2017 aangepast. In juni 2016 is de woonvisie 2016-2021 vastgesteld met een indicatief woningbouwprogramma van 250 woningen per jaar.

Risico eigenaarschap sociale huurwoningen MFG Swifterbant – nieuw-

Toelichting

Door de raad is in mei 2016 ingestemd met het voorstel tot eigenaarschap en exploitatie van de 30 te bouwen sociale huurwoningen in het project MFG Swifterbant. Om de voortgang van het project niet te belemmeren is besloten tot een voorlopige 100% gemeentelijke rol bij deze woningen. Andere partijen zijn op dit moment (nog) niet in beeld. Dit laat onverlet dat onverminderd (ook na oplevering) gezocht zal worden naar marktpartijen die de rol van de gemeente willen overnemen (eigenaarschap en exploitatie). Indien een partij wordt gevonden gedurende de looptijd van de exploitatie treedt een zogenaamd uitpondscenario op. Bij een onmiddellijke uitponding is een extra afschrijving van maximaal 2.000.000 euro noodzakelijk omdat corporaties en commerciële beleggers een hogere disconteringsvoet hanteren dan het rendement van 3,5% waar de gemeente mee rekent. Vanwege aflossing zal deze extra afschrijving gedurende de exploitatieduur steeds lager worden. Er zijn ook scenario's denkbaar dat een maatschappelijk belegger genoeg wil nemen met een lagere disconteringsvoet. Daarom is de kans dat het risico zich voordoet ingeschat op 50%.

Beheersmaatregel

Wanneer een uitpondsituatie zich voordoet kan een afweging worden gemaakt tussen verkoop of door exploiteren binnen een gezonde exploitatie.

Risico extra beheerkosten openbare ruimte

Toelichting

Bij actualisering van beheerplannen wordt een reële aanname van toekomstige areaaluitbreidingen en een loon- en prijscompensatie meegenomen. Bij de Kadernota 2013 is echter besloten de loon- en prijscompensatie uit het beheerplan wegens deels (50%) in de begroting mee te nemen. Hierdoor ontstaat een financieel risico.

Daarnaast is per 1 april 2016 een verbod van kracht op het toepassen van chemische middelen bij onkruidbestrijding op verhardingen. In de begroting 2016 is hiervoor een extra budget opgenomen, waardoor dit financieel risico niet meer aanwezig is.

Beheersmaatregel

Monitoren van kosten in relatie tot beschikbaar budget en prioriteren van noodzakelijk beheer voor wat betreft beheerplan wegen.

Risico OFGV herziening kostprijsberekening (nieuw)

Toelichting

Het bestuur OFGV beraadt zich op een herziening van de kostprijsberekening. De uitkomsten worden eind 2016 bekend en kunnen leiden tot een negatief financieel effect voor onze gemeentelijke bijdrage. De maximale impact wordt ingeschat op 200.000 euro met een kans van 50%.

Beheersmaatregel

Wanneer er een negatief financieel effect optreedt moeten we wellicht keuzes maken in de af te nemen diensten voor zover die niet verplicht hoeven worden afgenomen.

Risico op minder leges omgevingsvergunning (bouw)

Toelichting

In 2012 is geconstateerd dat de inkomsten op leges omgevingsvergunningen (activiteit bouw) achterbleven. Ook de wetwijziging in november 2014 voor vergunningsvrij bouwen heeft tot een lager aantal aanvragen in 2015 geleid.

Beheersmaatregel

Bij de legesverordening 2016 is besloten de legestarieven omgevingsvergunningen voor 3 jaar (2016-2018) met 10% te verhogen waarmee de maximale kostendekkendheid van deze leges beter wordt benaderd. Daarmee schatten we de impact en kans dat dit risico zich in 2017 voordoet lager in.

Risico hogere ICT-kosten

Toelichting

In 2013 is het ICT beheer aanbesteed. De aanbesteding past binnen de budgetten die bij het informatiebeleidsplan 2013-2017 zijn toegekend. Op het gebied van ICT gaan de ontwikkelingen snel en worden steeds hogere eisen gesteld. Het risico blijft aanwezig dat de komende jaren zowel incidenteel als structureel hogere kosten ICT noodzakelijk zijn. Naast financiële risico's speelt bij ICT ook het risico van informatieveiligheid.

Beheersmaatregel

De manager IM (informatiemanagement) is verantwoordelijk voor beheersing van de ICT-budgetten. Er is in 2013 een ICT-adviesgroep ingesteld die zich richt op ontwikkelingen en prioritering van ICT om hogere kosten te voorkomen. In 2017 wordt een nieuw meerjarig informatiebeleidsplan opgesteld.

Het informatieveiligheidsbeleid is in juli 2014 door het college vastgesteld. In december 2015 is het informatieveiligheidsplan vastgesteld, waarmee invulling wordt gegeven aan het borgen van informatieveiligheid vanuit de risicoscan die in 2015 is uitgevoerd binnen de organisatie.

Risico in Programma dienstverlening/ BRP

Toelichting:

Er is een risico op hogere lasten als gevolg van ontwikkelingen in het "Nationaal Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid (i-NUP) en aanvullende eisen van het rijk. Een ontwikkeling waarvan de financiële impact op dit moment nog onduidelijk is betreft de modernisering GBA (Basisregistratie Personen=BRP). De gevolgen van dit risico zijn deels structureel en deels incidenteel. In de Programmabegroting 2014 is incidenteel € 50.000 opgenomen om dit project komende jaren voor te bereiden. De landelijke implementatie van BRP is door het rijk uitgesteld tot 1 juli 2018 waarbij eerst de zogenaamde koploper gemeenten kunnen aansluiten en alle gemeenten uiterlijk in 2020 aangesloten moeten zijn.

Beheersmaatregel

In 2011 is Egem-I en de uitvoering van NUP ondergebracht in het Project Verbetering dienstverlening 2010-2014. In 2015 is een nieuw programmaplan 2015-2018 door de raad vastgesteld. De programmamanager is verantwoordelijk voor monitoring van het beschikbaar gestelde budget. Er wordt halfjaarlijks gerapporteerd over de voortgang van het programma aan de raad. Wat betreft de voorbereiding op het BRP wordt in 2017 het proces binnengemeentelijke levering persoonsgegevens geoptimaliseerd om de aansluiting op BRP soepel te laten verlopen.

Risico personeel (politiek verlof c.q. terugkeergarantie)

Toelichting

In de afgelopen jaren zijn een 3-tal ambtenaren in hun woonplaats wethouder geworden. Deze ambtenaren zijn met politiek verlof. Op het moment dat zij geen wethouder meer zijn, kunnen zij weer aanspraak maken op een functie bij de gemeente Dronten. Aangezien hun functies inmiddels weer zijn ingevuld, worden zij op dat moment bovenformatief wanneer geen passende functie beschikbaar is. Daarnaast zijn 3 collega's voor een langere periode gedetacheerd. Wanneer deze detachering wordt beëindigd, is het ook onzeker of op dat moment een passende functie voor deze collega's beschikbaar is.

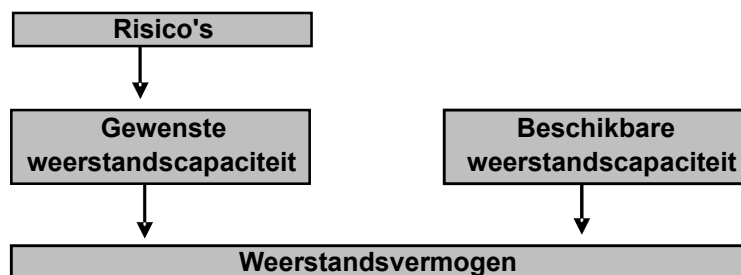
Beheersmaatregel

Op het moment dat een collega aangeeft aanspraak te maken op de afspraken binnen het politiek verlof c.q. terugkeergarantie wordt gezocht naar een passende functie. Wanneer geen passende functie beschikbaar is, wordt een traject van werk naar werk gestart waarbij een periode van 2 jaar geldt. Zonder resultaat wordt daarna een ww-traject gestart. We kiezen er op dit moment niet voor een voorziening te treffen, aangezien het zeer onzeker is of en wanneer iemand gebruik zal maken van de regeling.

Benodigde versus beschikbare weerstandscapaciteit

Op basis van de risicoanalyse is het risicoprofiel voor 2017 berekend op € 14,3 miljoen. Om dat op te vangen, is de benodigde incidentele weerstandscapaciteit dus € 14,3 miljoen. Er is € 49,1 miljoen aan incidentele weerstandscapaciteit beschikbaar (algemene reserves en vrije bestemmingsreserves). Dat is ruim voldoende om de risico's incidenteel te kunnen opvangen en de structurele risico's ook voor 3 jaar te kunnen afdekken.

De relatie tussen de risico's, de benodigde weerstandscapaciteit, de beschikbare weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen is in de volgende figuur weergegeven.

De ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit is een norm voor de mate waarin een gemeente de risico's kan opvangen. Deze ratio wordt ratio weerstandsvermogen genoemd.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

In de volgende tabel is de ratio weerstandsvermogen berekend:

	Jr 2015	Begr 2016	Begr 2017
Risicoprofiel (= benodigde weerstandscapaciteit)	13.400.000	12.475.000	14.265.000
Weerstand (= beschikbare weerstandscapaciteit)	29.062.000	26.777.000	49.186.000
Ratio weerstandsvermogen (*)	2,2	2,1	3,4**
Waardering ratio weerstandscapaciteit	Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend

(*) Ratio Weerstandsvermogen = risicoprofiel gedeeld door weerstand

(**) de hogere ratio in 2017 is het gevolg van het samenvoegen van de Algemene reserves bij de nota reserves en voorzieningen die in juni 2016 door de raad is vastgesteld.

Voor de beoordeling van de ratio weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van de waarderingstabel die het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit Twente samen hebben opgesteld. De ratio weerstandsvermogen komt voor Dronten ruim boven de 2. Dat betekent dat de gemeente Dronten over een vermogenspositie beschikt die als uitstekend wordt beoordeeld om de financiële risico's éénmalig af te dekken.

Ratio Weerstandsvermogen	Waardering
>2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim Onvoldoende

Algemene conclusie over het weerstandsvermogen van de gemeente Dronten

- Het is moeilijk om risico's te kwantificeren in realiteitszin, tijd en geld. Met de aanpak conform de nota Risicomanagement is hier vanaf 2010 verbetering in aangebracht;
- Er is een uitstekende buffer aanwezig voor het opvangen van de financiële gevolgen van éénmalige tegenvallers;
- Er is, evenals voorgaande jaren, geen buffer aanwezig voor het opvangen van tegenvallers met structurele financiële gevolgen. Bij structurele risico's gaan we ervan uit dat binnen 3 jaar maatregelen worden getroffen om de gevolgen binnen de begroting op te vangen.

Kengetallen

Onderstaand treft u de kengetallen aan die wij in het kader van de BBV moeten opnemen. We hebben daarover ook afspraken gemaakt in het Convenant Interbestuurlijk Toezicht (IBT) dat we met de provincie hebben afgesloten.

Netto schuldquote:

Deze geeft de hoogte van de schuld ten opzichte van de jaarlijkse omzet, de baten. Als de quote heel hoog is, dan betekent dat er relatief veel schuld is en dat rente en aflossing een belangrijk deel van de inkomsten opslokken. De norm ligt op 80% met een door de VNG geadviseerd maximum van 130%.

Dronten heeft netto geen schuld. We zijn dus nog ver af van de grenzen die door de VNG zijn aangegeven.

Er is nog een 2e kengetal voor de netto schuldquote die we formeel volgens de BBV ook moeten vermelden. Dit is de netto schuldquote gecorrigeerd min de verstrekte leningen.

Solvabiliteitsratio:

Dit is de verhouding tussen de schulden en het totale vermogen. Solvabiliteit wordt ook vaak in het bedrijfsleven gebruikt. Het geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is om schulden ook op langere termijn te voldoen.

De structurele exploitatieruimte:

Dit kengetal geeft de mate aan waarin de gemeente in staat is om langjarige risico's af te dekken.

Het aandeel van de waarde van de grondexploitatie op de totale balanswaarde:

De grondexploitaties hebben veel invloed op de ontwikkeling van de financiële resultaten. Gemeenten met een relatief grote grondpositie hebben ook een relatief groot financieel risico. Ook hiervoor zijn normen ontwikkeld waarbij de totale boekwaarde van de grondvoorraad bij voorkeur niet groter mag zijn dan 20%. Het advies is om in elk geval niet boven de 35% uit te komen.

De belastingcapaciteit:

Het geeft aan in hoeverre de woonlasten binnen een gemeente hoger of lager zijn dan de gemiddelde woonlasten. In de paragraaf lokale heffingen is aangegeven dat de woonlasten 2017 € 667,43 bedragen. We zijn hierbij uitgegaan van een woningwaarde van € 178.000.

Begroting jaar 2017 Verloop van de kengetallen

Kengetallen:	Jaarverslag 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
Netto schuldquote	-/- 22%	-/- 16%	-/- 18%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-/- 39%	-/- 32%	-/- 33%
Solvabiliteitsratio	75%	75%	75%
Structurele exploitatieruimte	nmb	nmb	0,33%
Grondexploitatie	17%	22%	29%
Belastingcapaciteit	95%	98%	98%

Paragraaf grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Conform artikel 16 van het BBV bevat de paragraaf over het grondbeleid ten minste:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- b. een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- c. een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- d. een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- e. de beleidsuitgangspunten betreffende de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Omschrijving	achterliggend document	Status
Visie op grondbeleid	Nota grondbeleid "Grond als basis voor regie"	Vastgesteld in raadsvergadering febr. 2010
Wijze waarop grondbeleid wordt uitgevoerd	Beschrijving activiteiten in jaarverslag en beleidsbegroting	Vastgesteld in raadsvergadering
actuele prognose van te verwachten resultaten grondexploitatie	1) Jaarrekening en begroting onderdeel grondexploitatie 2) Perspectiefnota 1-1-2016	ad 1) Jaarrekening en begroting jaarlijks door gemeenteraad vastgesteld ad 2) Vastgesteld bij jaarrekening 2015
Onderbouwing geraamde winstneming	Opgenomen nota grondbeleid "Grond als basis voor regie"	Vastgesteld door de raad februari 2010
Beleidsuitgangspunten inzake reserves	Nota reserves en voorzieningen 2016	Vastgesteld door de raad juni 2016
Kostenverhaal	Nota Kostenverhaal 2014	Vastgesteld door de raad juni 2014
Structuurvisie	Structuurvisie 2030	Vastgesteld door de raad november 2012

Dit onderdeel geeft op hoofdlijnen de inhoud weer van de nota grondbeleid "Grond als basis voor regie" vastgesteld door de raad in 2010. Op verzoek van de raad en advies van de accountant wordt deze nota geactualiseerd. Daarnaast zijn er nieuwe financiële spelregels door de commissie BBV vastgesteld per 1 januari 2016 en wordt de gemeente en met name de grondexploitaties vennootschapsbelasting plichtig. Planning is de geactualiseerde nota en de gewijzigde financiële uitgangspunten in het najaar van 2016 aan de raad ter besluitvorming voor te leggen.

Doelstelling

Met de Nota Grondbeleid wil de Gemeente Dronten een kader geven voor het gemeentelijk handelen op de grondmarkt bij ruimtelijke ontwikkelingen. De gemeente richt zich op de grondmarkt om de inhoudelijke doelstellingen te realiseren op de locaties die daarvoor ruimtelijk zijn bestemd.

De hoofddoelstelling voor grondbeleid in Dronten is het tijdig en tegen aanvaardbare offers stimuleren en bevorderen van gewenste veranderingen in het grondgebruik om zodoende adequaat te kunnen inspelen op veranderende maatschappelijke behoeften.

Het grondbeleid is faciliterend voor het (ruimtelijk) beleid van de gemeente. Van belang is dat grondbeleid geen doelstelling op zich is, maar een instrument om andere gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren. Aan het grondbeleid liggen aldus ruimtelijke en sectorale doelstellingen ten grondslag:

- Volkshuisvestelijk: het maximaal tegemoet komen aan de woonwensen van de huidige bevolking en het maximaal inspelen op de ontwikkelingen op de woningmarkt;

- Sociaal economisch: het realiseren van een optimaal vestigingsklimaat zowel voor ondernemers als voor werknemers, met aandacht voor duurzaam ondernemen en het versterken van de werkgelegenheid;
- Ruimtelijk: het behouden van basiskwaliteiten en het versterken van het imago van de gemeente;
- Welzijn: het zorgdragen voor voldoende en kwalitatief goede maatschappelijke voorzieningen.
- Financieel: het behalen van een stabiele financiële positie van de gemeente door de waardevermeerdering van de grond te laten toekomen aan de gemeenschap.
- Recreatie en toerisme: het stimuleren van de ontwikkeling van het toeristisch recreatieve produkt van Dronten door onder meer het faciliteren van haalbare initiatieven.

Kaders

Daarnaast wordt grondbeleid in de gemeente niet alleen beïnvloed door de (ontwikkelingen in de) gemeente zelf (zoals de structuurvisie 2030), maar ook door de ontwikkeling en regelgeving vanuit Europa, de rijksoverheid en de provincie.

Het wettelijke kader voor het opstellen van gemeentelijk grondbeleid wordt ondersteund door een aantal instrumenten geregeld in de Wet ruimtelijke ordening, de Onteigeningswet, de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg), de wet Markt en Overheid. (deze instrumenten worden in 2019 onderdeel omgevingswet). De financiële kaders zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) en de Financiële verordening ex. Art 212 van de Gemeentewet.

Het beleid

De gemeente kiest bij nieuwe ontwikkelingen voor het voeren van een faciliterend grondbeleid waarbij de gemeente haar regierol kan vervullen door het aangaan van een samenwerkingsverband met een marktpartij met eventueel een gezamenlijke grondexploitatie.

Hoe de gemeente deze rol bij een integrale gebiedsontwikkeling invult hangt af van de volgende afwegingen:

- Grondverwerving: marktpartijen hebben al grondposities ingenomen, waar de gemeente niet om heen kan en/of;
- Financiën; wat betekent de voorgestelde ontwikkelingsvorm voor de kosten en de baten voor de gemeente en wat zou dit betekenen in het geval er gekozen wordt voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Snelheid/doorlooptijd; wat betekent de voorgestelde vorm van regievoeren voor de doorlooptijd van het project en hebben we procedureel en inhoudelijk de tijd om te kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Status van het project: wat is de status van het project en welke keuzemomenten komen er nog voor de bestaande (lopende projecten) of deelfases van het project en kunnen we daar kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Competenties; zijn de competenties in de organisatie beschikbaar voor de voorgestelde ontwikkelingsvorm en wat betekent dit voor het geval we kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren? Het betreft hier de competenties binnen de totale gemeentelijke organisatie.
- Beheer en onderhoud: wat betekent de voorgestelde vorm voor beheer- en onderhoud en wat betekent dit voor het geval we kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Juridisch: In welke juridische context bevinden we ons als het gaat om organisatievorm en/of grondposities van gemeente en/of derden in de huidige situatie, welke ontwikkelingsvorm past hier het beste bij en wat zijn de gevolgen qua juridische vormgeving als er gekozen worden voor een verdergaande vorm van regievoeren.
- Verwezenlijken beleidsdoelen: indien de gemeente niet afdwingbare woningbouwcategorieën of (maatschappelijke) functies, zoals scholen en culturele instellingen, wil realiseren die niet vanzelfsprekend door de markt worden opgepakt.

De gemeente kan besluiten een locatie met een verliesgevende grondexploitatie te ontwikkelen, indien zij een groot strategisch belang heeft bij de te ontwikkelen locatie.

Financiële uitgangspunten

Om inzicht te geven in de financiële spelregels van de grondexploitatie bevat hoofdstuk 5 van de nota grondbeleid een beschrijving van de werkwijze hieromtrent. Beleidsuitgangspunt is dat de gemeentelijke grondexploitaties minimaal een positief resultaat genereren. Dat is nodig om het weerstandsvermogen grondexploitatie op peil te houden.

Voor tussentijdse winstneming geldt het realisatiebeginsel, dat als er voldoende zekerheid over de gerealiseerde winst is, deze ook genomen moet worden. Als criterium voor voldoende zekerheid geldt dat 90% van de kosten gemaakt zijn en 95% van de verkopen/opbrengsten gerealiseerd zijn.

Om binnen het taakveld grondexploitatie op bedrijfsmatige wijze te kunnen opereren beschikt de gemeente over een weerstandsvermogen grondexploitatie. Voor het bepalen van de hoogte van het aanwezige weerstandsvermogen wordt uitgegaan van de volgende drie zaken:

- de uiteindelijke resultaten van de grondexploitaties;
- de risico's van grondexploitatie ontwikkelingen;
- de stand en ontwikkelingen van de reserves, claims en voorzieningen.

Hieronder wordt het perspectief geschetst zoals opgenomen in de jaarrekening 2015/perspectiefnota 2016 voor het komende jaar (2016) met inachtneming van bovenstaande doelstellingen en uitgangspunten.

Perspectief grondexploitatie per 1-1-2016

Met de Perspectiefnota 2016 wordt verantwoording afgelegd over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan het grondbeleid en de doelstelling van de grondexploitaties.

Hiervoor is naast het verwachte resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties, bepaald welke risico's op deze complexen worden gelopen.

Aan de hand van de stand van de algemene reserve, voorzieningen, claims, uitgaven op de overige gronden en de exploitatieresultaten van de gronden in exploitatie wordt de vermogenspositie (aanwezig weerstandsvermogen) bepaald. Deze stand wordt afgezet tegen het gewenste weerstandsvermogen om zodoende te kunnen bepalen hoe de grondexploitatie ervoor staat.

Resultaat

De gezamenlijke grondexploitaties geven een gecalculeerd positief resultaat te zien van ca. € 23,9 mln. Dit is een verbetering van € 1,7 mln. ten opzichte van het opgerente resultaat van 2015 naar startwaarde 1-1-2016 (zie bijlage II).

Hierin zijn de in de slotrapportage opgenomen besluiten verwerkt:

- De gehanteerde renteparameters voor de grondexploitatie te verlagen met 0,5%-punt;
- De grondexploitaties van De Gilden (complex 030 t/m 034) niet meer te clusteren, maar als individuele grondexploitaties te beschouwen;
- De grondexploitatiecomplexen 033 De Gilden – Wisentzone en 508 Ellerveld – Recreatiewoningen per 31-12-2015 af te sluiten.

De door de raad (besluiten in december 2015 en januari 2016) vastgestelde gewijzigde grondexploitatie Scholenzone (complex 123 categorie bijzondere bebouwing), De Voor (complex 240 categorie woningbouw) en de 2 nieuwe exploitaties Ottoplein Hanzekwartier (complex 126 categorie woningbouw) en Poort van Dronten 2^e fase (complex 162 categorie bedrijventerrein), zijn verwerkt en opgenomen.

Het behalen van dit verwachte resultaat is uiteraard afhankelijk van veel factoren zoals de verwachte economische ontwikkelingen.

De exploitaties, welke door derden geëxploiteerd worden, zijn hierin niet inbegrepen. Voorbeelden zijn het in 2014 afgeronde woningbouwproject De Kaai, het bedrijventerrein Oldebroekerweg 2^e fase in Biddinghuizen en het particuliere deel Poort van Dronten 2^e fase (ontwikkeling Staay Food Group).

Risico's

Om de risico's die het exploiteren van gronden met zich meebrengen te kunnen opvangen, dient bij de huidige stand van de grondexploitaties een buffer aanwezig te zijn van € 11,7 mln., bestaande uit € 10,8 mln. algehele exploitatierisico's en € 0,9 mln. projectgebonden risico's.

Voorzieningen en reserves

Ten behoeve van de grondexploitaties welke een tekort vertonen, dient een voorziening getroffen te worden. Op basis van deze Perspectiefnota moeten de te treffen voorzieningen per 1-1-2016 verhoogd worden met € 0,9 mln.

Weerstandsvermogen

De stand van de reserves, voorzieningen en claims gecorrigeerd met de exploitatieresultaten, de exploitatierisico's en risico's op overige gronden geeft het toekomstig weerstandvermogen van de grondexploitaties weer.

Vorig jaar was de stand van het toekomstig weerstandsvermogen € 14,9 mln. Het huidig toekomstig weerstandsvermogen van € 19,9 mln. ligt, ondanks de aanhoudende recessie en de daarvoor opgenomen risico's, ruim boven het gewenste niveau van € 6,7 mln. (vorig jaar € 7,1 mln.).

Het gewenste weerstandsvermogen is per ultimo 2015 becijferd op € 6,7 mln. Deze is opgebouwd uit 3 jaar rentelasten over de laatst bekende boekwaarde en een component herontwikkelingskosten zijnde 75% van de personeelslasten voor een periode van 3 jaar.

Stand per 1-1-2016**Verwacht resultaat grondexploitaties (zie 3.3.2)**

woningbouw	4.622.787-		
bedrijventerreinen	11.252.372-		
bijzondere bebouwing	8.108.368-		
resultaat exploitaties	A	23.983.527- pos	23.983.527-

Risico's

algeheel expl. risico's bij 0,5% minder opbr.stijging	2.000.000		
afzetrisico stagnatie woningbouw (3 jaar -10%)	1.100.000		
risico geen opbrengststijging woningbouw 2018 t/m einde	4.300.000		
risico algehele korting van 5% op woningbouw	3.400.000		
afzetrisico stagnatie 1 ha. Bedrijventerrein n.m.v.t.	-		
	10.800.000		
projectgebonden risico's	920.000		
	B1	11.720.000 neg	11.720.000
Totaal stand exploitaties			12.263.527-

Risico's op overige gronden - NIEGG

boekwaarden overige gronden	326.987		
verplichtingen	37.951		
	364.938		
verkoopwaarde overige gronden	84.810-		
	B2	280.128 neg	280.128
Totaal stand, incl. Overige gronden			11.983.399-

Reserves, voorzieningen en claims

Algemene reserve grex 1-1-2015 (inclusief rente 2015)	0		
Resultaat grondexploitatie 2015 (positief)	2.346.388-		
	2.346.388-		
<i>Afdracht resultaat algemene reserve AD</i>	<i>1.346.388</i>		
Stand algemene reserve per 31-12-2015	-1.000.000		
bestemmingreserves	1.937.986-		
voorzieningen bouwgrondexploitatie	5.302.998-		
Aanwezige vermogen per 31-12-2015	8.240.985-		

claims op algemene reserve	0		
claims op bestemmingsreserve	307.786		
	C	7.933.198-	7.933.198-

Toekomstig weerstandvermogen	A+B1+B2+C	19.916.597-
-------------------------------------	------------------	--------------------

Gewenst weerstandvermogen	6.706.000-
----------------------------------	-------------------

Saldo	13.210.597-
--------------	--------------------

Doordat alle exploitaties in een zelfde uniform rekenschema zijn opgenomen kan eenvoudig een verschillenanalyse met de gegevens van 2015 worden gemaakt. Daarom is de Perspectiefnota in aanvulling op de jaarrekening een instrument waarmee jaarlijks de grondexploitaties nauwlettend kunnen worden geanalyseerd en aangestuurd.

Nadat afwaardering van de te hoge boekwaarden op Overige gronden - NIEGG ten opzichte van de taxatiewaarden van in totaal € 0,06 mln. ten laste van het jaarresultaat is afgeboekt bedraagt het resterende risico voor dit onderdeel € 0,3 mln.

Zoals eerder genoemd in het onderdeel jaarverslag is de totale boekwaarde in 2015 afgenomen met € 0,8 mln. van € 23,4 mln. tot € 22,6 mln. Dit is exclusief het saldo boekwaarden van de VGHS gronden van € 5,6 mln. (2014 € 5,6 mln.).

Nieuwe ontwikkelingen

De komende jaren zijn naast de veranderingen van de financiële spelregels uit het BBV, verplichting VpB wetgeving, de volgende gewijzigde en/of nieuwe gemeentelijke en rijkkaders van toepassing. Het gemeentelijk grondbeleid wordt hierdoor beïnvloed enerzijds door de faciliterende rol alsmede toepassing van de instrumenten om die rol te kunnen vervullen.

Woonvisie

De raad heeft op 30 juni 2016 de Woonvisie Groeien met kwaliteit 2016 – 2021 vastgesteld. In de woonvisie wordt aangegeven hoe de gemeente aankijkt tegen de opgaven in het woonbeleid en de kwantitatieve en kwalitatieve doelen die zij voor de periode 2016-2021 wil bereiken.

In de woonvisie staan de volgende opgaven centraal.

1. Een evenwichtige groei.

De komende jaren wil de gemeente zich inspannen om de ruimte die er is om te groeien, optimaal te benutten. De ambitie is gericht op een woningbouwproductie van 250 woningen per jaar. Groei is geen doel op zich, maar instroom van nieuwe inwoners draagt bij aan een vitale gemeenschap en versterkt het draagvlak voor de aanwezige voorzieningen. Dat geldt zowel voor de kern Dronten als voor Swifterbant en Biddinghuizen.

2. Inspelen op vergrijzing.

Hoewel gezinnen nog steeds de grootste groep vormen, bestaat in 2030 naar verwachting ruim 40 % van de huishoudens in de gemeente uit een huishouden van 55 jaar en ouder. Dit vraagt een woningvoorraad die voldoende toegankelijk is.

3. Huisvesting van bijzondere (zorg)doelgroepen.

Extra aandacht vraagt de huisvesting van bijzondere doelgroepen zoals: studenten, zorgdoelgroepen, spoedzoekers, tijdelijke arbeidsmigranten, vergunning/statushouders en woonwagenbewoners. De komende jaren nemen meerdere van deze doelgroepen in aantal toe. Voor hen moet voldoende en passende huisvesting beschikbaar zijn. OFW vervult daarin wat ons betreft een grote rol.

4. Leefbare kernen.

Inwoners van Dronten blijken over het algemeen zeer tevreden over hun woonomgeving. Dat neemt niet weg dat er ook verbeterpunten zijn. In relatie tot het wonen vragen wij nader aandacht voor de spreiding van bijzondere doelgroepen, buurtbemiddeling en het toepassen van het politiekeurmerk veilig wonen.

5. Ruimte bieden voor particulier opdrachtgeverschap en collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO)

Dit is voor de gemeente een belangrijke doelgroep; de gemeente wil de individuele woonconsument die voor zelfbouw kiest alle ruimte bieden. Tevens stimuleren en faciliteren CPO- initiatieven.

Grondbeleid van het rijk

De rijksoverheid onderkent diverse ontwikkelingen in relatie tot het grondbeleid. De minister van Infrastructuur en Milieu heeft de kamer in haar brief d.d. 25 november 2015 geïnformeerd over de visie van het kabinet op het grondbeleid in het licht van de maatschappelijke opgaven. In deze brief geeft zij aan hoe ze het instrumentarium voor het grondbeleid wil verbeteren met een Aanvullingswet Grondeigendom, die zal opgaan in de Omgevingswet.

Voor actief grondbeleid geeft de huidige wetgeving al voldoende instrumenten, zoals onteigening, het voorkeursrecht en herverkaveling in het landelijk gebied. Deze instrumenten zitten nu nog in verschillende wetten. De minister van Infrastructuur en Milieu wil het gebruik van deze instrumenten vereenvoudigen door ze toegankelijker te maken en waar mogelijk te harmoniseren.

De nieuwe Omgevingswet als wettelijk kader voor het grondbeleid

In juli 2014 heeft de minister van Infrastructuur en Milieu het wetsvoorstel 'Omgevingswet' naar de Tweede Kamer gestuurd. Dit betreft een omvangrijke stelselwijziging, waarbij het Omgevingsrecht fundamenteel op de schop gaat. 40 sectorale wetten 117 amvb's en honderden ministeriele regelingen worden vereenvoudigd, versoberd en gebundeld in één samenhangende Omgevingswet. Binnen deze Omgevingswet komt ook het wettelijk kader voor het grondbeleid, zoals de Wet voorkeursrecht gemeenten, de Crisis en herstelwet en de afdeling grondexploitatie van de Wet op de ruimtelijke ordening. Het is de bedoeling dat met deze nieuwe wetgeving eenvoudiger, efficiënter en beter aan een duurzame leefomgeving wordt gewerkt. Naar verwachting blijft de Onteigeningswet als zelfstandige wet bestaan. Er wordt vanuit gegaan dat in 2019 deze wet operationeel wordt, nadat deze door de 2de en 1ste Kamer is goedgekeurd.

Nieuwe projecten/grondexploitaties

Op dit moment zijn binnen het ontwikkelgebied Hanzekwartier 2 actuele ontwikkelingen die mogelijk leiden tot 2 nieuwe grondexploitaties. Het betreft hier de ontwikkeling van de Havenkade (circa 145 woningen) en de realisatie van een gebouw met de functies wonen, kantoor en commerciële ruimte bij het stationsgebouw. De studie naar een mogelijke woningbouwlocatie in Swifterbant zal verder worden vorm gegeven. Voor het project De Graafschap in Biddinghuizen is een nieuw uitwerkingsplan van toepassing met ruimere ruimtelijke mogelijkheden.

Binnen de bedrijventerreinen zal met name voor de Poort van Dronten de verkoop acquisitie voor agrofood gerelateerde bedrijven worden versterkt.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente Dronten heeft ongeveer 1.400 hectare aan openbare ruimte in beheer. Veel activiteiten vinden daarop plaats zoals wonen, werken en recreëren. Daarvoor zijn veel kapitaalgoederen in de vorm van wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen nodig. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. In Dronten vormen de lasten van het onderhoud van de kapitaalgoederen ca. 15-20% van de begroting.

Het beleid van Dronten voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de nota's:

- Beleids- en beheerplan wegen 2016-2020;
- Beleids- en beheerplan bruggen en kunstwerken 2012-2016
- Beleids- en beheerplan openbare verlichting 2013-2017
- Beleidsplan dorpsbossen gemeente Dronten 2006-2015;
- Beheerplan dorpsbossen gemeente Dronten 2014-2018;
- Beheer- en onderhoudsplan halfverhardingen 2012-2016;
- Beheer- en onderhoudsplan dorpsbosvoorzieningen 2014-2018;
- Beheer- en onderhoudsplan Stranden en voorlanden 2008-2017;
- Groenbeleidsplan gemeente Dronten 2006-2015;
- Groenbeheerplan gemeente Dronten 2010-2015;
- Speelruimteplan gemeente Dronten 2007-2016;
- Gemeentelijk Riolerings Plan 2017-2021;
- Bomenbeleidsplan gemeente Dronten 2012-2022;
- Bomenbeheerplan gemeente Dronten 2012-2016
- Accommodatiebeleidsplan 2015.

Wegenbeheer en verhardingen

In 2016 is het beheerplan wegen vastgesteld. De norm waarop het onderhoud wordt gepleegd is de CROW-norm voor centra, fiets- en voetpaden. Voor alle overige wegen is dat CROW laag-niveau. Inspecties vinden elk jaar plaats (naast de reguliere schouw die meerder keren per jaar plaatsvindt). Hieronder zijn de meest in het oog springende uitvoeringsprojecten voor 2017 weergegeven:

Rehabilitatie programma 2017:

- Colijnpad;
- Abbertweg (gedeelte);
- Lisdoddeweg;
- Stobbenweg (gedeelte);
- Uitvoeringsprogramma verlengen passeerstroken.

Bermversteviging:

- Elandweg (deel);
- Zeebiesweg (gedeelte).

Daarnaast worden groepsgewijs de straatnaamborden in Swifterbant vervangen.

Riolering

In 2016 is het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) vastgesteld voor de periode 2016-2021. Het GRP houdt naast de zorgplicht voor afvalwater tevens een zorgplicht voor hemel- en grondwater in. Voor de zorgplicht afvalwater gaat de hoofdtaak naar gedegen beheer. In het GRP zijn de nieuwe maatregelen beschreven waar de komende jaren uitvoering aan wordt gegeven. Dit betreft o.a. het digitaliseren van oude kalktekeningen en de analoge tekening betreffende huisaansluitingen, het vestigen van recht van opstal voor diverse objecten van derden in de gemeente Dronten, het verhelpen van aantasting in de riolering en het opstellen van een onderzoek naar hoe we als gemeente enorme regenbuien binnen de kernen verwerken. Tevens wordt er een onderzoek gestart naar het in de toekomst ombouwen van gemengde naar gescheiden rioolstelsels. Een project dat in 2017 wordt uitgevoerd, betreft het project Havenweg in Biddinghuizen. Tevens zal worden bekeken welke mogelijkheden er nu reeds bestaan of in de toekomst zijn te creëren qua ombouw naar gescheiden stelsels. Een deel van deze projecten loopt door tot het einde van de planperiode in 2021.

Openbaar Groen

Ten behoeve van een goed groenbeheer is in 2006 een integraal groenbeleidsplan opgesteld voor de kernen Biddinghuizen, Dronten en Swifterbant en voor de industrieterreinen. Vervolgens is in 2012 een bomenbeleids- en bomenbeheerplan vastgesteld. Hiermee ligt het beleid voor de komende jaren ten aanzien van openbaar groen vast. Conform het afgesproken kwaliteitsbeeld wordt het openbaar groen in 2017 onderhouden.

In 2015 is een eerste start gemaakt met de ontwikkeling van een nieuw groenbeleidsplan voor al het groen in de dorpskernen van de gemeente. Dit groenbeleidsplan, waarin het beleid op de dorpsbossen wordt geïntegreerd, wordt in 2017 afgerond en vastgesteld.

Dorpsbossen

De beheer- en onderhoudsmaatregelen in de bossen worden uitgevoerd op basis van het geen is vastgelegd in het beleidsplan dorpsbossen en beheerplan dorpsbossen gemeente Dronten en het beheer- en onderhoudsplan Stranden en voorlanden. Daarnaast zijn er een beheer- en onderhoudsplan halfverhardingen en een beheer- en onderhoudsplan dorpsbosvoorzieningen. Met behulp van deze plannen worden concreet de beheer- en onderhoudstaken uitgevoerd in 2017.

Het beleid op de dorpsbossen wordt in 2017 geïntegreerd in het nieuw op te stellen Groenbeleidsplan gemeente Dronten.

Speelvoorzieningen

In 2017 worden de speelvoorzieningen in de gemeente Dronten vervangen en onderhouden conform het beheerplan spelen.

Openbare verlichting

In 2013 is het OV-beleids- en onderhoudsplan vastgesteld waarin de nieuwe beleids- en onderhoudskaders voor openbare verlichting worden aangegeven voor de komende jaren. In het plan is besloten om bij einde levensduur van de huidige verlichting deze te vervangen voor LED-verlichting. Aanvankelijk zou de vervanging in 2014 starten om te komen tot LED-verlichting. Door aanbestedingsproblemen in 2014 is het uitvoeringsprogramma door geschoven naar 2015 en 2016. Inmiddels is de achterstand ingelopen is wordt er weer conform oorspronkelijke uitvoeringprogramma gewerkt. Voor 2017 betekent dit, dat er armatuurvervanging plaats gaat vinden in de buurt Bremerpark in Biddinghuizen.

Bruggen, steigers en vlonders

In 2016 is een nieuw beheerplan- en onderhoudsplan voor civieltechnische kunstwerken (waaronder bruggen) vastgesteld. Op basis van de beschikbare middelen zal groot onderhoud en jaarlijks onderhoud plaatsvinden van de bij de gemeente in bezit zijnde voorzieningen. Projecten die voor 2017 worden voorzien zijn allen kleinschalige conserveringswerken met uitzondering van de vervanging van de brugdek van de houtenbrug bij de Klaproosdreef te Swifterbant.

Accommodatiebeleid, beheer, renovatie en vervanging

We geven in 2017 verder uitvoering aan het in 2015 vastgesteld accommodatiebeleid. In programma 4 staan de acties beschreven betreffende onderwijshuisvesting en in programma 5 voor de zwembaden, sportaccommodaties, de Meerpaal en de beide MFG's.

Paragraaf bedrijfsvoering

Ter realisatie van de programma's is een goede bedrijfsvoering van groot belang. Deze paragraaf informeert de gemeenteraad over de stand van zaken in de bedrijfsvoering en de beleidsvoornemens terzake. De bedrijfsvoering wordt zoveel mogelijk afgestemd op de bestuurlijke agenda's.

Het collegeprogramma 2014-2018 is voor de organisatie een belangrijk baken. De toekomst die bestuurlijk Dronten voor onze nog steeds groeiende gemeente ziet en wil zien. Verder krijgen gemeenten als eerste overheid steeds meer taken (decentralisatie). Op de overdracht van middelen voor die taken worden doorgaans doelmatigheidskortingen toegepast door rijk en provincie.

Vanuit de bedrijfsvoering worden de beleids- en uitvoeringseenheden van de organisatie zo goed als mogelijk gefaciliteerd. Dronten ontwikkelt nog steeds, sociaal, ruimtelijk en qua dienstverlening aan de ingezetenen. Ontwikkeling vergt ook geld e.a. middelen. Tegelijk is er bewustzijn in de organisatie dat met de beschikbaar gestelde middelen zuinig moet worden omgegaan. En dat aan het gezond maken en houden van de financiële toekomst van Dronten ook vanuit de bedrijfsvoering een wezenlijke bijdrage moet worden geleverd. Slimme keuzes maken om met afnemende middelen toch zo goed als mogelijk door te ontwikkelen. Dat is de beweging die wij maken.

Organisatiewijziging

Medio 2016 is de hoofdstructuur van de organisatie aangepast en zijn er intern kwartiermakers benoemd per 1 augustus. De gemeentesecretaris heeft de opdracht om met de kwartiermakers (samen het nieuwe DT i.o.) de nieuwe hoofdstructuur uit te werken en de organisatie door te ontwikkelen. Medewerkers, Ondernemingsraad en Georganiseerd Overleg worden in hun rollen betrokken in dit proces. Het is de bedoeling dat begin 2017 de nader uitgewerkte hoofdstructuur en het doorontwikkelplan kunnen worden vastgesteld door het college. Daarna nemen zij de implementatie van de organisatiewijziging en de uitvoering van het doorontwikkelplan voor hun rekening.

Human Resource Management

Ontwikkelingen in de organisatie volgen elkaar in rap tempo op, zowel op het strategische vlak als op het operationele vlak. De HRM afdeling heeft in 2015 en 2016 veel energie gestoken in het op orde brengen van de basis en de organisatieontwikkeling. Daardoor is er niet veel ruimte voor een goede doorontwikkeling van het team, waardoor strategisch opdrachten aan het team later zijn/worden opgepakt dan gewenst. Bij de prioritering van de opdrachten moesten er een aantal worden doorgeschoven naar 2017. Een geringe uitbreiding van de capaciteit, vastgesteld bij de behandeling van de Kadernota 2017, zal in 2017 worden geëffectueerd. Daarmee kunnen lopende zaken, de organisatieontwikkeling en de daaruit voortvloeiende vernieuwde HRM-agenda beter worden ondersteund.

Investors in People (IiP)

Investors in People biedt een organisatie een aantal stappen om continue verbetering op gang te brengen (of te continueren) in de organisatie.

In de ingang gezette organisatieontwikkeling wordt opnieuw beoordeeld of en in hoeverre het IiP-instrument ook dienstig kan zijn in het veranderingsproces. Organisatiedoelinden, ontwikkelingsstrategie, ontwikkeling van cultuur, organisatie en medewerkers worden dan in samenhang gezien en gemonitord.

Planning & control

In de kadernota 2015 zijn nieuwe bezuinigingsvoorstellen uitgewerkt voor de periode 2015-2018. Bij de begroting 2015 zijn de bezuinigingen voor 2015 en 2016 vastgesteld om de op dat moment begrote tekorten in 2015 en 2016 te kunnen opvangen. Bij het opstellen van de begroting 2017 is sprake van een sluitende meerjarenbegroting t/m 2018. Eind 2015 is een onderzoek gestart naar een ondersteunend informatiesysteem voor de P&C cyclus dat in het 2^e halfjaar 2016 wordt geïmplementeerd. We gaan ervan uit dat we de jaarrekening 2016 in het voorjaar 2017 in een dergelijk systeem kunnen opstellen. De begroting 2017 wordt al wel via dit systeem digitaal aangeboden.

Rechtmatigheid

In 2015 is een quick scan uitgevoerd op de interne controleprocessen. Dit naar aanleiding van de ontdekte fout binnen het proces van de personeelsadministratie eind 2014. Naar aanleiding van deze quick scan is in het 3^e kwartaal 2015 een verbeterplan interne controle uitgewerkt. Dit verbeterplan geeft verdere maatregelen aan die in 2015 en 2016 worden opgepakt. Door de gemeenteraad is 0,5 fte extra formatie per 1 januari 2016 toegekend om de kwaliteit op interne controles te borgen.

Naast het organisatie brede interne controleplan is er een specifiek interne controleplan voor het sociaal domein in 2015 uitgewerkt voor de interne processen. In het sociaal domein zijn we qua rechtmatigheid ook afhankelijk van processen van derden (regio/SVB/CAK). In 2015 is prioriteit gegeven aan de continuïteit van zorg. Het ontbreken van een goedkeurende accountantsverklaring op rechtmatigheid is daarbij als risico met de gemeenteraad gedeeld. In juli 2016 bleek dat onze accountant inderdaad door met name het ontbreken van goedkeurende verklaringen van derden (regio/SVB) over 2015 een verklaring met onthouding moest afgeven. In 2016 proberen we in samenspraak met de nieuwe accountant heldere afspraken met zorgaanbieders en andere ketenpartners te maken om de rechtmatigheid te kunnen borgen. We blijven hierbij echter afhankelijk van de controleverklaringen van deze derden. In 2016 is na een aanbesteding door de raad een nieuwe accountant geselecteerd.

Financiën

Een structureel sluitende meerjarenbegroting is het uitgangspunt voor het financiële beleid van de gemeente. Het financiële beeld is sterk aan verandering onderhevig. Het college en de gemeenteraad hebben bij de begroting 2015 gekozen om voor 2015 en 2016 een sluitende begroting te hebben. Na deze twee jaar mogen er beheersbare tekorten zijn. De concessie ten aanzien van het uitgangspunt is gekozen omdat het financiële beeld sterk fluctueert. De kans op kapitaalvernietiging is te groot. Op dit moment is er weer een sluitende meerjarenbegroting met alleen in 2019 een klein tekort.

Bezuinigingen op de bedrijfsvoering

Vanuit de bezuinigingen 2012-2015 staat alleen de ombuiging in relatie tot het KCC van 40.000 euro nog open in verband met het nog niet realiseren van een KCC in 2015. Het KCC zal pas eind 2016 worden gerealiseerd waarbij de verwachting is dat we de bezuiniging in 2017 kunnen realiseren.

In 2012 is een taakstelling voor overhead opgenomen naar aanleiding van de samenwerking OFGV en GBLT. Met de gemeenteraad is afgesproken deze taakstelling op overhead in verband met vermindering van formatie te verrekenen met uitbreiding van formatie door overheveling van taken van het Rijk. Door de invulling van nieuwe formatie op het sociaal domein is deze taakstelling in 2015 volledig ingevuld en is er op dit moment sprake van een positief saldo op de taakstelling overhead.

In 2013 is een taakstelling personeel grondexploitatie vastgesteld. Deze taakstelling is inmiddels deels ingevuld. Het deel dat nog niet is gerealiseerd kan in 2016 worden gedekt door het positieve saldo op de taakstelling overhead. We verwachten deze taakstelling in 2017 volledig te realiseren.

Vanaf 2016 is een nieuwe taakstelling bedrijfsvoering opgenomen in relatie tot omdenken in taken van 150.000 euro. Daarvan is in 2016 80.000 gerealiseerd op de taak accountmanagement. We verwachten in 2017 en 2018 het restant van de taakstelling te kunnen realiseren op een aantal andere taken. De taken die in de kadernota 2015 zijn benoemd kunnen niet allemaal via omdenken worden verminderd. In 2016 heeft het college besluiten genomen op de taken sport (onderzoek sportbedrijf) en veiligheid. Hierop bleek geen taakvermindering te kunnen worden doorgevoerd door het anders te organiseren.

Concerncontrol

Vaste onderdelen van concerncontrol zijn risicomanagement, advisering op de financiële planning & controlcyclus, aanspreekpunt accountant en auditcommissie en het uitvoeren van 213a Gemeentewet onderzoeken. Naast advisering bij de financiële planning & control wordt in 2017 aandacht besteed aan de borging van de interne controle. Daarnaast is de concerncontroller verantwoordelijk voor monitoring van de bezuinigingen.

Onderzoek 213a GW doelmatigheid en doeltreffendheid

In 2016 wordt geen onderzoek 213a uitgevoerd omdat in 2016 door het college voorrang is gegeven aan een onderzoek naar het proces hulpmiddelen WMO. De rapportage van dit onderzoek is in mei 2016 opgeleverd. In het 4^e kwartaal 2016 wordt een onderzoeksplan 213a voor 2017 opgesteld.

Verkenning deelneming aan Shared Service Centre Zwolle

In 2015 is gestart met een projectplan voor de verkenning van de mogelijkheden tot toetreding tot het Shared Service Centrum van Zwolle, Kampen en de provincie Overijssel. Dat SSC heet inmiddels overigens ONS (Overheid eN Service) en voert drie taken uit (ICT beheer, Personeels- en Salarisadministratie, Inkoopadvies en begeleiding). In fase 1 van het projectplan zijn in 2015 de vraagstukken in beeld gebracht die beantwoord moeten worden in de business case, op basis waarvan een go/no-go-beslissing over toetreding kan worden genomen, naar verwachting eind 2016.

Financieel beleid

Omdat de afgelopen jaren diverse wet- en regelgeving en ook onze opzet van de P&C-cyclus is veranderd hebben we het financieel beleid op verschillende onderdelen daarop aangepast. Als basis is in november 2015 een herziene financiële verordening vastgesteld en heeft het college de budgethoudersregeling geactualiseerd. Deze regeling betreft onder andere:

- duidelijke definiëring van de diverse rollen en taken ten behoeve van budgetbeheer.
- de wijze waarop de bevoegdheid en verantwoordelijkheid voor budgetten worden toegewezen.
- afbakening van de bevoegdheden om opdrachten te verstrekken.
- dossiervorming (inclusief verplichtingen) zodat aantoonbaar kan worden gemaakt dat aan wet- en regelgeving is voldaan.
- uitvoering van interne controle.

Daarnaast is het beleid voor de verplichtingenadministratie aangescherpt en hebben we het proces gedigitaliseerd. De uitrol hiervan volgt na de implementatie van het zaakstelsel. In juni 2016 is een nieuwe nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld. In 2017 wordt een beleidsnota garantstellingen aan de raad aangeboden.

Paragraaf verbonden partijen

Algemeen

Een verbonden partij wordt gedefinieerd als een privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisatie, waarmee de gemeente een bestuurlijke en een financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel (vertegenwoordiging) in het bestuur of het hebben van stemrecht. Van een financieel belang is sprake als de gemeente middelen ter beschikking stelt en deze in geval van faillissement van de verbonden partij kwijt is, of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publieke belang. Verbindingen met deze derde partijen is dus een manier om bepaalde publieke taken uit te voeren. De huidige verbonden partijen waaraan de gemeente is gelieerd, hebben veelal een historische bestaansgrond. Afhankelijk van onze mate van verbondenheid zijn wij in meer of mindere mate in staat om invloed op het beleid van desbetreffende verbonden partij uit te oefenen.

Visie op verbonden partijen

Het gemeentelijk beleid is er op gericht het aantal verbonden partijen beperkt te houden, enerzijds uit het oogpunt van risicobeheersing en beperking en anderzijds uit het oogpunt van transparantie van bestuur. Er kunnen echter altijd goede redenen aanwezig zijn voor het aangaan van een verbonden partij constructie.

Criteria die daarbij onder andere worden gehanteerd:

De taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd.

Gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op en de gekozen vorm van samenwerking draagt bij aan een efficiëntere en effectievere uitvoering van onze publieke taak.

Voordelen van de (beoogde) samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Overzicht van verbonden partijen

De gemeente is deelnemer in de volgende verbonden partijen, zoals vennootschappen (NV of BV), gemeenschappelijke regelingen (GR), stichtingen en verenigingen.

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang
GGD Flevoland	GR	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 708.417
Veiligheidsregio Flevoland	GR	Lid veiligheidsbestuur	Jaarlijkse bijdrage 2017-2020 € 1.347.933

Verbonden partij	Type	Bestuurlijk belang	Financieel belang
Alliander N.V. (netwerkbedrijf, voorheen Nuon)	NV	Stemrecht / zeggenschap op basis van 0,357% aandelen.	Dividendopbrengst 2017 € 339.089 (€ 257.887 in 2015)
Vitens N.V.	NV	Stemrecht / zeggenschap op basis van 98.457 aandelen.	Dividendopbrengst 2017 € 265.834 (€ 320.526 in 2015)
Werkvoorzieningschap Kampen – Dronten (IMpact)	GR	Bestuur GR	Bijdrage op basis van 68,6 AJ (programmaraming 2017 Impact) WSW € 1.708.351
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	NV	Stemrecht / zeggenschap op basis van 48 aandelen.	De gemeente staat garant voor een geldlening van de NV. Voor deze garantiestelling zal de gemeente een provisie van € 97.728 ontvangen in 2017.
Erfgoedcentrum Nieuw Land	GR	Bestuur GR	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 75.000
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	Vereniging	Lid VNG	Jaarlijkse bijdrage op basis van inwoneraantal ± € 50.000
Technofonds Flevoland	BV	Lid algemeen bestuur	Eventuele tekorten komen volgens een verdeelsleutel ten laste van de aandeelhouders. De huidige fondsomvang bedraagt € 9,9 miljoen.
Regionale Sociale Recherche	GR	Lid bestuuroverleg	Jaarlijkse bijdrage 2017 o.b.v. het aantal cliënten per 1 januari 2016 (655) € 86.863
Coöperatie Gastvrije randmeren (opvolger van Natuur- en recreatieschap Veluwerandmeren)	Coöperatie	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 22.800
Belastingkantoor GBLT met deelnemende gemeenten	GR	Lid algemeen bestuur	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 491.000
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	GR	Bestuur GR	Jaarlijkse bijdrage 2017 € 646.159

Type: GR = Gemeenschappelijke regeling

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland (GGD)

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder P. van Bergen

De Wet Publieke Gezondheid draagt de gemeenten op een GGD in stand te houden voor de uitvoering van de wettelijke taken. Met deze wet wordt de bescherming en bevordering van de gezondheid van de bevolking beoogd, daarnaast ook het voorkomen en het vroegtijdig opsporen van ziekten onder de bevolking. De gemeente Dronten neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling "GGD Flevoland".

De gemeenschappelijke regeling GGD is een samenwerkingsverbandorganisatie van de zes gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde. Het doel van deze verbonden partij is een sterke en efficiënte gezondheidsdienst die belast is met de organisatie en de coördinatie van de uitvoering van de openbare gezondheidszorg. De GGD Flevoland heeft vestigingen in alle zes de gemeenten.

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling wordt gevormd door de portefeuillehouders gezondheidszorg van de deelnemende gemeenten.

De kosten van de GGD worden naar rato van inwonertal gedragen door de gemeenten.

Kengetallen verbonden partij : (zie jaarrekening verbonden instelling)

Voor Dronten komt de jaarlijkse bijdrage in 2017 uit op € 708.417.

Eigen vermogen 2015	€ 6.439.199
Vreemd vermogen 2015	€ 4.537.206
Resultaat 2015	€ 899.299

Veiligheidsregio Flevoland

Vertegenwoordiger gemeente: Burgemeester A.B.L. de Jonge

Sinds de regionalisering in 2009 bestaat de Veiligheidsregio Flevoland uit een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Politie Flevoland, Brandweer Flevoland en de GHOR Flevoland (GGD). De veiligheidsregio heeft tot doel de veiligheid van haar inwoners tijdens rampen en crisissen te vergroten. Door eenduidige bestuurlijke aansturing en door adequate planning wordt de samenwerking tussen brandweer, gemeenten, Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en politie zowel tijdens de voorbereiding als bij de uitvoering verbeterd. De veiligheidsregio is namens de deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor de taken op het gebied van:

- brandweezorg;
- geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- beheer van de gemeenschappelijke meldkamer;
- bevolkingszorg (nieuw vanaf 2014).

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling "Veiligheidsregio Flevoland" bestaat uit de burgemeesters van de zes gemeenten in Flevoland.

Kengetallen verbonden partij: (zie jaarstukken 2015 en programmabegroting 2017)

Voor Dronten komt de jaarlijkse bijdrage in 2017 uit op € 1.347.933, waarvan:

Eigen vermogen 2015	€ 7.299.763
Vreemd vermogen 2015	€ 4.931.343
Resultaat 2015	€ 1.418.587

Alliander

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

De Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) uit 2007 verplicht energiebedrijven tot een volledige splitsing. Netwerkbedrijf en productie- en leveringsbedrijf moeten worden gescheiden. Nuon deed dit op 1 juli 2009. Het productie- en leveringsbedrijf Nuon Energy is afgesplitst en verkocht aan het Zweedse Vattenfall. De naam N.V. Nuon is gewijzigd in Alliander N.V., dit is de holding van het nieuwe netwerkbedrijf. In deze holding zijn de netbeheerders Liander N.V. (voorheen Continuon), Liandon B.V. en Liandyn B.V. ondergebracht.

Met ingang van 1 januari 2009 is het gemeentelijk belang van Dronten in Nuon omgezet in een in kapitaal even groot belang in Alliander NV. Dronten heeft hierdoor een belang van 0,357% in Alliander, de overige aandelen zijn in handen van de diverse provincies en gemeenten. De primaire taak van Alliander is de ononderbroken levering van energie aan ca. 2,8 miljoen klanten. Daarnaast draagt het proactief en op innovatieve wijze bij aan het verduurzamen van de energievoorziening. Dit doet Alliander bijvoorbeeld door de distributie mogelijk te maken van energie uit duurzame energiebronnen als biogas, zon, wind, water en getijde. Bij Alliander werken zo'n 5.500 medewerkers.

Kengetallen verbonden partij: (zie jaarrekening verbonden instelling)

Eigen vermogen 2015	€	3.687 miljoen
Vreemd vermogen 2015	€	4.039 miljoen
Resultaat 2015	€	323 miljoen

Vitens

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Vitens is in 2002 ontstaan door een fusie van de drinkwaterbedrijven Nuon Water, Waterbedrijf Gelderland en Waterleiding Maatschappij Overijssel. In 2006 is Vitens verder gefuseerd met Hydron Flevoland en Hydron Midden-Nederland en is daarmee de grootste producent van kraanwater van Nederland geworden. De gemeente Dronten heeft stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders en beschikt over 98.457 aandelen.

Kengetallen verbonden partij: (zie jaarrekening verbonden instelling)

Eigen vermogen 2015	€	472 miljoen
Vreemd vermogen 2015	€	1.243 miljoen
Resultaat 2015	€	55 miljoen

Werkvoorzieningschap Kampen–Dronten (IMpact)

Vertegenwoordiger gemeente: D.M. Vis

De gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Kampen–Dronten is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Kampen en Dronten. De gemeenschappelijke regeling heeft ten doel het realiseren van werkgelegenheid voor mensen die vanwege beperkingen geen toegang hebben tot de reguliere arbeidsmarkt.

De gemeente Dronten is samen met de gemeente Kampen bestuurlijk verantwoordelijk en heeft via de portefeuillehouders en raadsleden van de betreffende gemeente zowel invloed als verantwoordelijkheid. De uitvoering van de sociale werkvoorziening is door het bestuur van het werkvoorzieningschap opgedragen aan de stichting IMpact. In zowel een 5 jaren sociaal-economisch contract als in een éénjarig sociaal-economisch contract en in de benoeming en ontslagmogelijkheid van de bestuurder van de stichting IMpact, heeft het bestuur van het schap invloed op de gang van zaken. Zowel praktisch als formeel is de gemeente samen met de gemeente Kampen risicodragend voor eventuele tekorten bij het werkvoorzieningschap. De gemeente heeft in ieder geval de taak om er voor te zorgen dat burgers met de Wet SW-indicatie (Wet Sociale Werkvoorziening) bij hen passende voorzieningen krijgen aangeboden.

Kengetallen verbonden partij: (zie jaarrekening verbonden instelling)

Eigen vermogen 2015:	€	435.000
Vreemd vermogen 2015:	€	12.592.000
Resultaat 2015:	€	5.000

Huisvuilcentrale (HVC) Alkmaar

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder N. Verlaan

HVC is een afvalnutsbedrijf dat eigendom is van 48 gemeenten en 6 waterschappen in Noord- en Zuid-Holland en Flevoland. Sinds de oprichting in de jaren negentig streeft HVC er naar te groeien van afvalverbrander naar regisseur van de afvalketen in haar verzorgingsgebied. Het bedrijf tekent voor inzameling van afval, logistiek, recycling en compostering, verbranding en de levering van energie en

warmte. De gemeente Dronten is aandeelhouder en beschikt over 48 van de 3.311 aandelen (2,0% van het uitgegeven totaal aan aandelen).

Kengetallen verbonden partij: (zie jaarrekening verbonden instelling)

Eigen vermogen 2015	€	82.0 miljoen
Vreemd vermogen 2015	€	873.9 miljoen
Resultaat 2015	€	13.5 miljoen

Erfgoedcentrum Nieuw Land

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder A. van Amerongen

Erfgoedcentrum Nieuw Land is per 1 februari 2004 ontstaan uit een fusie van vier erfgoedinstellingen: Provinciaal Archeologisch Depot, Nieuw Land Poldermuseum, Rijksarchief in Flevoland en Sociaal Historisch Centrum voor Flevoland. De gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde en het Waterschap Zuiderzeeland nemen deel aan het Openbaar Lichaam door hun statische archieven in beheer te geven.

Het doel van het Erfgoedcentrum is de belangen van de partners bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden en collecties die onderdeel uitmaken van het Erfgoedcentrum in gezamenlijkheid te behartigen.

Kengetallen verbonden partij : (zie jaarrekening verbonden instelling)

Voor Dronten komt de jaarlijkse bijdrage in 2017 uit op €75.000.

Eigen vermogen 2015	€	106.746
Vreemd vermogen 2015	€	6.967.763
Resultaat 2015 negatief	€	-97.425

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Vertegenwoordiger gemeente: Burgemeester A.B.L. de Jonge

Samen met alle gemeenten staat de VNG voor kracht en kwaliteit van het lokale bestuur. De VNG zet de trend in het binnenlandse bestuur en bereikt zichtbaar resultaat voor gemeenteraad, college en ambtenaren. Taken:

Belangenbehartiging van alle gemeenten bij andere overheden. Tweede Kamer, Kabinet en maatschappelijke organisaties zijn belangrijke gesprekspartners.

Dienstverlening: advisering aan alle leden over actuele ontwikkelingen (pro actief) en advisering aan individuele leden (op verzoek).

De platformfunctie wordt uitgeoefend via de VNG-commissies, Provinciale Afdelingen, congressen, studiedagen en ledenraadplegingen.

Management en medewerkers van de VNG overleggen regelmatig met besluitvoorbereiders van departementen en provincies. Zo vindt in een vroeg stadium beïnvloeding, in voor gemeenten gunstige zin, van wet- en regelgeving plaats. Deze belangenbehartiging zet zich voort in het gehele proces van besluitvorming bij de rijksoverheid en provincies. De VNG initieert bestuurlijk overleg waarbij een delegatie van VNG-bestuurders en directieleden onderhandelt namens de gemeenten met ministers en staatssecretarissen. De VNG-belangenbehartiging richt zich ook op Tweede en Eerste Kamer en belangrijke maatschappelijke organisaties. In de veelvuldige contacten tussen de VNG en haar mede-overheden (Rijk, provincies en waterschappen) vervult het bestuurlijke overleg een belangrijke rol.

Kengetallen verbonden partij : (zie jaarrekening verbonden instelling)

Voor Dronten komt de jaarlijkse bijdrage in 2017 uit op €53.346.

Eigen vermogen 2015	€	63,6 miljoen
Vreemd vermogen 2015	€	87,5 miljoen
Resultaat 2015	€	0,9 miljoen

Technofonds Flevoland

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder D.M. Vis

Het Technofonds Flevoland B.V. is in 2000 opgericht met het doel om als revolverend fonds risicodragend kapitaal te vertrekken aan veelbelovende startende- en doorstartende MKB bedrijven in de regio Flevoland die moeilijkheden ondervinden bij het financieren van hun initiatief in de markt. Het gaat hierbij om investeringen in ondernemingen ter bevordering van technologische en innovatieve ontwikkelingen. Naast Dronten zijn de gemeenten Almere, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland B.V.(OMFL) aandeelhouder. Alle aandeelhouders hebben een vertegenwoordiger in de raad van commissarissen die uit 5 leden bestaat.

Een exploitatietekort wordt in eerste instantie ten laste gebracht van de agioreserve van het Technofonds. Eventuele resterende tekorten komen volgens een verdeelsleutel ten laste van de deelnemende gemeenten en de OMFL. De fondsomvang van het Technofonds Flevoland bedraagt € 9,9 miljoen. In 2015 is voor € 590.000 geïnvesteerd in 3 nieuwe en voor € 648.451 in 8 bestaande participaties. Er werd voor € 440.000 gedesinvesteerd. Ultimo 2015 telde de portefeuille 28 participaties.

Kengetallen verbonden partij: (zie jaarrekening verbonden instelling)

Aandelenkapitaal Dronten	€	277.000 (3% van het totaal)
Eigen vermogen 2015	€	14,9 miljoen
Vreemd vermogen 2015	€	363.095
Resultaat 2015 negatief	€	- 464.190

Regionale Sociale recherche

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder P. van Bergen

De gemeenschappelijke regeling "Regionale Sociale Recherche" is een samenwerkingsverband van 9 gemeenten (Dalfsen, Dronten, Hardenberg, Hattem, Kampen, Olst/Wijhe, Ommen, Zwartewaterland en Zwolle) die in 2004 is aangegaan voor onbepaalde tijd. Het doel van de gemeenschappelijke regeling is samenwerking op het terrein van het voorkomen en opsporen van fraude binnen het sociaal domein.

De Regionale Sociale Recherche is gevestigd in Zwolle. De portefeuillehouder Sociale Zaken participeert in het Bestuurlijk Overleg. De Regionale Sociale Recherche wordt jaarlijks gefinancierd door de deelnemende gemeenten op basis van het aantal uitkeringsgerechtigden per 1 januari. Jaarlijks wordt een begroting en een rekening voorgelegd.

Kengetallen verbonden partij:

N.v.t. Betreft een GR in de lichtste vorm. De gemeente Zwolle voert de GR uit en belast haar kosten 1 op 1 door aan de deelnemers.

Coöperatie Gastvrije Randmeren

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder D.M. Vis

De gemeente Dronten is lid van de coöperatie gastvrije Randmeren. Deze coöperatie is eind 2013 opgericht als vervanger van het Natuur- en Recreatieschap Veluwerandmeren dat per 1 januari 2014 is beëindigd. De resterende middelen van het Natuur- en Recreatieschap zijn aan de coöperatie Gastvrije Randmeren overgedragen.

De oorsprong van de werkzaamheden van de coöperatie en het recreatieschap stamt uit 2001 toen 19 betrokken overheden een convenant hebben gesloten voor de uitvoering van een inrichtingsplan van de Veluwerandmeren. Er zijn 36 maatregelen opgesteld waarbij het evenwicht tussen natuur en recreatie belangrijk was (maatregelen in onze gemeente zijn onder andere: informatiecentrum Veluwerandmeren, herstel historisch havenhoofd Elburg, vissteiger voor mindervaliden bij het Drontermeer en het lopende project stimuleren recreatiegebied Bremerberg). Om de voortgang te borgen en het beheer en onderhoud van gerealiseerde maatregelen te regelen, alsmede om gebiedsverhaal op te zetten is in 2011 het Natuur- en Recreatieschap opgericht. Dat is in 2014 overgegaan naar de coöperatie. Hierin participeren de gemeenten Dronten, Elburg, Ermelo, Harderwijk, Kampen, Nijkerk, Nunspeet, Oldebroek, Putten en Zeewolde.

Met de vaste bijdrage kan het gebied verder ontwikkeld, beheerd en onderhoud en gepromoot worden. Dit levert een positieve bijdrage aan de Veluwerandmeren, de voorzieningen in dit gebied en het imago. Vele (water)recreanten/toeristen komen om het Veluwerandmeren gebied te bezoeken en dat is weer goed voor onze economie.

Kengetallen verbonden partij: (zie jaarrekening verbonden instelling)

Voor Dronten komt de jaarlijkse bijdrage in 2017 uit op € 21.000.

Eigen vermogen 2015	€	4.479.921
Vreemd vermogen 2015	€	12.123.547
Resultaat 2015	€	81.054

Gemeenschappelijk Belastingkantoor (GBLT) met deelnemende gemeenten

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder T. van Amerongen

Met ingang van 1 januari 2013 is Dronten toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling GBLT met deelnemende gemeenten. De deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling zijn het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus - Tricijn, bestaande uit de waterschappen Zuiderzeeland, Reest en Wieden, Groot Salland, Velt en Vecht, Regge en Dinkel, Vallei & Eem, Veluwe en Rijn en IJssel, en de gemeenten Leusden, Dronten en Nijkerk. De taken voor de gemeenten zijn gericht op het uitvoeren van de belastingheffing, inning en de WOZ-taken.

Kengetallen verbonden partij: (zie jaarrekening verbonden instelling)

Voor Dronten komt de jaarlijkse bijdrage in 2017 uit op €491.000

Eigen vermogen 2015	€	1.160.000
Vreemd vermogen 2015	€	10.140.000
Resultaat 2015	€	75.000

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)

Vertegenwoordiger gemeente: Wethouder D.M. Vis

Met ingang van 1 januari 2013 is gemeente Dronten toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling OFGV. De OFGV is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Almere, Blaricum, Bussum, Dronten, Hilversum, Huizen, Laren, Lelystad, Muiden, Naarden, Noordoostpolder, Urk, Weesp, Wijdmeren en Zeewolde inclusief de provinciën Flevoland en Noord Holland. De OFGV heeft tot doel een robuuste uitvoeringsorganisatie te vormen ten behoeve van een adequate uitvoering van omgevingstaken op het gebied van (milieu-) vergunningverlening, toezicht en handhaving voor het gehele gebied: Flevoland en Gooi- en Vechtstreek. De deelnemers kiezen voor een verbetering van de kwaliteit en de integraliteit van milieutaken door de uitvoering van deze taken onder te brengen in de OFGV. De uitvoering wordt bij deze dienst belegd met het behoud van eigen bevoegdheden van alle deelnemers.

Kengetallen OFGV: zie jaarstukken 2015 en begroting 2017

Voor Dronten komt de jaarlijkse bijdrage in 2017 uit op € 646.159, waarvan:

Eigen vermogen 2015	€	1.755.700
Vreemd vermogen 2015	€	3.063.451
Resultaat 2015	€	608.133

Paragraaf financiering

Algemeen

De financiering van gemeenten wordt gereguleerd door de Wet financiering decentrale overheden (de Wet fido) en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). De Wet fido en Ruddo beogen het bevorderen van een professionele en verantwoorde financiering bij gemeenten, met als direct uitgangspunt het beheersen van renterisico's. De beheersing van de risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beiden beogen de renterisico's te begrenzen, die verbonden zijn aan het begrotingstotaal.

Beleidsvoornemens ten aanzien van risicobeheer van de financieringsportefeuille

De doelstellingen met betrekking tot het financieringsbeleid zijn:

het verkrijgen en behouden van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;

het tegengaan van ongewenste financiële risico's zoals renterisico's (van vaste en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's;

het optimaliseren van het rendement van beschikbare liquiditeiten;

het minimaliseren van de rentekosten van de financiering.

De beleidsvoornemens worden fors aan banden gelegd door de invoering van het schatkistbankieren. De beperkingen voortvloeiende uit deze wet hebben voor de gemeente grote financiële consequenties. Inmiddels is er landelijk een discussie gaande dat de gevolgen van deze wet voor sommige gemeenten wel heel er nadelig uitvallen. Deze discussie volgen wij op de voet. De gemeente heeft tot dusver het verlies voortvloeiende uit de regeling genomen. In de toekomst (jaar 2020) is er het risico dat bij een gelijkblijvende situatie dat de gemeente wederom een aanzienlijk verlies moet incasseren.

Zoals hiervoor aangegeven wordt de beheersing van de financieringsportefeuille vooral via de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm uitgevoerd.

Kasgeldlimiet

Zoals eerder aangegeven is één van de uitgangspunten van de Wet fido het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Om een grens te stellen aan korte financiering (looptijd tot 1 jaar) is in de Wet fido een wettelijk toegestane norm, de kasgeldlimiet, opgenomen. De limiet is bepaald als een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. De doelstelling is om maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet, omdat kort geld in het geval van een normale rentestructuur goedkoper is dan lang geld.

De kasgeldlimiet 2017 bedraagt voor de gemeente Dronten 8,5% van € 108.800.000 (begroting 2017) = € 9.180.000.

Per kwartaal wordt de gemiddelde liquiditeitspositie, berekend op basis van de drie kwartaal maanden, getoetst aan het bedrag van de kasgeldlimiet. Met ingang van 2009 (Wet fido) hoeven de kwartaalrapportages niet standaard meer naar de toezichthouder verzonden te worden. Voor de interne bedrijfsvoering blijven de kwartaalrapportages van belang voor het signaleren van overschrijdingen. Als de gemiddelde liquiditeitspositie van de drie achtereenvolgende kwartalen drie maal de kasgeldlimiet overschrijdt dan dient de gemeente de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichthouder. Dit moet dan zo ruim mogelijk voorafgaand aan de derde overschrijding, met daarbij een plan van aanpak om weer te gaan voldoen aan de kasgeldlimiet. De toezichthouder kan, indien hij het plan ontoereikend acht, bepalen dat zijn toestemming is vereist voor het aangaan van nieuwe korte leningen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft aan dat het totaal van de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat jaarlijks niet meer dan 20% van begrotingstotaal mag worden afgelost. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.

Uit onderstaande tabel is af te leiden dat de gemeente voor 2017 ruimschoots binnen de gestelde renterisiconorm blijft.

	2017	2018	2019	2020
Berekening renterisiconorm				
De norm is gesteld op een percentage van het begrotingstotaal	20%	20%	20%	20%
Begrotingstotalen	108.800.000	106.300.000	104.600.000	103.500.000
Renterisiconorm	21.760.000	21.260.000	20.920.000	20.700.000
Rente herziening op vaste schuld	0	0	0	0
Aflossing op vaste schuld	2.435.000	2.435.000	2.435.000	2.208.000
Renterisico	2.435.000	2.435.000	2.435.000	2.208.000
Ruimte onder de renterisiconorm (voordeel, ruimte)	19.325.000	18.825.000	18.485.000	18.492.000

Op basis van de liquiditeitsprognose zal er voor 2017 naar verwachting geen langlopende geldlening moeten worden afgesloten.

Saldo en liquiditeitenbeheer

Voor het liquiditeitenbeheer is een overeenkomst (geïntegreerde dienstverlening) met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) gesloten. Door middel van deze overeenkomst worden tijdelijke overtollige middelen door de BNG belegd en kan een tekort aan kortlopende financieringsmiddelen op een voordelige wijze worden geleend. Op deze wijze kan snel over voldoende middelen tegen gunstige condities worden beschikt. Daarnaast zal in 2014 het schatkistbankieren van start gaan. Binnen het ministerie van Financiën wordt schatkistbankieren uitgevoerd door het Agentschap. Voor ons betekent schatkistbankieren dat wij al onze overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat geld en vermogen niet langer bij bijvoorbeeld banken buiten de schatkist mogen worden aangehouden. Overtollige middelen mogen alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden. Vanzelfsprekend blijven wij volledig vrij in de besteding van onze middelen zonder dat het Agentschap daar enige vorm van toezicht op uitoefent of kan uitoefenen. De schatkist biedt geen leen- of roodstandfaciliteit aan. Voor het betalingsverkeer blijven we aangewezen op het bankwezen.

Renteschema:

2017			
a. Externe rentelasten korte/lange financiering		euro	1.075.079
b. Externe rentebaten (deposito/SKB)	-/-	<u>euro</u>	<u>730.000</u>
Totaal door te rekenen externe rente			345.079
c. Rente aan grexen 1,90%	-/-		467.016
Rente projectfinanciering taakvelden	-/-		nvt
Saldo door te rekenen externe rente			-121.937
d1. Rente over eigen vermogen rente 4%			2.905.664
d2. Rente over voorzieningen (CW)			
	infl.corr. 0,7%		<u>276.684</u>
Aan taakvelden (incl overhead) toe te rekenen rente			3.060.411
e. Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (omslag)		-/-	<u>3.656.955</u>
f. Renteresultaat op het taakveld treasury			-596.544

Subsidieparagraaf

Algemeen

De gemeente verleent subsidies om bepaalde doelen te bereiken. De doelen zijn geformuleerd in de programma's van de programmabegroting en in specifieke beleidsnota's. De subsidieverlening moet voldoen aan de regels van de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene subsidieverordening en de subsidiebeleidsregels. Met een subsidie kunnen de kosten van een activiteit geheel of gedeeltelijk worden betaald.

Bestaand beleid

Voor het jaar 2017 is de lokale regelgeving vastgelegd in de volgende documenten:

- Algemene subsidieverordening;
- Subsidiebeleidsregels 2017.

Per afzonderlijke subsidie worden de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend, de verplichtingen waaraan de subsidieontvanger moet voldoen en de wijze van betaling vastgelegd in een subsidiebesluit (beschikking). Waar mogelijk worden prestatieafspraken geformuleerd.

De gemeente Dronten kent basissubsidies en (structurele) activiteitensubsidies.

In de begroting is rekening gehouden met de jaarlijkse indexering zoals in de Kadernota 2017 opgenomen. De meeste activiteitensubsidies worden jaarlijks geïndexeerd. Indexering is echter geen automatisme. Een index wordt pas toegepast wanneer de gesubsidieerde instelling kan aantonen dat sprake is van loon- en prijsstijgingen die het toepassen van een index noodzakelijk maken. De hoogte van de index is maximaal de hoogte van het percentage van de loon- en prijsstijgingen van de subsidieontvanger.

bedragen in € 1.000

FCL	naam FCL	Omschrijving	2017	2018	2019	2020
621046	Overige verkeersmaatregelen te land	o.a. Veilig Verkeer Nederland	20	20	20	20
631033	Economische ontwikkeling Actieplan Centrum Dronten		187	187	187	187
648000	Onderwijsbegeleiding	o.a. stichting WSNS	31	31	31	31
648010	Voor- en vroegschoolse educatie		515	515	515	515
648020	Lokaal Onderwijsbeleid		15	15	15	15
651000	Openbare bibliotheken	exploitatie bibliotheek en huisve	1.509	1.509	1.509	1.509
651002	Openbare bibliotheek gebouw Biddinghuizen	exploitatie bibliotheek	15	15	15	15
651100	Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur		15	15	15	15
651100	Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur		23	23	23	23
651170	Stimuleringsbudget overige maatschappelijke doelen	o.a. bureau gelijke behandeling	33	33	33	33
653050	Stimulering sport		22	22	22	22
653050	Stimulering sport		33	33	33	33
654010	Stimuleringsbudget Kunstprojecten		22	22	22	22
654020	Kunst in openbare ruimte		8	8	8	8
656040	Bevordering recreatie en toerisme	o.a. VVV	13	13	13	13
656050	Stimuleringsbudget Ver. Van Dorpsbelangen		15	15	15	15
656080	4 mei herdenking		10	10	10	10
658060	Multifunctioneel centrum Dronten (Nieuwe Meerpaal)	exploitatie en activiteiten	2.709	2.709	2.709	2.709
658060	Multifunctioneel centrum Dronten (Nieuwe Meerpaal)	rente en aflossing	1.368	1.338	1.308	1.308
661410	Armoedebeleid - beleid		223	217	217	217
661420	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland		348	348	348	348
662100	Subsidie vluchtelingenwerk		20	20	0	0
665000	Beleidsontwikkeling en -adviesing Kinderopvang	peuterspeelzaalwerk	276	276	276	276
666300	Opvang en beschermd wonen WMO		100	100	100	100
667000	Algemene voorziening WMO MO		39	39	39	39
667000	Algemene voorziening WMO MO		37	37	37	37
667010	Algemene voorziening Jeugd		49	49	49	49
667130	Centrum voor Jeugd en Gezin		723	723	723	723
667140	Wijk- en buurtbeheer	buurtbemiddeling	41	41	41	41
672330	Natuur- en milieueducatie		1	1	1	1
Totaal			8.419	8.384	8.334	8.334

Paragraaf informatisering

Er wordt een steeds groter beroep gedaan op onze informatievoorziening mede door (digitale) gegevensuitwisseling vanwege decentralisaties van het Rijk naar de gemeente en samenwerking/gegevensuitwisseling met andere organisaties en overheden.

Dit maakt het voor de gemeente noodzakelijk dat de diverse ontwikkelingen en de onderlinge samenhang duidelijk meerjarig verwoord staan in één integraal document: Het informatiebeleidsplan. In mei 2015 heeft de gemeenteraad het geactualiseerde informatiebeleidsplan 2013-2017 met een doorkijk naar 2018 en 2019 vastgesteld.

Informatiebeleidsplan 2013-2017

Het informatiebeleidsplan is ons stuurinstrument, dat antwoord geeft op de vragen hoe het informatiemanagement is gericht (doelen/ambities), is ingericht (structuur) en wordt verricht (taken/projecten). Dit plan geeft integraal aan op welke punten onze informatievoorziening en daarmee ons informatiebeleid de komende jaren aandacht behoeft.

De coördinatie van het informatiebeleidsplan is belegd bij de afdeling Informatiemanagement.

Het informatiebeleidsplan geeft vanuit een gezonde basis vorm en inhoud aan toekomstige ontwikkelingen. Het sluit aan op de visie en doelstellingen van de organisatie en is onderverdeeld in een thema's.

Deze thema's zorgen voor een scherpere sturing op de ambities en de prioritering van de verschillende projecten.

- Dienstverlening
- Zaakgericht werken
- Gegevensmanagement
- Het Nieuwe Werken
- Vakspecifieke ontwikkelingen
- Professionalisering ICT
- Informatieveiligheid

Hieronder volgt een korte uitleg per thema en worden de ambities voor 2017 benoemd.

Thema A: Dienstverlening

Het thema Dienstverlening is gericht op het gemeente breed verbeteren van de dienstverlening van de gemeente Dronten aan burgers en bedrijven. Binnen dit thema worden alle activiteiten opgepakt die nodig zijn om de verschillende klantcontactkanalen aan te laten sluiten op het Klant Contact Centrum (KCC). Voor de inhoudelijke activiteiten binnen dit thema verwijzen we naar Programma 0 'Verbetering Dienstverlening'.

Thema B: Zaakgericht werken

Met de implementatie van zaakgericht werken wordt het mogelijk om via meerdere klantcontactkanalen de burgers en bedrijven te kunnen informeren over de status van hun aanvraag, maar biedt ook de interne bedrijfsvoering de mogelijkheid om een zaak te kunnen volgen en om zicht te houden op alle lopende dossiers per klant. In 2017 worden de processen uitgebreider ingericht in het zaakstelsel om zaakgericht werken beter te verankeren in de processen.

Thema C: Gegevensmanagement

Gegevensmanagement is onder meer belangrijk voor de doorontwikkeling van het stelsel van basisregistraties en het beheren van de kernregistraties.

Het stelsel is daarbij opgebouwd uit administratieve data en geografische data. Specifieke aandachtspunten hierbij zijn integratie en het bewaken van de kwaliteit en het beheer van de gegevens. Met de invoering van het zaakstelsel kunnen burgers hun aanvraag via dit stelsel volgen voor de diensten van de afdelingen die al over zijn op dit stelsel. De andere afdelingen volgen in de loop van 2016 en 2017. De aansluiting op Mijn.Overheid.nl en de Berichtenbox is vertraagd en zal in 2017 plaatsvinden.

Ook wordt er een begin gemaakt met de inrichting van gegevensmanagement voor de interne bedrijfsvoering van de gemeente en de externe informatievoorziening naar burgers en bedrijven.

Thema D: Het Nieuwe Werken

Het Nieuwe Werken staat voor de ontwikkelingen die het werken binnen de gemeente Dronten prettiger en efficiënter maakt, bijvoorbeeld door plaats- en tijdonafhankelijk werken. Dit vraagt een andere manier van werken in de organisatie, nieuwe manier van leiding geven en stelt eisen aan de hierbij noodzakelijke (digitale) voorzieningen. In 2016 wordt een visie Werkplek 2.0 opgesteld en vanaf 2017 uitgerold voor de wijze waarop Dronten haar medewerkers qua ICT-voorzieningen wil toerusten om het digitaal en plaats onafhankelijker werken nog beter mogelijk te maken en haar rol als modern werkgever verder wil invullen.

Thema E: Vakspecifieke ontwikkelingen

Naast de gemeente brede thema's is er natuurlijk ruimte voor ontwikkeling van de vakspecifieke afdelingen voor zover deze niet onder de gemeente brede thema's vallen. In 2017 hebben onder meer de volgende ontwikkelingen invloed op de informatiearchitectuur:

- Modernisering BRP
- Digitale agenda 2020, waaronder de Omgevingswet
- Geografische gegevensmagazijn
- Cloud- en SaaS-ontwikkelingen voor de diverse applicaties
-

Thema F: Professionalisering ICT

Dit onderdeel gaat enerzijds over het op orde houden van de fysieke ICT voorzieningen (hardware, software en netwerk) en anderzijds over de professionalisering van de ICT organisatie. Eind 2016 of in 2017 zal verdere besluitvorming rondom Overheid en Service (ONS) plaatsvinden, het voormalige Shared Service Centre (SSC). Deze besluitvorming bepaalt de impact voor de afdeling IM. In 2017 wordt het Informatiebeleidsplan vernieuwd. Hierbij worden de nieuwe ontwikkelingen buiten en binnen de organisatie geïnventariseerd, op samenhang beoordeeld, projectmatig gestructureerd en geprioriteerd. Daarnaast zal het procesmatig en projectmatig werken de nodige aandacht krijgen. Ook krijgt het verder professionaliseren van de functioneel applicatiebeheerders van onze applicaties aandacht.

In 2017 worden ook de voormalige i-NUP-bouwstenen Digimelding en Digilevering gerealiseerd. Daarnaast vindt er verdere voorbereiding plaats voor Idensys, de opvolger van eHerkenning. Met de bovenstaande activiteiten ondersteunen we de verbetering van dienstverlening en bedrijfsvoering: een continu proces.

Thema G: Informatieveiligheid

Informatiebeveiliging en de bescherming persoonsgegevens hebben continu aandacht. Het informatieveiligheid beleid is door het College vastgesteld.

In 2017 wordt het Informatiebeveiligingsplan 2017 opgeleverd en voorgelegd aan het College. Hierin staan de gerealiseerde maatregelen en quickwins beschreven en de stand van zaken van de nog te realiseren maatregelen uit het voorafgaande jaar. Tevens zullen hierin nieuwe ontwikkelingen worden vermeld zoals aansluiting op de nieuwe Europese Privacy Verordening en de daaruit voortvloeiende maatregelen. Om m.b.t. de informatiebeveiliging organisatie breed verder in control te komen en te blijven wordt een verbetercyclus ingericht. Daarnaast is het noodzakelijk om risicovolle processen met bijbehorende informatiesystemen in beeld te brengen en er passende beheersmaatregelen voor te treffen.

5. Financiële begroting op programma

FCL	Omschrijving	Uitgaven			Inkomsten		
		Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017	Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017
Programma 0 Algemeen bestuur							
6.001.00	Raad en raadscommissies	560.934	591.883	684.583	0	32.200	0
6.001.10	College van Burgemeester en Wethouders	953.041	1.141.768	963.640	53.000	51.000	28.000
6.002.00	Secretariëpersoneel	3.654	0	0	0	0	0
6.002.01	Bestuursond. Coll B&W	92.001	84.579	9.006	0	0	0
6.002.10	Algemene adviezen	478.343	485.127	68.359	0	0	0
6.002.20	Promotie, representatie, communicatie	671.385	652.488	196.779	154.095	144.000	144.000
6.002.30	Nieuwjaarsbijeenkomst	16.697	15.845	8.460	0	0	0
6.002.40	Kantine	235.078	163.353	127.393	186	0	0
6.002.60	Medezeggenschap- en ondernemingsraad	237.422	239.405	21.506	0	0	0
6.002.70	EGEM-I	107.238	354.057	221.667	0	0	0
6.002.71	Verbeteren dienstverlening	414.849	412.871	237.581	0	0	0
6.002.72	Project Duurzaam Dronten	46.543	79.309	0	5.928	0	0
6.002.73	Project digitaal archiveren	30.939	20.000	180.000	0	0	0
6.002.74	Project bezuinigingen	19.863	19.173	0	0	0	0
6.002.76	BAG	271.678	269.529	41.329	0	5.000	0
6.002.77	Cofinanciering LEADER	0	150.000	150.000	0	0	0
6.002.78	Project implementatie KCC	0	69.800	6.500	0	0	0
6.002.79	Project optimalisatie Balie en Telefonie	0	17.000	21.000	0	0	0
6.002.80	Project optimalisatie Internet	6.709	15.391	8.500	0	0	0
6.003.00	Bevolkingsadministratie	1.705.838	1.700.771	1.248.687	9.104	0	0
6.003.10	Verkiezingen	129.274	101.117	64.477	0	0	0
6.004.10	Secretarieleges burgerzaken	307.203	226.400	226.400	661.978	608.900	608.900
6.005.00	Bestuurlijke samenwerking	71.705	126.690	93.346	0	0	0
6.006.00	Bestuursondersteuning raad	204.052	203.241	185.966	0	0	0
6.007.00	Overhead algemeen	0	0	-742.247	0	0	0
6.007.01	Huisvestingkosten gemeentehuis	0	0	709.442	0	0	0
6.007.02	Huisvestingkosten gemeentewerken	0	0	455.122	0	0	0
6.007.03	Automatiseringskosten	0	0	2.095.121	0	0	0
6.007.04	Administratiekosten	0	0	407.170	0	0	1.500
6.007.05	Overige personeelskosten	0	0	510.839	0	0	452.339
6.007.06	Loonkosten overhead	0	0	673.210	0	0	0
6.007.07	vervoer- en materialenbeheer	0	0	5.000	0	0	5.000
6.007.10	Concerndiensten	0	0	2.681.333	0	0	0
6.007.15	Directie	0	0	856.425	0	0	0
6.007.20	Informatiemanagement	0	0	1.126.969	0	0	0
6.007.25	Directieondersteuning en Controle	0	0	207.150	0	0	0
6.007.30	Maatschappelijke Ontwikkeling	0	0	288.428	0	0	0
6.007.40	Sociale Zaken	0	0	301.387	0	0	0
6.007.45	Publiekszaken	0	0	120.051	0	0	0
6.007.50	Vergunningen, handhaving en veiligheid	0	0	131.643	0	0	0
6.007.60	Ruimtelijke en Economische Ontwikkelingen	0	0	170.572	0	0	0
6.007.70	Afvalinzameling en Accommodatiebeheer	0	0	218.439	0	0	0
6.007.90	Ruimtelijke Realisatie en Beheer	0	0	380.002	0	0	0
6.008.00	Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	63.051	0	0	0
	Totaal programma 0	6.564.445	7.139.797	15.424.286	884.290	841.100	1.239.739
Programma 1 Openbare orde en veiligheid							
6.120.10	Brandweerkazernes	365.118	359.100	336.618	109.599	86.000	86.000
6.120.30	Brandmelding en alarmering	1.552	716	0	0	0	0
6.120.60	Brandweerregio Flevoland	1.266.090	1.275.471	1.275.471	2.843	0	0
6.120.90	Rampenbestrijding	283.990	306.431	208.667	0	0	0
6.140.00	Dierenbescherming	15.269	33.126	25.948	0	0	0
6.140.20	Integraal veiligheidsbeleid	194.566	263.610	119.000	0	0	0
6.140.30	Vergunningen openbare orde en veiligheid	1.030.920	1.008.700	696.916	38.684	25.000	41.000
	Totaal programma 1	3.157.504	3.247.154	2.662.620	151.126	111.000	127.000

FCL	Omschrijving	Uitgaven			Inkomsten		
		Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017	Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat							
6.210.00	Beleidsontwikkeling en advisering wegen	35.035	37.912	11.237	0	0	0
6.210.10	Bruggen en kunstwerken	436.938	480.841	601.445	144.353	160.992	205.570
6.210.20	Wegen, straten, pleinen buiten bebouwde kom	508.040	662.227	304.911	5.356	152.269	2.269
6.210.30	Wegen, straten, pleinen binnen bebouwde kom	5.536.078	5.508.258	6.304.703	2.212.094	1.986.368	2.111.661
6.210.35	Andere wegen, straten, pleinen wijkbeheer	202.394	221.119	152.985	0	0	0
6.210.40	Aanleg inritten	24.050	0	0	0	8.463	8.463
6.210.45	Waarschuwborden, wegwijzers etc.	125.610	198.513	133.959	0	49.538	49.538
6.210.46	Overige verkeersmaatregelen te land	566.699	416.962	67.240	169.643	37.918	37.918
6.210.50	Gladheidsbestrijding	240.433	248.904	97.025	0	0	0
6.210.60	Onkruidbestrijding op verhardingen	56.560	225.404	221.236	0	0	0
6.210.70	Invaliden parkeervoorziening	14.336	19.225	5.387	15.978	8.315	8.315
6.210.80	Openbare verlichting	1.853.271	2.023.968	1.435.991	831.164	798.445	496.814
6.210.90	Abri's	608	346	346	0	454	454
6.214.00	Parkeervoorzieningen	58.314	503.312	317.708	0	2.269	2.269
6.214.10	Parkeergarage	50.902	26.660	21.242	8.363	0	0
6.215.00	Parkeerbelasting	0	0	0	22.333	8.361	8.361
6.240.00	Watergangen, drainage en duikers	82.409	81.707	45.195	0	0	0
6.240.10	Waterstaatswerken	146.584	145.937	145.937	0	0	0
	Totaal programma 2	9.938.261	10.801.295	9.866.547	3.409.284	3.213.392	2.931.632
Programma 3 Economische zaken							
6.310.00	Straatmarkten	36.622	36.114	16.332	0	0	0
6.310.10	Standplaatsen	6.400	5.116	5.116	32.453	17.000	17.000
6.310.30	Instellingen handel en ambacht (ov. winkelcentra)	511.623	562.366	378.592	0	0	0
6.310.31	Economische ontwikkeling ESA	120.777	110.000	0	73.220	0	0
6.310.32	Economische ontwikkeling Oostkant	80.287	100.400	138.667	36.318	0	0
6.310.33	Economische ontwikkeling actieplan centrum Dronten	52.011	285.885	567.000	0	0	0
6.310.34	Economische ontwikkeling Van Eiland naar Wijland	32.172	368.000	0	0	0	0
6.310.35	Acquisitie en promotie EZ	188.371	190.713	33.243	14.873	31.000	31.000
6.310.36	Economische Ontwikkeling Poort van Dronten	14.897	0	0	0	0	0
6.310.40	Herinrichting industrieterrein	54.905	54.678	54.451	73	0	0
6.310.45	Leegstaande gebouwen	6.477	6.252	0	0	0	0
6.310.50	Barakken	5.428	267	267	0	0	0
6.310.55	Duurzaam ondernemen (Ov.ind.aangel.)	0	0	0	82	0	0
6.311.00	Baten marktelden	0	0	0	26.556	27.550	27.550
6.340.00	Land- en tuinbouwontwikkeling	34.728	33.344	0	0	0	0
6.340.10	Landerijen	28.883	24.687	22.484	77.171	70.721	70.721
	Totaal programma 3	1.173.582	1.777.822	1.216.152	260.746	146.271	146.271
Programma 4 Onderwijs							
6.420.05	Beleid onderwijs en onderwijshuisvesting	185.198	178.583	0	0	0	0
6.420.50	Niet vergoede voorzieningen; logopedie	0	0	0	0	0	0
6.421.00	Openbaar basisonderwijs	932.960	800.844	830.896	67.361	66.000	66.000
6.421.10	Vereniging voor PC onderwijs	523.801	588.406	477.435	13.622	58.000	8.000
6.421.20	Vereniging voor RK onderwijs	448.624	482.119	445.333	9.942	2.500	2.500
6.421.30	Vereniging voor gereformeerd onderwijs	113.019	65.355	51.011	43.887	0	0
6.431.00	Speciaal onderwijs	69.103	90.159	80.997	169	0	0
6.441.00	Almere college	484.119	904.112	600.672	0	0	0
6.441.05	Ichthus College	446.158	667.746	646.272	0	0	0
6.441.10	Praktijkonderwijs	124.992	121.897	42.119	0	0	0
6.480.00	Onderwijsbegeleiding	32.494	31.360	31.360	0	0	0
6.480.10	Gemeenschappelijke onderwijs achterstanden	618.195	636.458	624.742	540.456	534.535	534.535
6.480.20	Lokaal onderwijsbeleid	4.446	43.252	217.192	0	0	0
6.480.50	Leerlingenvervoer	1.386.876	1.454.727	1.326.158	7.188	8.378	8.378
6.480.60	Leerplichtwet	364.759	225.942	30.657	206.512	97.260	97.260
6.482.00	Volwasseneducatie	27.087	156.358	104.102	27.087	156.358	104.102
6.482.10	Basiseducatie (geb. Anker + Ketting)	19.463	16.184	11.973	43.772	34.000	34.000
	Totaal programma 4	5.781.292	6.463.502	5.520.919	959.995	957.031	854.775

FCL	Omschrijving	Uitgaven			Inkomsten		
		Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017	Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017
Programma 5 Cultuur en recreatie							
6.510.00	FlevoMeer Bibliotheek	1.535.754	1.562.570	1.509.803	0	0	0
6.510.02	Openbare bibliotheek gebouw Biddinghuizen	15.999	16.124	15.000	0	0	0
6.510.03	Openbare bibliotheek gebouw Swifterbant	17.264	13.956	9.788	41.067	38.118	38.118
6.511.00	Beleid welzijn, sport en cultuur	204.742	251.126	103.014	0	0	0
6.511.70	Stimuleringsbudget ov maatschappelijke doelen	30.853	32.526	32.526	0	0	0
6.530.00	Tennisbanen	2.463	0	0	0	0	0
6.530.20	Zwembad Overboord Dronten	238.349	334.339	236.142	26.613	332.852	332.852
6.530.21	Zwembad De Alk te Biddinghuizen	54.351	28.480	25.065	25.412	0	0
6.530.22	Zwembad De Abelen te Swifterbant	56.165	28.284	24.873	34.361	0	0
6.530.30	De 5 gymnastieklokalen	127.021	100.048	92.030	33.413	0	0
6.530.31	Sporthallen 't Dok	292.058	195.655	152.712	144.910	18.816	18.816
6.530.32	Sportzaal De Stal	94.011	84.646	82.145	7.567	76.140	76.140
6.530.33	Sportzaal De Beurs	104.522	98.012	94.413	8.983	9.458	9.458
6.530.34	Sportzaal De Landing	74.165	38.302	35.208	35.283	13.870	13.870
6.530.40	Exploitatie binnensport accomodaties	1.652.345	1.661.345	1.626.334	1.314.033	990.647	990.647
6.530.45	Exploitatie buitensport accomodaties	350.521	329.460	291.414	107.713	95.588	95.588
6.530.50	Stimulering sport	83.301	67.704	107.341	0	0	0
6.530.55	Brede impuls combinatiefuncties	214.133	321.000	0	413	0	0
6.531.00	Sportvelden	279.372	456.587	511.879	1.010	0	0
6.531.10	Recreatieterreinen	1.375	1.590	1.561	0	0	0
6.540.10	Stimuleringsbudget Kunstprojecten	14.954	25.338	112.886	0	0	0
6.540.20	Kunst in openbare ruimte	59.518	62.061	45.389	0	0	0
6.540.30	Bijdrageregeling onderhoud kerktorens	3.582	3.100	3.100	0	0	0
6.541.00	Erfgoedcentrum Flevoland	74.099	80.633	150.633	0	0	0
6.550.00	Dorpsbossen	304.614	323.035	208.032	1.991	20.454	20.454
6.560.00	Beleidsontw en advisering openbaar groen	51.786	49.866	15.270	0	0	0
6.560.10	Openbaar groen / RRB	2.293.208	2.310.536	2.418.101	23.871	24.266	24.266
6.560.20	Wijkbeheer	57.512	61.414	62.233	0	0	0
6.560.30	Ontwikkelingsplannen recreatie en toerisme	85.485	87.181	58.105	5.000	0	0
6.560.40	Bevordering recreatie en toerisme	115.614	128.001	14.588	6.549	0	0
6.560.50	Stimuleringsbudget Ver. Van Dorpsbelangen	15.000	15.000	15.000	0	0	0
6.560.60	Pleziervaartunit Biddinghuizen	248	0	0	0	0	0
6.560.70	Stranden en voorlanden	125.756	117.900	32.238	4.280	4.127	4.127
6.560.80	4 mei herdenking	12.524	13.145	11.629	0	1.134	1.134
6.580.10	t Koetshuis te Biddinghuizen	100.964	67.768	60.555	31.244	0	0
6.580.15	MFG Biddinghuizen	700.399	750.353	663.700	7.500	0	0
6.580.20	De Steiger te Swifterbant	137.492	59.300	51.655	73.927	0	0
6.580.50	Volkstuinen	0	5.953	5.953	11.131	10.482	10.482
6.580.60	MFC Dronten (Meerpaal)	5.461.535	5.387.670	5.290.136	838.624	807.447	776.271
6.580.75	Voorzieningen Biddinghuizen en Swifterbant	42.729	108.543	468.958	0	0	0
6.580.81	Speelplaatsen	470.738	579.989	298.252	0	0	0
	Totaal programma 5	15.556.520	15.858.540	14.937.661	2.784.893	2.443.399	2.412.223
Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk							
6.610.00	Bijstandsverlening	42.093	0	0	145.299	0	0
6.610.10	Bijstand inkomensdeel WWB	10.359.963	10.571.047	9.877.098	8.494.624	8.928.339	8.928.339
6.610.30	Besluit zelfstandigen	754.864	629.311	490.000	447.544	372.185	286.962
6.610.40	Algemene uitgaven	118.572	142.650	142.650	0	0	0
6.611.00	Sociale werkvoorziening	2.171.151	2.222.800	1.979.790	17.550	0	0
6.614.00	Armoedebeleid - uitvoering	1.410.528	1.292.697	1.247.921	64.003	18.151	18.151
6.614.10	Armoedebeleid - zelfstandigen	559.493	850.661	354.800	0	0	0
6.614.20	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	385.514	381.026	398.684	15.093	0	0
6.621.00	Subsidie vluchtelingenwerk	71.875	35.000	20.000	32.000	0	0
6.621.10	Subsidie vluchtelingenwerk	0	178.000	0	0	0	0
6.623.00	Uitvoering WWB werkdeel	2.395.585	2.593.866	1.230.782	0	0	0
6.623.01	Beleid participatie	86.965	110.444	12.096	0	0	0
6.623.02	Project transitie participatiewet	160.630	177.535	0	0	0	0
6.623.10	Uitvoering Inburgering	36.672	110.147	11.158	0	0	0

FCL	Omschrijving	Uitgaven			Inkomsten		
		Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017	Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017
Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk							
6.650.00	Beleidsontw en advisering Kinderopvang	327.072	300.376	306.196	0	0	0
6.650.10	Peuterspeelzaal De Woelwaters	1.521	834	0	657	0	0
6.650.11	Peuterspeelzaal Swifterbant	17.811	17.266	15.386	10.278	14.241	14.241
6.650.12	Peuterspeelzaal Dronten-West	50.041	9.748	30.604	9.888	0	28.180
6.650.13	Peuterspeelzaal Takkie	17.385	14.788	12.929	28.798	0	0
6.650.14	Peuterspeelzaal Pippeloentje	13.880	13.275	11.608	67.390	0	0
6.650.20	Kinderopvang Beregoed	14.805	14.805	14.805	0	0	0
6.650.21	Subsidiering kinderopvang	69.145	74.753	74.577	78	17.388	17.388
6.650.30	Subsidiering Buitenschoolse kinderopvang	18.434	11.924	11.924	19.531	0	0
6.661.00	WMO woningaanpassingen	285.512	301.972	443.828	0	6.000	6.000
6.661.10	WMO rolstoelen	371.898	296.229	221.701	0	0	0
6.662.00	Gestructureerd huishouden (WMO oud)	1.747.910	2.409.155	2.216.948	0	0	0
6.662.10	WMO vervoer	381.827	467.297	439.788	2.778	0	0
6.662.20	Maatschappelijke begeleiding WMO nieuw (zin)	2.710.596	2.441.889	2.539.588	6.097	0	0
6.663.00	Opvang en beschermd wonen WMO	110.895	100.000	100.000	0	0	0
6.667.00	Eigen bijdragen wmo	0	0	0	775.213	775.213	775.213
6.670.00	Algemene voorziening WMO	333.214	1.339.008	1.379.554	35.197	18.500	12.000
6.670.01	Programmabureau Transities	388.932	399.480	0	0	0	0
6.670.02	Transitie Jeugdwet	276.858	107.131	6.015	0	0	0
6.670.03	Transitie AWBZ	170.455	163.373	0	0	0	0
6.670.10	Algemeen beleid Jeugd	130.431	141.507	59.231	0	0	0
6.670.20	Algemene voorziening WMO SZ	291.726	299.562	299.562	0	0	0
6.671.00	Uitvoeringskosten WMO	1.255.663	1.417.147	859.613	0	0	0
6.671.10	Front en Backoffice WMO en Jeugd	239.320	176.897	176.897	0	0	0
6.671.20	Toegang & Werkwijze en Preventie Jeugd	1.240.102	2.118.536	1.201.870	0	0	0
6.671.30	Centrum voor Jeugd en Gezin (WMO)	1.020.430	993.473	854.095	0	0	0
6.671.40	Wijk- en buurtbeheer	512.667	510.285	61.596	0	0	0
6.672.00	Maatschappelijke begeleiding WMO (PGB)	769.639	701.488	1.023.095	0	0	0
6.672.10	Ondersteuning Jeugd (PGB)	1.654.809	1.775.890	1.511.687	0	0	0
6.682.00	Ondersteuning Jeugd (ZIN)	1.701.791	1.753.993	1.703.993	0	0	0
6.682.10	Hulp Jeugd	5.088.412	4.900.264	4.401.399	0	0	0
6.683.00	Hulp in het kader van Veiligheid	1.088.829	692.524	714.755	0	0	0
6.687.00	Ouderbijdragen	0	0	0	207	0	0
	Totaal programma 6	40.855.914	43.260.053	36.458.223	10.172.227	10.150.017	10.086.474
Programma 7 Volksgezondheid							
6.714.00	GGD voor Flevoland	648.015	738.427	799.498	0	0	0
6.714.10	Overige openbare gezondheidszorg	0	32.000	229.000	0	0	0
6.721.00	Vuilophaal en -afvoer	4.237.376	3.766.344	3.224.056	936.944	476.682	417.211
6.721.10	Klein gevaarlijk afval	26.610	0	0	0	0	0
6.721.20	Beleidsontwikkeling en advisering	2.795	0	0	0	0	0
6.722.00	Riolen en rioolgemalen	2.144.347	4.483.052	1.889.942	11.470	2.246.000	0
6.722.10	Aansluiting riolering	80.211	149.250	121.966	129.745	267.414	267.414
6.722.20	Beleidsontw en advisering riolen en rioolgemalen	92.859	0	0	73.731	0	0
6.723.00	Uitvoering wet geluidhinder	60.324	58.950	24.275	0	0	0
6.723.10	Uitvoering wet milieubeheer	120.892	125.895	165.464	27	3.500	3.500
6.723.20	Uitvoering wet bodembescherming	20.140	36.046	28.251	0	0	0
6.723.30	Natuur- en milieueducatie	4.537	4.831	4.831	0	0	0
6.723.40	Regioplan Wind	83.573	128.339	90.000	0	0	0
6.723.50	PUEV	4.750	4.585	0	7.500	0	0
6.723.80	Omgevingsdienst Flevoland (OFGV)	629.941	599.539	730.708	0	0	0
6.723.90	Ongediertebestrijding	2.525	368	368	0	0	0
6.724.00	Begraafplaats	573.745	547.078	350.375	2.100	0	0
6.725.00	Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	0	0	0	3.912.209	3.823.856	3.925.694
6.726.00	Baten rioolrechten	0	0	0	2.332.405	2.480.052	2.241.000
6.732.00	Baten begraafplaatsrechten	0	0	0	477.519	320.000	320.000
	Totaal programma 7	8.732.640	10.674.704	7.658.734	7.883.651	9.617.504	7.174.819

FCL	Omschrijving	Uitgaven			Inkomsten		
		Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017	Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017
Programma 8 Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting							
6.810.00	Bestemmingsplannen	836.518	780.592	77.985	1.732	3.861	3.861
6.810.01	Bestemmingsplannen i.o.v. derden	76.688	53.155	0	13.551	0	0
6.810.10	Ontwikkelingsplannen Ruimtelijke Ordening	560.742	512.294	826.298	8.343	0	0
6.810.11	Ontwikkelingsplannen Hanzekwartier	30.994	-229.840	385.080	0	0	0
6.822.00	Bouw- en woningtoezicht	1.157.156	1.129.028	1.199.664	39.339	0	0
6.822.10	Welstandtoezicht	54.498	51.067	45.421	0	0	0
6.822.30	Woonwagencentrum	88.328	83.484	82.060	39.314	23.714	23.714
6.822.40	Woonschepen en woonhavens	2.615	-209	0	6.842	7.300	8.000
6.822.50	Overige volkshuisvestingsaangelegenheden	193.207	196.666	41.775	1.029	0	0
6.822.60	MFG Swifterbant huurwoningen	0	0	0	0	0	0
6.822.70	Vastgoed en landmeten	280.714	305.146	74.175	82.281	25.000	17.000
6.823.00	Bouwvergunningen	0	0	0	633.501	1.096.602	1.096.602
6.830.00	Grondbedrijf, gronden in exploitatie	1.521.298	3.081.184	2.286.846	3.784.523	2.943.946	2.286.846
6.830.10	Grondbedrijf, gronden niet in exploitatie	0	0	0	67.022	0	0
6.830.20	Grondbedrijf, erfpachtsgronden	43.221	21.022	9.400	55.656	46.364	46.364
6.830.30	Voorraad gronden en hulpstoffen	224.579	559.707	232.056	47.419	0	0
	Totaal programma 8	5.070.557	6.543.296	5.260.760	4.780.550	4.146.787	3.482.387
Programma 9 Algemeen							
6.911.00	Geldleningen	7.120	12.096	12.096	211.585	1.222.764	1.222.764
6.914.10	Hypotheken ambtenaren	5.803	5.274	4.167	6.166	5.274	4.697
6.922.10	Niet functioneel in te delen	531.276	1.413.843	1.265.739	517.176	15.966	15.966
6.930.00	Uitvoering wet WOZ	693.759	482.500	477.500	0	50.000	50.000
6.940.00	Heffing en invordering belastingen	30.557	27.092	0	5.118	0	0
6.960.00	Saldo van kostenplaatsen	-201.897	1.897.111	0	55.631	0	0
	Totaal programma 9	1.066.618	3.837.916	1.759.502	795.676	1.294.004	1.293.427
Algemene dekkingsmiddelen							
6.330.00	Energievoorziening/dividend Nuon	1.041	1.041	1.041	657.626	564.089	339.089
6.330.10	Drinkwatervoorziening	101.625	85.475	46.732	347.043	328.134	317.734
6.913.00	Overige financiële middelen	0	0	0	97.728	97.000	97.000
6.914.00	Bespaarde rente reserves	575.836	442.664	442.664	3.635.488	3.471.693	3.471.683
6.921.00	Algemene uitkeringen	0	0	0	32.018.277	34.030.834	32.540.925
6.923.00	Integratie-uitkering sociaal domein	0	0	0	22.148.303	20.623.083	19.213.762
6.931.00	OZB gebruikers	0	0	0	1.707.701	1.423.403	1.432.360
6.932.00	OZB eigenaren	0	0	0	7.591.337	7.546.090	7.619.333
6.935.00	Forensenbelasting	0	0	0	166.808	182.000	182.000
6.936.00	Toeristenbelasting	0	0	0	1.044.853	1.036.600	1.036.600
6.937.00	Hondenbelasting	0	0	0	272.914	285.000	285.000
6.938.00	Reclamebelasting	0	0	0	0	190.000	190.000
6.939.00	Precariobelasting	0	0	0	922.435	915.000	915.000
	Totaal algemene dekkingsmiddelen	678.503	529.180	490.437	70.610.513	70.692.926	67.640.486
Onvoorzien							
6.922.00	Onvoorziene uitgaven/inkomsten	0	57.338	142.000	0	0	0
	Totaal Onvoorzien	0	57.338	142.000	0	0	0
Mutaties reserves							
6.980.00	Mutaties reserves hfd. 0 t/m 9	6.600.929	46.427.791	407.789	11.848.108	47.610.979	1.153.501
	Totaal mutaties reserves	6.600.929	46.427.791	407.789	11.848.108	47.610.979	1.153.501
	Totaal lasten en baten	105.176.765	156.618.388	101.805.630	114.541.058	151.224.410	98.542.734
6.990.00	Saldo rekening na bestemming	-9.364.293	5.393.978	3.262.896			

Financiële begroting op taakvelden cf BBV

Taakveld	Omschrijving taakveld	FCL	Omschrijving	Uitgaven			Inkomsten		
				Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017	Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017
0	Bestuur en ondersteuning								
0.1	Bestuur	6.001.00	Raad en raadscommissies	560.934	591.883	684.583	0	32.200	0
0.1	Bestuur	6.001.10	College van Burgemeester en Wethouders	953.041	1.141.768	963.640	53.000	51.000	28.000
0.1	Bestuur	6.002.00	Secretariëpersoneel	3.654	0	0	0	0	0
0.1	Bestuur	6.002.01	Bestuursond. Coll B&W	92.001	84.579	9.006	0	0	0
0.1	Bestuur	6.005.00	Bestuurlijke samenwerking	71.705	126.690	93.346	0	0	0
0.1	Bestuur	6.006.00	Bestuursondersteuning raad	204.052	203.241	185.966	0	0	0
0.2	Burgerzaken	6.003.00	Bevolkingsadministratie	1.705.838	1.700.771	1.248.687	9.104	0	0
0.2	Burgerzaken	6.003.10	Verkiezingen	129.274	101.117	64.477	0	0	0
0.2	Burgerzaken	6.004.10	Secretariële burgerzaken	307.203	226.400	226.400	661.978	608.900	608.900
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	6.008.00	Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	63.051	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.002.10	Algemene adviezen	478.343	485.127	68.359	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.002.20	Promotie, representatie, communicatie	671.385	652.488	196.779	154.095	144.000	144.000
0.4	Ondersteuning organisatie	6.002.30	Nieuwjaarsbijeenkomst	16.697	15.845	8.460	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.002.40	Kantine	235.078	163.353	127.393	186	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.002.60	Medezeggenschap- en ondernemingsraad	237.422	239.405	21.506	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.002.70	EGEM-I	107.238	354.057	221.667	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.002.71	Verbeteren dienstverlening	414.849	412.871	237.581	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.002.72	Project Duurzaam Dronten	46.543	79.309	0	5.928	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.002.73	Project digitaal archiveren	30.939	20.000	180.000	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.002.74	Project bezuinigingen	19.863	19.173	0	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.002.78	Project implementatie KCC	0	69.800	6.500	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.002.79	Project optimalisatie Balie en Telefonie	0	17.000	21.000	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.002.80	Project optimalisatie Internet	6.709	15.391	8.500	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.00	Overhead algemeen	0	0	-742.247	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.01	Huisvestingskosten gemeentehuis	0	0	709.442	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.02	Huisvestingskosten gemeentewerken	0	0	455.122	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.03	Automatiseringskosten	0	0	2.095.121	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.04	Administratiekosten	0	0	407.170	0	0	1.500
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.05	Overige personeelskosten	0	0	510.839	0	0	452.339
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.06	Loonkosten overhead	0	0	673.210	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.07	vervoer- en materialenbeheer	0	0	5.000	0	0	5.000
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.10	Concerndiensten	0	0	2.681.333	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.15	Directie	0	0	856.425	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.20	Informatiemanagement	0	0	1.126.969	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.25	Directieondersteuning en Controle	0	0	207.150	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.30	Maatschappelijke Ontwikkeling	0	0	288.428	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.40	Sociale Zaken	0	0	301.387	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.45	Publiekszaken	0	0	120.051	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.50	Vergunningen, handhaving en veiligheid	0	0	131.643	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.60	Ruimtelijke en Economische Ontwikkelingen	0	0	170.572	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.70	Afvalinzameling en Accommodatiebeheer	0	0	218.439	0	0	0
0.4	Ondersteuning organisatie	6.007.90	Ruimtelijke Realisatie en Beheer	0	0	380.002	0	0	0
0.5	Treasury	6.330.00	Energievoorziening/dividend Nuon	1.041	1.041	1.041	657.626	564.089	339.089
0.5	Treasury	6.330.10	Drinkwatervoorziening	101.625	85.475	46.732	347.043	328.134	317.734
0.5	Treasury	6.911.00	Geldleningen	7.120	12.096	12.096	211.585	1.222.764	1.222.764
0.5	Treasury	6.914.10	Hypotheek ambtenaren	5.803	5.274	4.167	6.166	5.274	4.697
0.5	Treasury	6.913.00	Overige financiële middelen	0	0	0	97.728	97.000	97.000
0.5	Treasury	6.914.00	Bespaarde rente reserves	575.836	442.664	442.664	3.635.488	3.471.693	3.471.683
0.61	OZB woningen	6.932.00	OZB eigenaren	0	0	0	7.591.337	7.546.090	7.619.333
0.62	OZB-niet woningen	6.930.00	Uitvoering wet WOZ	693.759	482.500	477.500	0	50.000	50.000
0.62	OZB-niet woningen	6.931.00	OZB gebruikers	0	0	0	1.707.701	1.423.403	1.432.360
0.63	Parkeerbelasting	6.215.00	Parkeerbelasting	0	0	0	22.333	8.361	8.361
0.64	Belastingen overig	6.934.00	Baatbelasting	0	0	0	0	0	0
0.64	Belastingen overig	6.940.00	Heffing en invordering belastingen	30.557	27.092	0	5.118	0	0
0.64	Belastingen overig	6.937.00	Hondenbelasting	0	0	0	272.914	285.000	285.000
0.64	Belastingen overig	6.938.00	Reclamebelasting	0	0	0	0	190.000	190.000
0.64	Belastingen overig	6.939.00	Precariobelasting	0	0	0	922.435	915.000	915.000
0.7	Algemene uitkeringen en ov uitkeringen GF	6.921.00	Algemene uitkeringen	0	0	0	32.018.277	34.030.834	32.540.925
0.7	Algemene uitkeringen en ov uitkeringen GF	6.923.00	Integratie-uitkering sociaal domein	0	0	0	22.148.303	20.623.083	19.213.762
0.8	Overige baten en lasten	6.922.10	Niet functioneel in te delen	531.276	1.413.843	1.265.739	517.176	15.966	15.966
0.8	Overige baten en lasten	6.960.00	Saldo van kostenplaatsen	-201.897	1.897.111	0	55.631	0	0
0.8	Overige baten en lasten	6.922.00	Onvoorzien uitgaven/inkomsten	0	0	57.338	142.000	0	0
0.10	Mutaties reserves	6.980.00	Mutaties reserves hfd. 0 t/m 9	6.600.929	46.427.791	407.789	11.848.108	47.610.979	1.153.501
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	6.990.00	Saldo rekening na bestemming	9.364.293	-5.393.978	-3.262.896	0	0	0
	Totaal taakvelden 0. bestuur en ondersteuning			24.003.110	52.178.515	14.769.789	82.949.258	119.223.770	70.116.914
1	Veiligheid								
1.1	Crisisbeheer en brandweer	6.120.10	Brandweerkazernes	365.118	359.100	336.618	109.599	86.000	86.000
1.1	Crisisbeheer en brandweer	6.120.30	Brandmelding en alarmering	1.552	716	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheer en brandweer	6.120.60	Brandweerregio Flevoland	1.266.090	1.275.471	1.275.471	2.843	0	0
1.1	Crisisbeheer en brandweer	6.120.90	Rampenbestrijding	283.990	306.431	208.667	0	0	0
1.1	Crisisbeheer en brandweer	6.140.00	Dierenbescherming	15.269	33.126	25.948	0	0	0
1.1	Crisisbeheer en brandweer	6.140.20	Integraal veiligheidsbeleid	194.566	263.610	119.000	0	0	0
1.1	Crisisbeheer en brandweer	6.140.30	Vergunningen openbare orde en veiligheid	1.030.920	1.008.700	696.916	38.684	25.000	41.000
	Totaal taakvelden 1. veiligheid			3.157.504	3.247.154	2.662.620	151.126	111.000	127.000

Taak veld	Omschrijving taakveld	FCL	Omschrijving	Uitgaven			Inkomsten		
				Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017	Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017
2	Verkeer en vervoer								
2.1	Verkeer en vervoer	6.210.00	Beleidsontwikkeling en advisering wegen	35.035	37.912	11.237	0	0	0
2.1	Verkeer en vervoer	6.210.10	Bruggen en kunstwerken	436.938	480.841	601.445	144.353	160.992	205.570
2.1	Verkeer en vervoer	6.210.20	Wegen, straten, pleinen buiten bebouwde kom	508.040	662.227	304.911	5.356	152.269	2.269
2.1	Verkeer en vervoer	6.210.30	Wegen, straten, pleinen binnen bebouwde kom	5.536.078	5.508.258	6.304.703	2.212.094	1.986.368	2.111.661
2.1	Verkeer en vervoer	6.210.35	Andere wegen, straten, pleinen wijkbeheer	202.394	221.119	152.985	0	0	0
2.1	Verkeer en vervoer	6.210.40	Aanleg inritten	24.050	0	0	0	8.463	8.463
2.1	Verkeer en vervoer	6.210.45	Waarschuwingborden, wegwijzers etc.	125.610	198.513	133.959	0	49.538	49.538
2.1	Verkeer en vervoer	6.210.46	Overige verkeersmaatregelen te land	566.699	416.962	67.240	169.643	37.918	37.918
2.1	Verkeer en vervoer	6.210.50	Gladheidsbestrijding	240.433	248.904	97.025	0	0	0
2.1	Verkeer en vervoer	6.210.60	Onkruidbestrijding op verhardingen	56.560	225.404	221.236	0	0	0
2.1	Verkeer en vervoer	6.210.70	Invaliden parkeervoorziening	14.336	19.225	5.387	15.978	8.315	8.315
2.1	Verkeer en vervoer	6.210.80	Openbare verlichting	1.853.271	2.023.968	1.435.991	831.164	798.445	496.814
2.1	Verkeer en vervoer	6.210.90	Abri's	608	346	346	0	454	454
2.2	Parkeren	6.214.00	Parkeervoorzieningen	58.314	503.312	317.708	0	2.269	2.269
2.2	Parkeren	6.214.10	Parkeergarage	50.902	26.660	21.242	8.363	0	0
2.4	Economische havens en waterwegen	6.240.00	Watergangen, drainage en duikers	82.409	81.707	45.195	0	0	0
2.4	Economische havens en waterwegen	6.240.10	Waterstaatswerken	146.584	145.937	145.937	0	0	0
	Totaal taakvelden 2. Verkeer en vervoer			9.938.261	10.801.295	9.866.547	3.386.951	3.205.031	2.923.271
3	Economie								
3.1	Economische ontwikkeling	6.310.00	Straatmarkten	36.622	36.114	16.332	0	0	0
3.1	Economische ontwikkeling	6.310.10	Standplaatsen	6.400	5.116	5.116	32.453	17.000	17.000
3.1	Economische ontwikkeling	6.002.77	Cofinanciering LEADER	0	150.000	150.000	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.310.30	Instellingen handel (ov. winkelcentra)	511.623	562.366	378.592	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.310.31	Economische ontw SEA	120.777	110.000	0	73.220	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.310.32	Economische ontw Oostkant	80.287	100.400	138.667	36.318	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.310.33	Economische ontw actieplan centrum Dronten	52.011	285.885	567.000	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.310.34	Economische ontw Van Eiland naar Wijland	32.172	368.000	0	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.310.35	Acquisitie en promotie EZ	188.371	190.713	33.243	14.873	31.000	31.000
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.310.36	Economische Ontwikkeling Poort van Dronten	14.897	0	0	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.310.40	Herinrichting industrieterrein	54.905	54.678	54.451	73	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.310.45	Leegstaande gebouwen	6.477	6.252	0	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.310.50	Barakken	5.428	267	267	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.310.55	Duurzaam ondernemen (Ov.ind.aangel.)	0	0	0	82	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.340.00	Land- en tuinbouwontwikkeling	34.728	33.344	0	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.340.10	Landerijen	28.883	24.687	22.484	77.171	70.721	70.721
3.3	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	6.311.00	Baten marktelden	0	0	0	26.556	27.550	27.550
3.4	Economische promotie	6.935.00	Forensenbelasting	0	0	0	166.808	182.000	182.000
3.4	Economische promotie	6.936.00	Toeristenbelasting	0	0	0	1.044.853	1.036.600	1.036.600
	Totaal taakvelden 3. Economie			1.173.582	1.927.822	1.366.152	1.472.407	1.364.871	1.364.871
4	Onderwijs								
4.1	Openbaar basisonderwijs	6.420.05	Beleid onderwijs en onderwijshuisvesting	185.198	178.583	0	0	0	0
4.1	Openbaar basisonderwijs	6.420.50	Niet vergoede voorzieningen; logopedie	0	0	0	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	6.421.00	Openbaar basisonderwijs	932.960	800.844	830.896	67.361	66.000	66.000
4.2	Onderwijshuisvesting	6.421.10	Vereniging voor PC onderwijs	523.801	588.406	477.435	13.622	58.000	8.000
4.2	Onderwijshuisvesting	6.421.20	Vereniging voor RK onderwijs	448.624	482.119	445.333	9.942	2.500	2.500
4.2	Onderwijshuisvesting	6.421.30	Vereniging voor gereformeerd onderwijs	113.019	65.355	51.011	43.887	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	6.431.00	Speciaal onderwijs	69.103	90.159	80.997	169	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	6.441.00	Almere college	484.119	904.112	600.672	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	6.441.05	Ichthus College	446.158	667.746	646.272	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	6.441.10	Praktijkonderwijs	124.992	121.897	42.119	0	0	0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.480.00	Onderwijsbegeleiding	32.494	31.360	31.360	0	0	0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.480.10	Gemeenschappelijke onderwijs achterstanden	618.195	636.458	624.742	540.456	534.535	534.535
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.480.20	Lokaal onderwijsbeleid	4.446	43.252	217.192	0	0	0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.480.50	Leerlingenvervoer	1.386.876	1.454.727	1.326.158	7.188	8.378	8.378
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.480.60	Leerplichtwet	364.759	225.942	30.657	206.512	97.260	97.260
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.482.00	Volwasseneducatie	27.087	156.358	104.102	27.087	156.358	104.102
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.482.10	Basiseducatie (geb. Anker + Ketting)	19.463	16.184	11.973	43.772	34.000	34.000
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.650.00	Beleidsontw en -adviesering Kinderopvang	327.072	300.376	306.196	0	0	0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.650.10	Peuterspeelzaal De Woelwaters	1.521	834	0	657	0	0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.650.11	Peuterspeelzaal Swifterbant	17.811	17.266	15.386	10.278	14.241	14.241
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.650.12	Peuterspeelzaal Dronten-West	50.041	9.748	30.604	9.888	0	28.180
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.650.13	Peuterspeelzaal Takkie	17.385	14.788	12.929	28.798	0	0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.650.14	Peuterspeelzaal Pippeloentje	13.880	13.275	11.608	67.390	0	0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	6.650.20	Kinderopvang Beregoed	14.805	14.805	14.805	0	0	0
	Totaal taakvelden 4. Onderwijs			6.223.808	6.834.594	5.912.447	1.077.007	971.272	897.196

Taak veld	Omschrijving taakveld	FCL	Omschrijving	Uitgaven			Inkomsten		
				Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017	Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017
5	Sport, cultuur en recreatie								
5.1	Sportbeleid en activeringen	6.530.50	Stimulering sport	83.301	67.704	107.341	0	0	0
5.1	Sportbeleid en activeringen	6.530.55	Brede impuls combinatiefuncties - BSC	214.133	321.000	0	413	0	0
5.2	Sport accommodaties	6.530.00	Tennisbanen	2.463	0	0	0	0	0
5.2	Sport accommodaties	6.530.20	Zwembad Overboord Dronten	238.349	334.339	236.142	26.613	332.852	332.852
5.2	Sport accommodaties	6.530.21	Zwembad De Alk te Biddinghuizen	54.351	28.480	25.065	25.412	0	0
5.2	Sport accommodaties	6.530.22	Zwembad De Abelen te Swifterbant	56.165	28.284	24.873	34.361	0	0
5.2	Sport accommodaties	6.530.30	De 5 gymnastieklokalen	127.021	100.048	92.030	33.413	0	0
5.2	Sport accommodaties	6.530.31	Sporthallen 't Dok	292.058	195.655	152.712	144.910	18.816	18.816
5.2	Sport accommodaties	6.530.32	Sportzaal De Stal	94.011	84.646	82.145	7.567	76.140	76.140
5.2	Sport accommodaties	6.530.33	Sportzaal De Beurs	104.522	98.012	94.413	8.983	9.458	9.458
5.2	Sport accommodaties	6.530.34	Sportzaal De Landing	74.165	38.302	35.208	35.283	13.870	13.870
5.2	Sport accommodaties	6.530.40	Exploitatie binnensport accommodaties	1.652.345	1.661.345	1.626.334	1.314.033	990.647	990.647
5.2	Sport accommodaties	6.530.45	Exploitatie buitensport accommodaties	350.521	329.460	291.414	107.713	95.588	95.588
5.2	Sport accommodaties	6.531.00	Sportvelden	279.372	456.587	511.879	1.010	0	0
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	6.511.00	Beleid welzijn, sport en cultuur	204.742	251.126	103.014	0	0	0
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	6.511.70	Stimuleringsbudget ov maatschappelijke doelen	30.853	32.526	32.526	0	0	0
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	6.540.10	Stimuleringsbudget Kunstprojecten	14.954	25.338	112.886	0	0	0
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	6.540.20	Kunst in openbare ruimte	59.518	62.061	45.389	0	0	0
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	6.540.30	Bijdrageregeling onderhoud kerktorens	3.582	3.100	3.100	0	0	0
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	6.541.00	Erfgoedcentrum Flevoland	74.099	80.633	150.633	0	0	0
5.6	Media	6.510.00	FlevoMeer Bibliotheek	1.535.754	1.562.570	1.508.803	0	0	0
5.6	Media	6.510.02	Openbare bibliotheek gebouw Biddinghuizen	15.999	16.124	15.000	0	0	0
5.6	Media	6.510.03	Openbare bibliotheek gebouw Swifterbant	17.264	13.956	9.788	41.067	38.118	38.118
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.531.10	Recreatieterreinen	1.375	1.590	1.561	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.550.00	Dorpsbossen	304.614	323.035	208.032	1.991	20.454	20.454
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.560.00	Beleidsontw en advisering openbaar groen	51.786	49.866	15.270	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.560.10	Openbaar groen / RRB	2.293.208	2.310.536	2.418.101	23.871	24.266	24.266
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.560.20	Wijkbeheer	57.512	61.414	62.233	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.560.30	Ontwikkelingsplannen recreatie en toerisme	85.485	87.181	58.105	5.000	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.560.40	Bevordering recreatie en toerisme	115.614	128.001	14.588	6.549	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.560.50	Stimuleringsbudget Ver. Van Dorpsbelangen	15.000	15.000	15.000	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.560.60	Pleziervaartunit Biddinghuizen	248	0	0	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.560.70	Stranden en voorlanden	125.756	117.900	32.238	4.280	4.127	4.127
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.560.80	4 mei herdenking	12.524	13.145	11.629	0	1.134	1.134
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.580.10	t Koetshuis te Biddinghuizen	100.964	67.768	60.555	31.244	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.580.15	MFG Biddinghuizen	700.399	750.353	663.700	7.500	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.580.20	De Steiger te Swifterbant	137.492	59.300	51.655	73.927	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.580.50	Volkstuinen	0	5.953	5.953	11.131	10.482	10.482
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.580.60	MFC Dronten (Meerpaal)	5.461.535	5.387.670	5.290.136	838.624	807.447	776.271
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.580.75	Voorzieningen Biddinghuizen en Swifterbant	42.729	108.543	468.958	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	6.580.81	Speelplaatsen	470.738	579.989	298.252	0	0	0
	Totaal taakvelden 5. Sport, cultuur & recreatie			15.556.520	15.858.540	14.937.661	2.784.893	2.443.399	2.412.223
6	Sociaal domein								
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.650.21	Subsidiering kinderopvang	69.145	74.753	74.577	78	17.388	17.388
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.650.30	Subsidiering Buitenschoolse kinderopvang	18.434	11.924	11.924	19.531	0	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.670.00	Algemene voorziening WMO	333.214	1.339.008	1.379.554	35.197	18.500	12.000
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.670.01	Programmabureau Transitie	388.932	399.480	0	0	0	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.670.02	Transitie Jeugdwet	276.858	107.131	6.015	0	0	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.670.03	Transitie AWBZ	170.455	163.373	0	0	0	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.670.10	Algemeen beleid Jeugd	130.431	141.507	59.231	0	0	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.670.20	Algemene voorziening WMO SZ	291.726	299.562	299.562	0	0	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.621.00	Subsidie vluchtelingenwerk	71.875	35.000	20.000	32.000	0	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	6.621.10	Subsidie vluchtelingenwerk	0	178.000	0	0	0	0
6.2	Wijkteams	6.671.00	Uitvoeringkosten WMO	1.255.663	1.417.147	859.613	0	0	0
6.2	Wijkteams	6.671.10	Front en Backoffice WMO en Jeugd	239.320	176.897	176.897	0	0	0
6.2	Wijkteams	6.671.20	Toegang & Werkwijze en Preventie Jeugd	1.240.102	2.118.536	1.201.870	0	0	0
6.2	Wijkteams	6.671.30	Centrum voor Jeugd en Gezin (WMO)	1.020.430	993.473	854.095	0	0	0
6.2	Wijkteams	6.671.40	Wijk- en buurtbeheer	512.667	510.285	61.596	0	0	0
6.3	Inkomensregelingen	6.610.00	Bijstandsverlening	42.093	0	0	145.299	0	0
6.3	Inkomensregelingen	6.610.10	Bijstand inkomensdeel WWB	10.359.963	10.571.047	9.877.098	8.494.624	8.928.339	8.928.339
6.3	Inkomensregelingen	6.610.30	Besluit zelfstandigen	754.864	629.311	490.000	447.544	372.185	286.962
6.3	Inkomensregelingen	6.610.40	Algemene uitgaven	118.572	142.650	142.650	0	0	0
6.3	Inkomensregelingen	6.614.00	Armoedebeleid - uitvoering	1.410.528	1.292.697	1.247.921	64.003	18.151	18.151
6.3	Inkomensregelingen	6.614.10	Armoedebeleid - zelfstandigen	559.493	850.661	354.800	0	0	0
6.3	Inkomensregelingen	6.614.20	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	385.514	381.026	398.684	15.093	0	0
6.4	Begeleide participatie	6.611.00	Sociale werkvoorziening	2.171.151	2.222.800	1.979.790	17.550	0	0
6.4	Begeleide participatie	6.623.00	Uitvoering WWB werkdeel	2.395.585	2.593.866	1.230.782	0	0	0
6.4	Begeleide participatie	6.623.10	Uitvoering Inburgering	36.672	110.147	11.158	0	0	0
6.4	Begeleide participatie	6.663.00	Opvang en beschermd wonen WMO	110.895	100.000	100.000	0	0	0
6.5	Arbeidsparticipatie	6.623.01	Beleid participatie	86.965	110.444	12.096	0	0	0
6.5	Arbeidsparticipatie	6.623.02	Project transitie participatiewet	160.630	177.535	0	0	0	0
6.6	Maatwerk voorzieningen (WMO)	6.661.00	WMO woningaanpassingen	285.512	301.972	443.828	0	6.000	6.000
6.6	Maatwerk voorzieningen (WMO)	6.661.10	WMO rolstoelen	371.898	296.229	221.701	0	0	0
6.7	Maatwerkdienst 18+	6.662.00	Gestructureerd huishouden (WMO oud)	1.747.910	2.409.155	2.216.948	0	0	0
6.7	Maatwerkdienst 18+	6.662.10	WMO vervoer	381.827	467.297	439.788	2.778	0	0
6.7	Maatwerkdienst 18+	6.662.20	Maatschappelijke begeleiding WMO nieuw (zin)	2.710.596	2.441.889	2.539.588	6.097	0	0
6.7	Maatwerkdienst 18+	6.667.00	Eigen bijdragen wmo	0	0	0	775.213	775.213	775.213
6.7	Maatwerkdienst 18+	6.672.00	Maatschappelijke begeleiding WMO (PGB)	769.639	701.488	1.023.095	0	0	0
6.72	Maatwerkdienst 18-	6.672.10	Ondersteuning Jeugd (PGB)	1.654.809	1.775.890	1.511.687	0	0	0
6.72	Maatwerkdienst 18-	6.682.00	Ondersteuning Jeugd (ZIN)	1.701.791	1.753.993	1.703.993	0	0	0
6.72	Maatwerkdienst 18-	6.682.10	Hulp Jeugd	5.088.412	4.900.264	4.401.399	0	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	6.683.00	Hulp in het kader van Veiligheid	1.088.829	692.524	714.755	0	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	6.687.00	Ouderbijdragen	0	0	0	207	0	0
	Totaal taakvelden 6. Sociaal domein			40.413.399	42.888.961	36.066.695	10.055.215	10.135.776	10.044.053

Taak veld	Omschrijving taakveld	FCL	Omschrijving	Uitgaven			Inkomsten		
				Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017	Rekening 2015	Begroting 2016 na wijziging	Begroting 2017
7	Volksgezondheid en milieu								
7.1	Volksgezondheid	6.714.00	GGD voor Flevoland	648.015	738.427	799.498	0	0	0
7.1	Volksgezondheid	6.714.10	Overige openbare gezondheidszorg	0	32.000	229.000	0	0	0
7.2	Riolering	6.722.00	Riolen en rioolgemaal	2.144.347	4.483.052	1.889.942	11.470	2.246.000	0
7.2	Riolering	6.722.10	Aansluiting riolering	80.211	149.250	121.966	129.745	267.414	267.414
7.2	Riolering	6.722.20	Beleidsontw en -advisering riolen en gemalen	92.859	0	0	73.731	0	0
7.2	Riolering	6.726.00	Baten rioolrechten	0	0	0	2.332.405	2.480.052	2.241.000
7.3	Afval	6.721.00	Vuilophaal en -afvoer	4.237.376	3.766.344	3.224.056	936.944	476.682	417.211
7.3	Afval	6.721.10	Klein gevaarlijk afval	26.610	0	0	0	0	0
7.3	Afval	6.721.20	Beleidsontwikkeling en advisering	2.795	0	0	0	0	0
7.3	Afval	6.725.00	Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	0	0	0	3.912.209	3.823.856	3.925.694
7.4	Milieubeheer	6.723.00	Uitvoering wet geluidhinder	60.324	58.950	24.275	0	0	0
7.4	Milieubeheer	6.723.10	Uitvoering wet milieubeheer	120.892	125.895	165.464	27	3.500	3.500
7.4	Milieubeheer	6.723.20	Uitvoering wet bodembescherming	20.140	36.046	28.251	0	0	0
7.4	Milieubeheer	6.723.30	Natuur- en milieueducatie	4.537	4.831	4.831	0	0	0
7.4	Milieubeheer	6.723.40	Regioplan Wind	83.573	128.339	90.000	0	0	0
7.4	Milieubeheer	6.723.50	PUEV	4.750	4.585	0	7.500	0	0
7.4	Milieubeheer	6.723.80	Omgevingsdienst Flevoland (OFGV)	629.941	599.539	730.708	0	0	0
7.4	Milieubeheer	6.723.90	Ongediertebestrijding	2.525	368	368	0	0	0
7.5	Begraafplaatsen	6.724.00	Begraafplaats	573.745	547.078	350.375	2.100	0	0
7.5	Begraafplaatsen	6.732.00	Baten begraafplaatsrechten	0	0	0	477.519	320.000	320.000
	Totaal taakvelden 7. Volksgezondheid en milieu			8.732.640	10.674.704	7.658.734	7.883.651	9.617.504	7.174.819
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing								
8.1	Ruimtelijke ordening	6.810.00	Bestemmingsplannen	836.518	780.592	77.985	1.732	3.861	3.861
8.1	Ruimtelijke ordening	6.810.01	Bestemmingsplannen i.o.v. derden	76.688	53.155	0	13.551	0	0
8.1	Ruimtelijke ordening	6.810.10	Ontwikkelingsplannen Ruimtelijke Ordening	560.742	512.294	826.298	8.343	0	0
8.1	Ruimtelijke ordening	6.810.11	Ontwikkelingsplannen Hanzekwartier	30.994	-229.840	385.080	0	0	0
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijven-terrein)	6.830.00	Grondbedrijf, gronden in exploitatie	1.521.298	3.081.184	2.286.846	3.784.523	2.943.946	2.286.846
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijven-terrein)	6.830.10	Grondbedrijf, gronden niet in exploitatie	0	0	0	67.022	0	0
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijven-terrein)	6.830.20	Grondbedrijf, erfpachtgronden	43.221	21.022	9.400	55.656	46.364	46.364
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijven-terrein)	6.830.30	Voorraad gronden en hulpstoffen	224.579	559.707	232.056	47.419	0	0
8.3	Wonen en bouwen	6.822.00	Bouw- en woningtoezicht	1.157.156	1.129.028	1.199.664	39.339	0	0
8.3	Wonen en bouwen	6.822.10	Welstandtoezicht	54.498	51.067	45.421	0	0	0
8.3	Wonen en bouwen	6.822.30	Woonwagencentrum	88.328	83.484	82.060	39.314	23.714	23.714
8.3	Wonen en bouwen	6.822.40	Woonschepen en woonhavens	2.615	-209	0	6.842	7.300	8.000
8.3	Wonen en bouwen	6.822.50	Overige volkshuisvestingsaanleggelegenheden	193.207	196.666	41.775	1.029	0	0
8.3	Wonen en bouwen	6.822.70	Vastgoed en landmeten	280.714	305.146	74.175	82.281	25.000	17.000
8.3	Wonen en bouwen	6.823.00	Bouwvergunningen	0	0	0	633.501	1.096.602	1.096.602
8.3	Wonen en bouwen	6.002.76	BAG	271.678	269.529	41.329	0	5.000	0
	Totaal taakvelden 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			5.342.235	6.812.825	5.302.089	4.780.550	4.151.787	3.482.387
	Totaal lasten en baten			114.541.058	151.224.410	98.542.734	114.541.058	151.224.410	98.542.734

Bijlage: Afkortingenlijst

AD	Algemene Dienst					
AJ	Arbeidsjaren					
Amvb	Algemene maatregel van bestuur					
APV	Algemene plaatselijke verordening					
AU	Algemene uitkering					
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten					
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen					
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording					
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie					
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten					
BO	Basisonderwijs					
Bofw	Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen					
BRP	Basisregistratie Personen					
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten					
BV	Besloten Vennootschap					
CAK	Centraal Administratie Kantoor					
CBS	Centraal Bureau voor Statistiek					
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin					
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden					
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap					
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs					
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling					
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie					
GBLT	Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn					
GF	Gemeentefonds					
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst					
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg					
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio					
GMSD	Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein					
GR	Gemeenschappelijke Regeling					
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan					
GVVP	Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan					
GW	Gemeentewet					
HRM	Human Resource Management					
HVC	Huisvuilcentrale					
IBT	Inter Bestuurlijk Toezicht					
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie					
Iip	Investors in people					
IM	Informatiemanagement					
I-NUP	implementatie Nationaal Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-onderwijs					
ISZW	Inspectie Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid					
IVB	Integraal Veiligheidsbeleid					
JIT	Jeugd Interventieteam					
KCC	Klant Contact Centrum					
KLPD	Korps Landelijke Politie Diensten					
LEA	Locale Educatieve Agenda					
LISA	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen					
MDF	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland					

MFG	Multi Functioneel Gebouw				
MOP	Meerjarig Onderhouds Plan				
Mozard	Zaaksysteem in gebruik bij gemeente Dronten				
NAR	Nederlands Adviesbureau Risicomanagement				
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden				
NLE	Nieuw Land Erfgoedcentrum				
NV	Naamloze Vennootschap				
OB	Stichting Overlegorgaan Belangenbehartiging Dronten				
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap				
OFGV	Omgevingsdienst Flevoland en Gooi en Vechtstreek				
OFW	Oost Flevoland Woondiensten				
OMFL	Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland				
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg (passend onderwijs)				
OV	Openbare verlichting of openbaar vervoer?				
OZB	Onroerendezaakbelasting				
PKVW	Politiekeurmerk Veilig Wonen				
PO	Primair Onderwijs				
P-wet	Participatiewet				
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu				
Ruddo	Regeling uitzetting en derivaten decentrale overheden				
SBO	Speciaal Basis Onderwijs				
SEA	Sociaal Economische Agenda				
SSC ONS	Shared Service Centrum Overheid eN Service				
SVB	Sociale Verzekerings Bank				
SW bedrijf	Sociale Werkvoorziening				
SWIF	SamenWerken in Flevoland				
TSD	Transities Sociaal Domein				
VGHS	Voorraad grond- en hulpstoffen				
VGRP	Verbreed gemeentelijk riolerings plan				
VMBO	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs				
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten				
VO	Voortgezet onderwijs				
VOG	Verklaring omtrent gedrag				
Vpb	Vennootschapsbelasting				
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu				
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving				
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht				
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden				
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning				
WON	Wet Onafhankelijk Netbeheer				
WOZ	Waardering onroerende zaken				
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening				
Wvg	Wet voorkeursrecht gemeenten				
WWB	Wet werk en bijstand				

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Gemeenten nemen vanaf dit jaar een basisset beleidsindicatoren op in de begroting en het jaarverslag. Zo kunnen raadsleden en anderen een helder beeld vormen over de beleidsresultaten van de gemeente en gemeenten onderling vergelijken.

Woonlasten 40persoonshuishouden

2015
708
Dronen

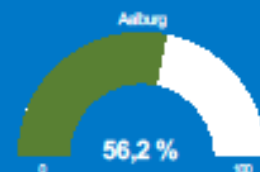
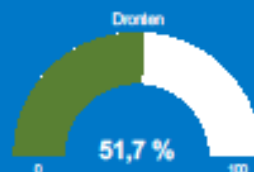
661
Aalburg

Woonlasten meerpersoonshuishouden

2015
708
Dronen

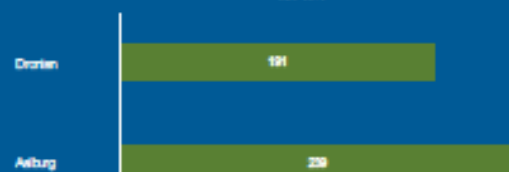
721
Aalburg

Demografische druk

WOZ-waarde woningen

2015

Niet-sporters

2014
Dronen 50,2 %
Aalburg 57,4 %

Banen

per 1.000 inw 15-64j

2015
582,0
Dronen

540,1
Aalburg

Vestigingen

per 1.000 inw 15-64j

2015
141,6
Dronen

159,8
Aalburg

Netto arbeidsparticipatie

2015
Dronen 67,4 %
Aalburg 67,8 %

Nieuwbouw woningen

santal per 1.000 woningen

2013
6,5
Dronen

15,4
Aalburg

Bruto gemeentelijk product

(verwacht/gemeten)

2013

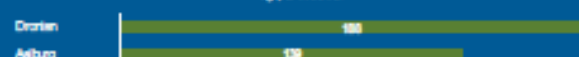
Dronen 97
Aalburg 104

Functiemenging

2015
Dronen 47,1 %
Aalburg 47,0 %

Fijn huishoudelijk restafval

kg per inwoner

Bijstandsuitkeringen

per 10.000 inw 18j en ouder

Hernieuwbare elektriciteit

2014
Dronen 147,2 %
Aalburg 0,8 %

Lopende re-integratievoorzieningen

per 10.000 inw 15-64j

2015

Dronen 263,5
Aalburg 12,1

Misdrijven

santal per 1.000 inwoners

Wmo-klanten met een maatwerkarrangement

per 10.000 inw

2015

Dronen ?
Aalburg ?

Achterstand onder jeugd

Verwijzingen Halt

per 10.000 inw 12-17 j

2014
134,1
Dronen

86,1
Aalburg

Hardekern jongeren

per 10.000 inw

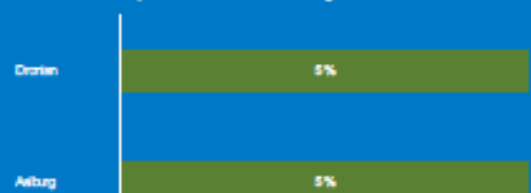
2014
0,3
Dronen

0,0
Aalburg

Jongeren met delict voor rechter

2013
Dronen 1,75 %
Aalburg 1,26 %

Ziekenhuisopname nav verkeersongeval met een motorvoertuig

Absoluut verzuim

per 1.000 leerlingen

2014

Dronen 0
Aalburg 6

Relatief verzuim

per 1.000 leerlingen

2014

Dronen 88
Aalburg 35

Jongeren met jeugdhulp

% van alle jongeren tot 18 jaar

